

KALLELSE**Kommunstyrelsen**

ÄRENDEN	Sid	
Val av justerare		
Information från verksamheten, verkställighet samt redovisning av delegationsbeslut	2022/11 002	
Budgetuppföljning november	2022/8 042	3 - 7
Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2023	2022/196 041	8 - 23
Svar på revisionsrapport - Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet	2021/89 007	24 - 40
Ansökan om föreningsbidrag - Ölands Bouleklubb	2022/135 048	41 - 50
Utökad budget för färdigställande av aktivitetsområdet Mejeriviken	2019/192 048	51 - 54
Omfördelning av investeringsmedel för belysning av gång-cykelväg	2022/197 312	55 - 58
(10:00-10:30) Informationspunkt: Verkställande direktör för Borgholm Energi AB om VA-utbyggnad och indexering av VA-taxor		
(10:30-11:00) Informationspunkt: Teknisk chef om underhållsplan/lokalförsörjningsplan		
Handlingsplan till Strategi för Ekosystemtjänster	2021/92 400	59 - 87
E-förslag; Hundrastgård	2021/68 008	88 - 92
Förslag till revidering av bullerpolicy	2022/194 003	93 - 110
Förslag till utökad verksamhetsområde för vattentjänster; Ramsättra Sörby Lindby	2022/195 432	111 - 121

Sammanträdesdatum och -tider	2022/173 006	122 2
Förtroendeuppdrag 2022-2026: val av ledmoter och ersättare till kommunstyrelsens tekniska utskott	2022/165 102	
För kännedom: Utvärdering Sommarlovsbiljett för skolungdomar	2021/185 040	123 - 136
Rapport uppföljning av avfallsplan 2021	2022/187 452	137 - 156
Meddelande och delegationsbeslut	2021/10 002	157 - 161

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Budgetuppföljning november

Ärendebeskrivning

I sammanställningen nedan följer kommunens ekonomiska ställning efter november.

- Resultatet för kommunen är -
- Driftredovisningen visar budgetavvikelsen -
- Likvida medel -
- Investeringar -

På grund av systemfel kan inte uppföljningen för kommunen lämnas förrän under sammanträdet.

Beslutsunderlag

Uppföljning november (Kommunstyrelsen), 2022-12-14.

Linda Kjellin
Ekonomichef

Mattias Sundman
Controller, Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelse

Uppföljning november

Nov 2022

KS 2022-12-20, §XX

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

- Nya Åkerboskolan där byggnad C och D lämnas över till verksamheten inför vårterminen 2023. Arbetet med att färdigställa skolan befinner sig i ett intensivt skede och slutbesiktningen är framskjuten till den 19 december. Arbetet med A-byggnaden pågår och renoveringen av byggnad D påbörjas efter årsskiftet.
- Gärdslösa förskola pågår enligt plan och taklagsfest är planerad till den 14 december.
- Beslut avseende cykelvägen i Köpingsvik ska hanteras i Kommunstyrelsen avseende att komplettera belysningen för att knyta ihop cykelvägen med den befintliga motionsslingan.
- I arbetet med utveckling av våra vandringsleder har vi projektanställt en person som belastar projektet.
- Region Kalmar stänger behandlingsbadet vid Länssjukhuset i Kalmar och flyttar hela verksamheten till Ekbacka till och med 2027. En intensiv upprustning och anpassning av badanläggning påbörjades i augusti med målsättning att vara klar för öppnande i början av januari 2023.
- Åkerboskolans kök serverade frukost till personalföreningen Trikumo för första gången.
- Slottet stängde för säsongen den 6 nov. Under året har verksamheten haft marginellt färre besökare jämfört med 2021 vilket på helåret är bra. Borgholms Slott besökssiffror fram till den 30 november ligger på 95 000 entrébesökare. Av alla besökare under perioden är ca 30% barn och ungdomar under 18 år. Även försäljningen i slottsbutiken har under 2022 haft ett bra utfall.

1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Sammanfattning

Förvaltningen visar en avvikelse om +4,8 mkr efter november. Avvikelsen beror främst på att redovisning av överskott för Borgholms slott har förändrats från och med bokslut 2021. Det beror även på positiv avvikelse inom gata, park på grund av högre intäkter för parkeringsverksamhet samt hittills låga kostnader inom barmarksunderhåll och vinterväghållning. Även delvis vakanta tjänster inom stödfunktioner som ekonomi och HR, bidrag inom kultur- och fritid och presentkort till anställda som ännu inte är utbetalade påverkar utfallet positivt. Kommunledning belastas av personalkostnader avseende "SKAL" samt presentkort till samtlig personal som inte är budgeterade.

Kommunstyrelsens årsprognos är +1,5 mkr. Inom kommunstyrelsen och kultur- och näringsliv är det bidrag och presentkort till medarbetare som förväntas uppgå till budgeterad respektive beslutad nivå. Vinterväghållning inom gata och park förväntas vara enligt budgeterad nivå. Kostnader inom omlastning avseende inköp av skyddsmaterial fördelas ut till förvaltningarna då det under året inte inkommit något som kompensation.

Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Kommunstyrelsen uppvisar ett överskott på +4,8 mkr.

Kommunledning och politik

- Under perioden är det lägre kostnader avseende utbetalning av projekt och bidrag. Vissa beslut som tagits under året belastar istället kommunstab.
- Kommunstab har under perioden haft lägre driftkostnader men belastas av kostnader för presentkort samt personalkostnader avseende satsningen på SKAL vilket reducerar överskottet.
- Under perioden har införande av beslutsstödsystem genomförts.
- Kommunikation och servicecenter uppvisar mindre överskott beroende på lägre driftkostnader under perioden.

Verksamhetsstöd

- HR-avdelningen och ekonomiavdelningen uppvisar ett överskott för perioden vilket beror på vakanta tjänster och lägre driftkostnader under perioden.

Tillväxt

- Kultur- och näringsliv uppvisar ett överskott vilket beror på att bidrag inte har betalats ut enligt budgeterad nivå under perioden samt lägre kostnader inom näringslivsutveckling.

Teknisk verksamhet

- Utebliven intäkt för hyra av polisgaraget, eftersom byggnationen är försenad samt högre driftkostnader bidrar till den negativa avvikelsen.
- Gata och park visar en positiv avvikelse. Låga kostnader för vinterväghållning, barmarksunderhåll och låg vikarietillsättning under perioden påverkar avvikelsen positivt.
- Hamnar visar en negativ avvikelse som beror på högre driftkostnader än budgeterat. Avvikelsen reducerar dock genom högre intäkter inom de olika hamnarna.
- Kostverksamhetens har ett mindre överskott vilket beror på utbetalt "mjölkstöd" vilket kompenserar ökade kostnader för livsmedel.
- Transport och lokalvård visar en negativ avvikelse vilket beror på nytt transportavtal.
- Under perioden har sjukvårdsmaterial köpts in vilka inte har debiterats ut. Ett krislager har även byggts upp som ska kunna försörja kommunen med varor i två veckor

Analys av årsprognos

Kommunstyrelsens årsprognos är +1,5 mkr. Följande redovisas där det förändras mellan utfall och prognos.

- Inom kommunstyrelsen är det bidrag och presentkort till medarbetare som förväntas uppgå till budgeterad respektive beslutad nivå. Även inom grundläggande vuxenutbildning förväntas det ytterligare kostnader.
- Inom ekonomiavdelningen är det kostnader avseende beslutsstödsystem som

tillkommer och är förändringen mellan utfall och årsprognos.

- Inom kultur- och näringsliv är det bidrag som förväntas vara enligt budgeterad nivå men som under perioden inte har utbetalats.
- Vinterväghållning inom gata och park förväntas vara enligt budgeterad nivå.
- Kostnader inom omlastning avseende inköp av skyddsmaterial fördelas ut till förvaltningarna då det under året inte inkommit någon ekonomisk kompensation avseende detta under året.

Ekonomisk sammanställning ansvar

		Årsbudget	Budget jan-nov	Utfall jan-nov	Avvikels e jan- nov	Årsprognos
Total						
1010	Kommunstyrelse	87 748	80 503	75 386	5 117	3 400
1100	Kommunstab	6 201	5 681	6 765	-1 083	-800
1102	Servicecenter	4 495	4 121	4 086	35	50
1110	Ekonomiavdelning	8 621	7 897	6 836	1 061	700
1112	IT- avdelning	0	0	49	-49	0
1120	HR-avdelning	9 430	8 640	8 184	456	500
1201	Tillväxtavdelning	-8	-10	-14	5	-50
1202	Kultur och näringsliv	9 104	8 344	7 137	1 207	400
1203	Miljöprojekt	969	888	877	11	50
1204	Planenhet	2 476	2 268	2 382	-114	-50
1300	Teknisk centralt	1 145	1 049	1 072	-24	0
1310	Fastighet	4 540	3 890	5 785	-1 895	-2 000
1311	Fastighetsfunktion	9 126	8 362	8 753	-391	0
1320	Gata och park	19 926	18 245	16 403	1 842	200
1330	Hamnar	4 186	3 494	3 582	-88	0
1340	Kostenhet	0	-21	-147	126	-50
1350	Lokalvård	0	7	34	-27	0
1351	Transport	0	-1	580	-580	-650
1352	Omlastning	0	0	825	-825	0
Summa		167 959	153 358	148 573	4 786	1 700

Åtgärder och konsekvensanalys

På grund av det allmänt osäkra ekonomiska läget kommer tjänster inte återbesättas utan särskild prövning av förvaltningschef.

Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2023

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

- att godkänna kommunstyrelsens verksamhetsplan med budget 2023.
- att ge kommunchefen i delegation att omfördela medel mellan *Kommunledning (10)*, *Tillväxt Kultur och näringsliv (1202)*, *Tekniska avdelningen Fastigheter (1310)* och *Fastighetsfunktion (1311)*.

Ärendebeskrivning

Årsplan med budget 2023 och plan 2024-2026 beslutades av kommunfullmäktige i 2022-11-21 § 182. Enligt beslutad styrmodell ska sedan respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan som ska innehålla internbudget, verksamhetsinvesteringar och intern kontroll.

- Av verksamhetsplanen framgår att budgetramen 173 642 000 kronor som fördelats ut per kommunstyrelsens verksamheter, internbudget.
- Nämndens (kommunstyrelsens) mål, nyckeltal, målvärde samt aktiviteter.
- Intern styrning och kontroll.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-12-02.

Verksamhetsplan med budget 2023 och plan 2024-2026, 2022-12-02.

Bedömning

Hänvisning till beskrivning i verksamhetsplan.

Eftersom förhandlingen av badhusavtalet och beräkningen av berörda intäkter till fastighetsenheten fortsatt inte är färdigställda föreslås kommunchefen få delegation att omfördela medel i syfte att justera planen vid ett senare tillfälle.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Kommunikatörerna

Till nämnd/instans som först ska bereda
ärendet

Tjänsteskrivelse - Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

att godkänna kommunstyrelsens verksamhetsplan med budget 2023.

Ärendebeskrivning

Årsplan med budget 2023 och plan 2024-2026 beslutades av kommunfullmäktige i 2022-11-21 § 182. Enligt beslutad styrmodell ska sedan respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan som ska innehålla internbudget, verksamhetsinvesteringar och intern kontroll.

- Av verksamhetsplanen framgår att budgetramen 173 642 000 kronor som fördelats ut per kommunstyrelsens verksamheter, internbudget.
- nämndens (kommunstyrelsens) mål, nyckeltal, målvärde samt aktiviteter.
- intern styrning och kontroll.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan med budget 2023 och plan 2024-2026.

Bedömning

Hänvisning till beskrivning i verksamhetsplan.

Konsekvensanalys

Konsekvensmatris	Internt perspektiv				Samhällsperspektiv			
	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande	Globalt mål 4 God utbildning för alla	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion
								
	Förslag							
	A							
	B							
	Att göra inget							

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverka, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen för avgörande
Ekonomiavdelningen

Linda Kjellin
Ekonomichef

Borgholms
kommun

Kommunstyrelse 11
Verksamhetsplan med
budget 2023 och plan
2024-2026

2023
KSAU: 2022-12-06 § XX

Innehållsförteckning

1	Kommunens verksamheter.....	3
1.1	Kommunstyrelsen i korthet.....	3
1.2	Kommunstyrelsens förändringar mellan åren.....	3
1.3	Verksamhet	4
1.4	Budget per verksamhet.....	5
1.5	Verksamhetsinvesteringar.....	5
1.6	Styrmodell.....	6
1.7	Kommunstyrelsens tankar om framtiden	11
1.8	Intern styrning och kontroll	12

1 Kommunens verksamheter

1.1 Kommunstyrelsen i korthet

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling. Direkt under fullmäktige har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för kommunens operativa verksamhet. I kommunstyrelsen och dess arbetsutskott sker beredning och behandling av ärenden rörande ledning, samordning och uppföljning av kommunens samlade verksamhet. Från kommunstyrelsen läggs också förslag till beslut inför behandling av ärenden i kommunfullmäktige.

Budgetram 2022	167 860 tkr
Budgetram 2023	173 642 tkr
Ordförande	Ilko Corkovic
Förvaltningschef	Jens Odevall

1.2 Kommunstyrelsens förändringar mellan åren

Prioriteringar inom kommunstyrelsen: Inför budget 2023 prioriterades 9 315 tkr jämfört med teknisk ram.

Kommunledning och politik

- Satsning på sommarlovskort, enhetstaxa, vägbidrag, överförmyndare, räddningstjänst och vuxenutbildning prioriteras även under 2023.

Stödfunktioner

- Prioritering av att införa av ett kommunövergripande e-arkiv fortsätter från föregående år.
- Införandet av ett beslutsstödsystem kommer att förenkla informationsflödet och ge bättre stöd för analyser i verksamheterna vilket prioriteras även för 2023.
- Ytterligare utökning av friskvårdsbidrag till alla anställda prioriteras inför 2023.

Tillväxt

- Kultur- och fritidspolitiskt program, investeringsbidrag samt uppdatering av detaljplaner fortsätter från föregående år.

Teknisk verksamhet

- Prioriteringar avseende förstärkning inom gata och park samt gång- och cykelvägar fortsätter från föregående år.

Övriga förändringar:

- Ett tekniskt utskott inrättas för beredning och styrning av den tekniska avdelningens verksamheter.
- Inom fastighetsfunktionen ingår en engångskostnad avseende demontering av moduler vid Åkerboskolan.

- Projektledare för "SKAL" flyttas från kommunstyrelsen till utbildningsnämnden.
- Budget för kommunarkiv flyttas från miljö- och byggnadsnämnden till kommunstyrelsen (ramarna är ej korrigerade).
- Räddningstjänsten ingår från och med 2023 i ett länsgemensamt räddningstjänstförbund.
- Inför 2023 ingår äldrelots som en del i folkhälsosamordnare.
- En planeringsenhet inrättas inom tillväxtavdelningen med ansvar att utveckla och säkerställa samhällsbyggnadsprocessen.
- Fastighetsavdelningen tillsätter två fastighetsskötare varav en ansvarar för och finansieras av behandlingsbadet på Ekbacka.
- Anställningsformen för hamnkaptener justeras.
- Under året införs ett personalsystem för att digitalisera registrering av utbildningar och kompetenshöjande insatser för vår personal.

1.3 Verksamhet

Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltning

Kommunledningsförvaltningen omfattar verksamheterna kommunledning och utgörs av fyra avdelningar; HR-, ekonomi-, tillväxt- och teknisk avdelning.

Borgholms slott

Borgholms Slott idag är ruinen av det barockpalats som Karl X Gustav byggde vid mitten av 1600-talet. I dag är Borgholms Slott ett av regionens största turistmål som förvaltas av Statens Fastighetsverk. Borgholms kommun ansvarar för verksamheten på slottet.

1.4 Budget per verksamhet

		Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Diff 2022- 2023
10	Kommunledning						
1010	Kommunstyrelse	87 748	86 909	89 366	89 839	91 242	-839
11	Verksamhetsstöd						
1100	Kommunstab	6 201	6 488	6 752	6 954	7 164	288
1102	Kommunikation, servicecenter	4 495	4 492	4 601	4 711	4 822	-3
1110	Ekonomiavdelning	8 621	9 649	9 829	10 149	10 466	1 028
1120	HR-avdelning	9 430	11 082	12 151	12 499	12 891	1 652
	Summa	28 746	31 711	33 333	34 313	35 343	2 965
12	Tillväxt						
1201	Tillväxtenhet	-8	-5	980	566	-286	3
1202	Kultur och näringsliv	9 104	9 200	9 394	9 576	9 763	96
1203	Miljöprojekt	969	1 091	1 116	1 142	1 170	122
1204	Plan	2 476	1 524	1 562	1 602	1 642	-952
	Summa	12 542	11 810	13 052	12 886	12 289	-732
13	Teknisk avdelning						
1300	Centralt teknisk avd	1 145	1 312	1 357	1 403	1 449	167
1310	Fastigheter	4 540	5 739	5 940	6 186	6 401	1 199
1311	Fastighetsfunktion	9 126	11 146	9 909	10 025	10 253	2 020
1320	Gata och park	19 926	20 895	21 428	22 112	22 461	969
1330	Hamnar	4 186	4 120	4 264	4 353	4 455	-66
1340	Kostenhet	0	0	0	0	0	0
1350	Lokalvård	0	0	0	0	0	0
1351	Transport	0	0	0	0	0	0
	Summa	38 924	43 212	42 898	44 079	45 019	4 289

1.5 Verksamhetsinvesteringar

1	Kommunstyrelsen	Budget 2023
4000	Kommunstyrelsen inventarier	300 000
	Summa	300 000

1.6 Styrmodell

En styrmodell beskriver hur kommunen och dess verksamheter leds och styrs. Syftet med en styrmodell är att ange den politiska viljeinriktningen, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås samt att god ekonomisk hushållning säkerställs. Det ska finnas ett samband mellan de resurser som används, den verksamhet som bedrivs och de resultat som önskas uppnås.

Styrmodellens syfte är att bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen *"Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något som vi är stolta över. Nu och för framtiden."* till det dagliga arbetet i verksamheterna. Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument utan påverkas även av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få önskad effekt är det viktigt att kommunens gemensamma kärnvärden; *välkomnande, utvecklande och tillsammans* genomsyrar verksamheterna.

Ett arbete har pågått med att besluta nya mål som utgår i från Agenda 2030. Kommunfullmäktigemål kompletteras med mätetal och aktiviteter. Respektive nämnd följer upp och redovisar hur de arbetar för att uppfylla av kommunfullmäktige uppsatta mål.

3 God Hälsa och välbefinnande

God hälsa och välbefinnande är en grundläggande förutsättning för alla medborgare. Genom ett väl utvecklat förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar skapar Borgholms kommun förutsättningar för våra medborgare att bidra till såväl sin egen som samhällets utveckling.

Detta gör vi genom att:

- skapa förutsättningar för ett aktivt liv, för alla åldrar, med utbud av kultur, fritid och sport.
- Vi ska ha förebyggande och främjande hälsoarbete för alla åldrar i ett så tidigt skede som möjligt.
- alla ska känna sig trygga och må bra.
- fortsätta utveckla nära vård för alla.
- våra barn och äldre erbjuds berikande och näringsriktig kost.
- bli bättre på att kommunicera det vi redan är bra på.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Areal mark där åtgärder utförts för att bevara eller stärka ekosystemtjänster	Egen/verksamhetssystem	År	200
Grönytefaktor på allmän platsmark i tätort ska bibehållas trots förtätning	Egen/verksamhetssystem	År	
Medborgarens syn på underhåll av den offentliga miljön	Kolada	År	92 %
Trygghetsmätning	Egen/verksamhetssystem	År	1
Friskindex för hela kommunen	Egen/verksamhetssystem	Tertial	70

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stärk ekosystemtjänster i odlingslandskapet	2023-01-01	2025-11-30
Önskad effekt Stärka ekosystemtjänster i odlingslandskapet, främst pollinering genom att skapa fler ytor med livsmiljöer för pollinatörer.		
Stärk ekosystemtjänster i skogslandskapet	2023-01-01	2027-11-30
Önskad effekt Stärka ekosystemtjänster i skogslandskapet, främst värden som bidrar till tjänsterna mental hälsa, skydd mot extremväder, biologisk mångfald, matförsörjning och produktion av råvaror.		
Stärk ekosystemtjänster i vattnets landskap	2023-01-01	2027-11-30
Önskad effekt Stärka ekosystemtjänster i vattnets landskap, främst värden som bidrar till tjänsterna vattenrening och reglering, skydd mot extremväder, matförsörjning, vattenförsörjning och biologisk mångfald.		
Stärk ekosystemtjänster i tätorten	2023-01-01	2025-11-30
Önskad effekt Stärka ekosystemtjänster i tätorterna, främst bullerreglering, luftrening, skydd av extremväder, reglering av lokalklimat och rening och reglering av vatten.		
Stärk ekosystemtjänster i odlingslandskapet	2023-01-01	2024-11-30
Önskad effekt Stärka ekosystemtjänster i tätortsnära miljö, exempelvis pollinering, bullerreglering, vattenrening och reglering, vilket bidrar till bibehållen grönytefaktor.		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stärk kulturella ekosystemtjänster	2023-01-01	2027-11-30
Önskad effekt Stärka kulturella ekosystemtjänster, främst fysisk hälsa, mentalt välbefinnande, kunskap och inspiration, social interaktion samt kulturarv och identitet.		
Genomföra uppföljning och ta fram en handlingsplan utifrån trygghetsmätning	2021-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Ökad trygghet hos kommunens medborgare.		
Utveckla ett våldspreventivt arbete i hela kommunen.	2023-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Minska våldet i samhället.		
Genomföra handlingsplaner avseende friskfaktorer	2020-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Bättre arbetsmiljö		

4 God utbildning för alla

God utbildning – i förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande - är en förutsättning för att möta människors behov under hela livet. Genom ett brett utbud av utbildningsinsatser stärker Borgholms kommun deltagandet i såväl arbetsliv som samhällsliv och gör det möjligt för var och en att bidra till ett hållbart samhälle.

Detta gör vi genom att:

- erbjuda likvärdig utbildning med hög kvalitet som välkomnar alla, där alla ges goda förutsättningar efter var och ens förmåga.
- alla anställda ges möjlighet till kvalitativ utveckling och lärande.
- erbjuda ett brett utbud av arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar för att öka självförsörjningsgraden.
- erbjuda kultur- och biblioteksverksamhet som bidrar till det livslånga lärandet för alla

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Kommunledningsförvaltningen ger möjlighet att ta emot praoelever i årskurs 8.	2023-01-01	2023-11-30
Önskad effekt För att möjliggöra för unga att få lära och en insikt om kommunens verksamheter och arbete.		

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela samhället. Genom att Borgholms kommun skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt främjar anständiga arbetsvillkor gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som hela inkluderar hela samhället.

Detta gör vi genom att:

- föra en aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till etablering av företag och byggande av bostäder.
- erbjuda en tillgänglig, snabb och kundfokuserad service och myndighetsutövning som möter våra företags och medborgares behov.
- fortsatt digitalisering och automatisering såväl internt som externt för utveckling och säkerställande av välfärdstjänster
- vara en tillitsfull organisation där innovation och mod uppmuntras.
- skapa en inkluderande, attraktiv arbetsplats genom att erbjuda god arbetsmiljö och vara öppna för kreativitet.
- erbjuda önskad tjänstgöringsgrad i våra verksamheter.
- medarbetare erbjuds möjlighet att utvecklas kontinuerligt.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis. Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs ranking	Kolada	År	50
Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	
Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	Tertial	

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Långtidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Egen/verksamhetssystem	År	

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
"Forum Borgholm" - fortsättning på "en väg in"	2023-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Målsättningen är att företagare ska få hjälp att samordna möten och kontakter med rätt personer inom kommunen.		
Genomföra aktiviteter i "Handlingsplan för bättre företagsklimat"	2021-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Effekt		
Fördjupad sjukfrånvarooanalys	2021-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Förstå och minska sjukfrånvaro		
Utbildningar i Insikt till samtliga chefer och samverkansgrupper.	2023-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Ökad förståelse för nuläge och trender.		
Ta fram en kompetensförsörjningsplan	2022-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Effekt		
Utreda och föreslå en effektiv fastighetsfunktion i ett koncernperspektiv.	2022-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Effekt		

12 Hållbar konsumtion och produktion

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar. Genom att kommunen verkar för omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor bidrar vi till att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Detta gör vi genom att:

- ha hållbarhet i fokus för våra verksamheter.
- nyttja våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt.
- hantera våra vattenresurser hållbart och miljöfrämjande.
- ha hållbarhet i fokus i våra upphandlingar.
- vara en förebild och verka för att hela kommunen ska vara hållbar.

Bedömningskriterier

Utifrån hur mätetal och aktiviteter utvecklas ska målet bedömas. I delårsboksluten görs en prognos på målen utifrån de planerade aktiviteterna och prognosen på mätetal.

Under året ska bedömning göras om det går att utvärdera målet på årsbasis.

Kommunstyrelse

kommun@borgholm.se • 0485 – 88 000 • www.borgholm.se

Verksamhetsplan med budget 2023 och plan 2024-2026

Borgholms kommun

Saknas aktiviteter som behövs för att målet ska förbättras/uppnås ska dessa läggas till så snart behovet uppstår.

Mätetal	Källa	Periodicitet	Målvärde
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	Kolada	År	
Minskad energianvändning i kommunens fastigheter	Egen/verksamhetssystem	År	
Minska antal utskrifter i kommunen med 5 %	Egen/verksamhetssystem	År	
Fossilbränslefri energiproduktion	Egen/verksamhetssystem	År	

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Övergång till fossilfria transporter	2021-02-01	2023-11-30
Önskad effekt Ökad produktion i egen regi.		
Öka antal laddplatser	2023-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Möjlighet att öka andelen el-bilar.		
Energieffektiviserande åtgärder i kommunens verksamhetsfastigheter.	2023-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Minska energianvändningen i kommunens verksamhetsfastigheter.		
Implementera digitalt mellanarkiv i kommunledningsförvaltningen	2023-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Minskat antal utskrifter.		
Minska antal transporter till våra verksamheter	2022-01-01	2023-11-30
Önskad effekt Effekt		

1.7 Kommunstyrelsens tankar om framtiden

Borgholms kommun behöver fortsätta utveckla arbetet med "kund- och medborgarfokus". För att bli riktigt bra på service behövs en förståelse av behoven. Därför måste vi ytterligare involvera de vi är till för, för att förstå vilka behov de har och hur de uppfattar våra tjänster. Här är samverkan både inom och mellan förvaltningarna viktig så att vi kan möta "kunden" som en organisation – även om de kommer i kontakt med flera verksamheter. Genom att utgå från de som ska använda våra tjänster istället för oss själva kan vi erbjuda smartare och bättre service mer effektivt.

Vi, liksom kommunerna generellt, måste hitta nya lösningar för att möta behovet av välfärdstjänster. Det krävs förändrade arbetssätt där vi bättre tillvaratar invårnarnas och medarbetarnas förmågor och engagemang. Det behöver vara mindre

fokus på strategier och planer och mer på tester och lärdomar. Men också om att vilja investera resurser i förändringsarbete, våga testa nya idéer och snabbt sprida lyckade lärdomar till resten av organisationen så att de kan omsättas i handling – för att i slutändan skapa värde för dem vi är till för - våra medborgare.

Ökad samverkan med andra kommuner för att bemanna olika specialistfunktioner, fortsatt arbete med digitalisering och automatisering i vår verksamhet. Allt som kan digitaliseras kommer att digitaliseras. Därför handlar digitalisering framför allt om att vara nyfiken och handlingskraftig. Den kommande automatiseringen med (AI) innebär till exempel att många av de rutinmässiga administrativa uppgifterna kan utföras av robotar. Det öppnar helt nya möjligheter att frigöra tid som vi kan använda till det vi är utbildade för och som vi känner engagemang för, vilket i sin tur leder till bättre service för de vi finns till för.

Detta kommer inte lösa alla utmaningar utan vi måste fortsatt arbeta med att utveckla ledar- och medarbetarskap för en frisk och attraktiv arbetsplats som lockar även yngre och samtidigt skapar förutsättningar för ett fortsatt arbetsliv efter 65 år. Vi måste också hitta snabbare vägar in på arbetsmarknaden för våra nyanlända vilket kommer bli avgörande för att klara kompetensförsörjningen framöver.

Kommunens investeringsbehov är stort och kommer vara så även framöver. Såväl för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare med ändamålsenliga lokaler som för våra brukare som kommer ställa allt högre krav än tidigare generationer. Vi behöver också fortsätta satsa på våra vägar, gång- och cykelvägar och inte minst vårt fritidsutbud för att kunna stärka vår position som en attraktiv kommun för invånare och besökare. Därför är det av största vikt att vi fortsätter skapa investeringsutrymme genom en sund ekonomi där vi bedriver vår verksamhet på ett effektivt sätt. Samtidigt så dras vi fortfarande med en underhållsskuld och nya investeringar i infrastruktur som kräver driftunderhåll. Detta kommer att kräva hårda prioriteringar om vi inte lyckas öka intäktsbasen.

1.8 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är ett stöd för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det handlar om att arbete med uppsatta mål görs på det sätt som är tänkt för att minimera risken att kommunen skadas av oönskade händelser. Exempelvis genom att:

- Arbetet sker mot uppsatta mål
- Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser efterlevs
- Minimera risker, säkra system och rutiner
- Säkra att resurser används i enighet med tagna beslut
- Skydda politiker och personal från oberättigade misstankar
- Bevaka att fastställda styrdokument följs

Område	Process	Risk	Riskvärde	Vidare hantering	Granskning
Kompetensförsörjning	Kompetensförsörjning	 Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter	Sannolikhet 3. Trolig Konsekvens 4. Allvarlig	Granskning	Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering.
		 Risk att spetskompetens går förlorad	Sannolikhet 3. Trolig Konsekvens 3. Kännbar	Granskning	Analys av avslutningssamtal. Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.
Informationssäkerhet	GDPR	 Risk att personuppgifter inte hanteras utifrån dataskyddsförordningen	Sannolikhet 4. Sannolik Konsekvens 4. Allvarlig	Granskning	Granskning av förvaltningarnas dokumentation för hantering av personuppgifter.
Politiska beslut	Barnkonventionen	 Risk att barnkonventionen inte efterlevs	Sannolikhet 3. Trolig Konsekvens 3. Kännbar	Granskning	Stickprovskontroller av beslut för att se om hänsyn tagits till barnkonventionen.
Krishantering	Förebyggande krishantering	 Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt	Sannolikhet 4. Sannolik Konsekvens 4. Allvarlig	Granskning	Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.
					Omvärldsbevakning och inventering av rutiner vid extraordinär händelse.

Till kommunstyrelsen

Svar på revisionsrapport - Fördjupad granskning avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet i Borgholms kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att att överlämna svaret till kommunrevisorerna

att uppdra åt kommunchefen att vidta nödvändiga åtgärder med anledning av detta svar

Ärendebeskrivning

De förtroendevalda revisorerna har genom revisionsfirman Qualitarium AB genomfört en fördjupad granskning med syftet att bedöma om kommunstyrelsen i Borgholms kommun säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete inom kommunorganisationen.

I rapporten framgår att kommunstyrelsens styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet till övervägande del bedöms vara ändamålsenlig men revisorerna önskar kommunstyrelsens svar i december månad då anstånd begärts.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport - Granskning avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet i Borgholms kommun, 2022-11-07.

Kommunrevisorernas missiv, 2022-11-07.

Bedömning

Nedan redogörs för de kontrollmål och synpunkter som revisorerna framfört (kursiv stil) och i anslutning till dessa för kommunstyrelsen synpunkter och förslag till åtgärder.

att se över rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet och komplettera dessa för att säkerställa att uppföljning av systemet görs av kommunstyrelsen.

Svar: Rutinerna har setts över i samband med arbetsmiljöverkets uppföljande inspektion under våren 2022 av det systematiska arbetsmiljöarbetet i kommunen. I rutinen systematiskt arbetsmiljöarbete anges att kommunstyrelsen ska tillställas den årliga uppföljningen.

att förstärka sin interna kontroll för att säkerställa att eventuella signaler om brister i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp så att åtgärder kan vidtas i tid.

Svar: Den interna kontrollplanen innehåller inte säkerställande av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta bör istället göras i samband med kommunchefens informationspunkt till kommunstyrelsen, i samband med avstämningsmöten med arbetsutskotten/presidierna samt inte minst genom den årliga uppföljningen som ska tillställas kommunstyrelsen.

att säkerställa att upprättade dokument kring det systematiska arbetsmiljöarbetet ordnas och sparas på ett centralt ställe som är tillgängligt för berörda parter.

Svar: Detta ska förtydligas och kommer att finnas på kommunens Intranät "insidan".

att se över hur den interna dialogen och samarbetet fungerar mellan förvaltningarna och fastighetsavdelningen och vid behov vidta åtgärder för att förbättra det.

Svar: Att dialogen mellan kommunens olika verksamheter fungerar är av största vikt. Att fastighetsavdelningen inte kan åtgärda allt som framkommer vid skyddsronder gällande den fysiska arbetsmiljön är självklart däremot måste cheferna ha stöd från fastighetsfunktionens profession, i likhet med andra stödfunktioner, för att kunna ge rätt återkoppling till medarbetare och skyddsombud.

att se över om kända problemområden som får mindre uppmärksamhet idag kan och bör åtgärdas från kommuncentralt håll.

Svar: Kommunen har under året införskaffat och implementerat ett pulsmättningsverktyg som utgår från friskfaktorsarbetet och de åtta friskfaktorerna; transparens, kommunikation, prioriteringar, tillit, delaktighet, utveckling, balans och effektivitet. Mätningar genomförs var 6: vecka och åtgärder diskuteras på arbetsplatserna och förs upp till högre instans vid behov. Resultaten skiljer sig åt över tid och mellan olika enheter inom förvaltningarna. Kommunstyrelsen kommer följa arbetet framöver och se om vidtagna åtgärder ger resultat.

Beslutet skickas till

- Kommunens revisorer
- Kommunfullmäktige
- HR-avdelningen

Jens Odevall
Kommunchef

QUALITARIUM

Revisionsrapport

Granskning av det systematiska
arbetsmiljöarbetet i Borgholms kommun

November 2022

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
1.1 Syfte och revisionsfrågor	4
1.2 Metod	4
1.3 Avgränsningar	4
1.4 Revisionskriterier	4
1.5 Ansvarig nämnd	4
1.6 Kvalitetssäkring	5
2. Bakgrund	5
3. Granskningens resultat	6
3.1 Våra iakttagelser	6
3.2 Våra kommentarer och bedömningar	11
3.3 Svar på revisionsfrågor	12
3.4 Våra rekommendationer	13

Sammanfattning

Borgholms kommuns revisorer har uppdragit åt Qualitarium AB att genomföra en fördjupad granskning med syftet att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete inom kommunorganisationen.

Kommunstyrelsens styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet bedöms till övervägande del vara ändamålsenligt.

Det finns fastställda mål som berör området och dessa mål följs upp. Bristande måluppfyllelse leder till åtgärder i flera fall. De befintliga styrdokumenterna ger tillräckliga förutsättningar för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt som följer Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Rutiner saknas dock för att säkerställa att systemet följs upp och utvärderas på kommuncentral nivå.

Kommunstyrelsen följer inte upp det systematiska arbetet i verksamheterna i tillräcklig grad för att kunna säkerställa att åtgärder vidtas och att verksamheterna ges förutsättningar för att fullgöra sitt ansvar enligt AFS 2001:1. Vi bedömer att detta utgör en risk för att nödvändiga insatser som ska vidtas på kommuncentral nivå uteblir eller försenas. Kommunstyrelsens interna kontrollsystem behöver också ses över för att säkerställa att eventuella signaler om bristerna i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp och kan åtgärdas i tid.

Mot bakgrund av det beskrivna arbetssättet och de vidtagna åtgärderna, bedömer vi att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete i kommunen som till stor del uppfyller de krav som anges i AFS 2001:1.

Möjlig förbättring ser vi i att från centralt håll samla in och ordna dokumentation som är kopplad till det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen behöver vidta åtgärder för att förbättra den interna dialogen mellan verksamheterna och fastighetsavdelningen rörande risker som berör den fysiska arbetsmiljön.

De vidtagna åtgärderna under pandemin bedöms ha varit tillräckliga för att så långt det var möjligt ge förutsättningar för att upprätthålla ett systematiskt arbete med arbetsmiljön.

Av de kända problemområdena bedömer vi att sjukfrånvaron får stort fokus och det finns planer på att vidta åtgärder för att hantera den. Däremot bedömer vi att lärarnas höga arbetsbelastning och till viss del den fysiska arbetsmiljön inte är lika uppmärksammade av kommunledningen.

Mot ovan bakgrund rekommenderar vi kommunstyrelsen

- att se över rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet och komplettera dessa för att säkerställa att uppföljning av systemet görs av kommunstyrelsen.
- att förstärka sin interna kontroll för att säkerställa att eventuella signaler om brister i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp så att åtgärder kan vidtas i tid.
- att säkerställa att upprättade dokument kring det systematiska arbetsmiljöarbetet ordnas och sparas på ett centralt ställe som är tillgängligt för berörda parter.
- att se över hur den interna dialogen och samarbetet fungerar mellan förvaltningarna och fastighetsavdelningen och vid behov vidta åtgärder för att förbättra det.
- att se över om kända problemområden som får mindre uppmärksamhet idag kan och bör åtgärdas från kommuncentralt håll.
- att fortsätta det pågående utvecklingsarbetet med arbetsmiljön.

1. Inledning

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för att kunna bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete inom kommunorganisationen.

Granskningen behandlar följande revisionsfrågor:

1. Har arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) implementerats i kommunen på ett ändamålsenligt sätt?
2. Finns det fastställda styrdokument för arbetsmiljöarbetet och efterlevs dessa?
3. Finns det rutiner för att upptäcka och motverka diskriminerande särbehandling?
4. Hur följs medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö upp och vilka eventuella beslut om åtgärder vidtar styrelsen?
5. Finns det några identifierade problemområden kopplade till medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö? Om ja, har det vidtagits åtgärder för att lösa dessa?
6. Har kommunen rutiner för chefsintroduktion och har chefer tillräckligt internt stöd inom HR-frågor?
7. Vilka åtgärder har vidtagits under pandemin för att säkerställa en god arbetsmiljö?
8. Finns det rutiner för att följa upp och utvärdera vidtagna åtgärder?

1.2 Metod

Under granskningsprojektet har följande metoder använts:

- Dokumentstudier av bland annat policydokument, rutinbeskrivningar, nämndbeslut, nämndprotokoll, genomförda riskanalyser, verksamhetsplaner, årsrapport och tertialrapport.
- Semistrukturerade intervjuer har genomförts med presidierna i kommunstyrelsen, i socialnämnden och i utbildningsnämnden. Förvaltningsledningarna och ett urval av chefer i socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen samt fackliga representanter har intervjuats. Miljö- och byggnadsnämnden lämnade skriftliga svar. Vidare har tjänstepersoner inom administrativa funktioner intervjuats (kommunchef och HR-chef).

1.3 Avgränsningar

Granskningen avser kommunstyrelsen. Granskningen avser 2022 års verksamheter.

Granskningen genomfördes under perioden september – oktober 2022.

1.4 Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:925)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
- Kommunens relevanta styrdokument (reglementen, arbetsordning, rutinbeskrivningar, mm)

1.5 Ansvarig nämnd

- Kommunstyrelsen

1.6 Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Qualitariums interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även varit föremål för faktagranskning utförd av de intervjuade personerna.

2. Bakgrund

Borgholms kommun som arbetsgivare har ansvar för att säkerställa att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete. I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) definieras begreppet systematiskt arbetsmiljöarbete som *”arbetsgivarens arbete med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.”* (§ 2). Arbetet ska omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön. Föreskrifterna ger praktisk vägledning i hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas.

Föreskrifterna anger bland annat att

- det ska finnas dokumenterad arbetsmiljöpolicy, tydlig uppgifts- och ansvarsfördelning och skriftliga riskbedömningar.
- det systematiska arbetsmiljöarbetet skall ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten.
- arbetstagarna, skyddsombuden och elevskyddsombuden ska ges möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- arbetsgivaren regelbundet ska undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet.
- när det planeras ändringar i verksamheten skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas.
- arbetsgivaren omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt ska genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt de åtgärder som i övrigt behövs för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö. Åtgärder som inte genomförs omedelbart skall föras in i en skriftlig handlingsplan.
- genomförda åtgärder skall kontrolleras.
- arbetsgivaren varje år ska göra en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Om det inte fungerat bra skall det förbättras. Uppföljningen skall dokumenteras skriftligt.

I Borgholms kommun är kommunstyrelsen anställande myndighet, enligt styrelsens reglemente § 7. Därför fokuserar granskningen på att belysa hur kommunstyrelsen arbetar med att skapa förutsättningar för verksamheterna att systematiskt undersöka, genomföra och följa upp frågor som berör arbetsmiljön.

3. Granskningens resultat

Utifrån det granskade materialet och de genomförda intervjuerna beskrivs våra iakttagelser nedan. Våra bedömningar och rekommendationerna bygger på de framlagda iakttagelserna och framgår i kommande avsnitt liksom svaren på revisionsfrågorna.

3.1 Våra iakttagelser

3.1.1 Organisering, styrning och ledning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Enligt reglementet som beslutades av fullmäktige 2018-12-10 är kommunstyrelsen anställande myndighet. Kommunstyrelsens arbetsutskott är tillika personalutskottet enligt reglementets § 27.

Kommunstyrelseförvaltningen har en HR-avdelning som leds av en HR-chef. Det praktiska arbetet med arbetsmiljö samordnas i kommunledningsförvaltningens HR-avdelning. Avdelningen tar fram förslag till rutiner för arbetsmiljöarbetet och förslag till styrdokument inom området och håller dessa uppdaterade. Avdelningen ger dessutom stöd till förvaltningarna med frågor som berör rekryteringar och vissa personalfrågor. HR-avdelningen genomför också utbildningar för nya chefer och tar fram material för introduktion av nyanställda.

Borgholms kommuns fullmäktige har formulerat följande mål som berör organisationens arbetsgivaransvar: *"Medarbetarna i Borgholms kommun är nöjda med sin arbetssituation, genom ett tydligt ledarskap och delaktighet i verksamhetens utveckling samt möjlighet till personlig utveckling."* Fullmäktiges mål bryts sedan ner av varje nämnd. Av kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2022 framgår ett antal mål kopplade till arbetsmiljön. Målen ska sedan följas upp genom mätindikatorer. Följande indikatorer är kopplade till arbetsmiljöarbetet i 2022:

Mätetal och aktiviteter	Ska vara genomförd	Genomförd/prognos
<i>Kommunstyrelsen</i>		
Chefskörkort för alla chefer	2022-11-30	Enligt tertialrapporten april 2022 är det pågående. Enligt HR-chefen är insatsen nyligen påbörjad och någon uppföljning finns inte i nuläget.
Öka kännedom och efterlevnad till beslutad personalpolicy.	2022-11-30	Frågan om personalpolicy tas upp vid introduktionen av nyanställda.
Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	2022-12-31	Enligt delårsrapporten har det ökat (8,8% mot 8,1% förra året).
Kommunledningsförvaltningens sjukfrånvaro ska minska jämfört med föregående år	2022-12-31	Enligt delårsrapporten har det ökat (5,2% mot 4,3% förra året).
Fördjupad sjukfrånvarooanalys Önskad effekt: Förstå och minska sjukfrånvaro	2022-11-30	Enligt tertialrapporten april 2022 är det pågående. I rapporten framgår en sjukfrånvarooanalys. Samtidigt uppges att arbetet är pågående och beroende av implementeringen av stödsystemet.
Ta fram en kompetensförsörjningsplan	2022-11-30	Ej påbörjat. Planer finns att påbörja arbetet under december 2022.

<i>Socialnämnden</i>		
Ett APT (arbetsplatsträff) varje år ska fokusera på trivsel och arbetsglädje hos våra medarbetare. Hälsoinspiratör kan med fördel bjudas in.	2022-12-31	Enligt svar från förvaltningen genomförs detta.
<i>Utbildningsnämnden</i>		
NMI Nöjd medarbetarindex ska öka jämfört med föregående år	2022-12-31	NMI har ersatts av pulsmätningar.
Andel sjukfrånvaro ska minska jämfört med föregående tertial (%)	Tertialvis uppföljning	Enligt delårsrapporten har det ökat (6,8% mot 6,2% förra året).

Under vår granskning har vi funnit och tagit del av följande kommuncentrala styrdokument:

- Arbetsmiljöpolicy, antagen av fullmäktige 2015-12-15
- Personalpolicy, antagen av fullmäktige 2018-12-10
- Rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete, antagen av kommunchefen 2022-07-15

Utöver styrdokumentet finns det även kommuncentralt framtagna checklistor och mallar för att stödja det systematiska arbetsmiljöarbetet i förvaltningarna, till exempel checklista för riskbedömning och handlingsplan och checklista för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas i kommunen regleras i dokumentet "Rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete". Rutinerna anger bland annat att

- arbetet ska vara en naturlig del i den dagliga verksamheten och beaktas i alla beslut som tas.
- arbetsmiljön omfattar alla förhållanden på arbetsplatsen, sociala och organisatoriska liksom fysiska och psykiska faktorer.
- undersökning av arbetsmiljön ska genomföras vid uppkomna behov och vid förändringar i verksamheten.
- arbetsmiljö/skyddsrondd ska genomföras minst en gång per år, vid behov oftare, och göras i samverkan med skyddsombud och medarbetare.

Vidare beskriver dokumentet årsplaneringen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Rutinbeskrivningen ger också vägledning för hur arbetsmiljön ska undersökas samt för hur riskbedömningar ska göras. Vidare ges vägledning för hur konsekvens- och riskanalys ska göras vid verksamhetsförändringar. Dokumentet anger att uppföljning och utvärdering ska göras kontinuerligt i Centrala samverkansgrupp (Cesam), i respektive förvaltnings samverkansgrupp (Fosam) samt i samtliga nämnder och styrelsen Borgholm Energi AB och Ölands kommunalförbund. Att kommunstyrelsen ska utvärdera det systematiska arbetsmiljöarbetet från ett kommuncentralt perspektiv och i så fall hur detta ska göras framgår inte.

Till sist beskriver dokumentet ansvarsfördelningen för det systematiska miljöarbetet i kommunen, från politisk nivå till chefernas ansvar.

En genomgång av kommunstyrelsens interna kontrollplan visar att denna inte innehåller några kontrollområden som berör arbetsmiljöarbetet.

Arbetsmiljöverket genomförde en inspektion i kommunen i 2021. Enligt det slutbrev som Arbetsmiljöverket skickade till kommunen i april i år har de brister som påtalades blivit åtgärdade och ärendet avslutades.

3.1.2 Genomförda insatser och aktiviteter kopplade till det systematiska arbetsmiljöarbetet

Uppdatering av rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet

En uppdatering av rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet gjordes under vintern och ett nytt dokument fastställdes av kommunchefen i juli i år.

Skyddsronder, arbetsplatsträffar, riskbedömningar, handlingsplaner

Granskningen visar att verksamheterna genomför och dokumenterar skyddsronder regelbundet. Personalen involveras i det systematiska arbetsmiljöarbetet genom arbetsplatsträffar som hålls regelbundet. Samverkan mellan fackliga organisationer och verksamheter uppges vara välfungerande.

Det finns upprättad dokumentation om riskbedömning och handlingsplaner. Dessa handlingar finns dock inte sparade systematiskt, centralt eller så att de är åtkomliga, vilket utgör ett hinder i arbetet enligt de fackliga ombuden.

Det har också nämnts att flera av de risker som tas upp är gamla och/eller återkommande, utan att de åtgärdas i tid. Flera av dessa ej åtgärdade risker berör den fysiska miljön, där både socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen påtalade brister i kommunikationen med fastighetsavdelningen.

Chefsintroduktion och -utbildningar, chefskörkort

Samtliga nyanställda får en introduktion och samtliga nya chefer erbjuds en introduktionsutbildning. Chefer som har arbetat en tid i kommunen erbjuds vidareutbildning och/eller möjlighet att delta i introduktionsutbildningarna. Nya chefer får en coach för att underlätta i de praktiska frågorna i början.

Det pågår ett arbete i kommunen med att ge samtliga chefer ett s.k. chefskörkort. Detta är kopplat till utbildningar och vägledning och syftar till att säkerställa att cheferna har tillräcklig kunskap och förutsättningar. Arbetet har startats i år och därför finns det ingen uppföljning i nuläget.

Stödet från HR-avdelningen

HR-avdelningen arbetar med att förbättra sitt arbetssätt för att bemöta behovet från verksamheterna. Bland annat har det införts att varje verksamhet har en kontaktperson för bättre tillgänglighet.

Cheferna som deltog i intervjuerna bedömde att stödet från HR-avdelningen huvudsakligen var bra. Det har varit turbulent en tid, men generellt bedöms det i verksamheterna att stödet man får har förbättrats. Brist som påtalats är att det saknas tillräckliga resurser på HR-avdelningen, vilket leder till väntetider och till att vissa frågor behöver lösas lokalt. Samtidigt, för HR-avdelningen, innebär resursbristen t.ex. att egna utbildningstillfällen behöver väljas bort.

Pulsmätningar

Under 2022 påbörjades s.k. pulsmätningar i verksamheterna. Pulsmätning är en form av medarbetarundersökning. Den största skillnaden från den klassiska medarbetarundersökning som tidigare användes i Borgholms kommun är att pulsmätning består av färre frågor och att undersökningen sker mer kontinuerligt under året. Mätningen utförs var sjätte vecka, medan den tidigare medarbetarundersökning genomfördes en gång per år eller vartannat år. Pulsmätningens syfte är att fånga den

aktuella situationen och att kunna påvisa eventuella trender. Enkäten skickas till samtliga medarbetare.

De inkomna svaren används som underlag för att göra bedömningar om behov för insatser för att förbättra arbetsmiljön. Svaren ger även tidigt signaler om t.ex. ovanligt hög arbetsbelastning eller andra upplevda arbetsmiljöproblem. Planen är att dessa ska kunna fångas upp och hanteras tidigare och därmed bidra till att öka frisknärvaron i organisationen. Dock bedöms det för tidigt att utvärdera dessa effekter i nuläget när mätningarna enbart har pågått sedan i våras.

Svarsfrekvensen beskrivs som ett orosmoment, då den sjunker särskilt i samband med perioder när personalen har en hög arbetsbelastning. Granskningen visar att det finns en medvetenhet hos cheferna kring detta problem och att det finns insatser för att ge medarbetarna avsatt tid för att besvara enkäten. Sammantaget bedömer de intervjuade personerna pulsmätningarna vara ett bra verktyg.

Diskriminerande särbehandling

Diskriminerande särbehandling och hur det ska hanteras finns dokumenterat i personalpolicyn, som är tillgänglig för samtliga medarbetare på intranät. Diskriminerande särbehandling tas även upp i samband med medarbetarintroduktionen och vid chefsutbildningen.

Kommunen har ett avvikelshanteringssystem, KIA, som är avsett för att medarbetarna ska kunna rapportera in arbetsmiljöproblem och däribland incidenter med kränkande särbehandling. Våra iakttagelser visar att det är få ärenden som rapporteras in och det bedöms av cheferna att det finns ett mörkertal. Det finns dock information om systemet tillgängligt och det finns med i årshjulet i SAM att lyfta frågan på arbetsplatsträffar minst en gång om året.

Det finns dokumenterade rutiner för hantering av inrapporterade incidenter som innebär att närmast chef är ansvarig för att hantera ärendet. HR-avdelningen finns som stöd med att ta vidare och utreda inkomna ärenden.

Enligt intervjuerna förekom under de senaste åren ett fåtal ärenden om kränkande särbehandling.

Kompetensförsörjningsplan

Det finns planer på att ta fram förslag till en kompetensförsörjningsplan för kommunen. Arbetet beräknas komma igång i december 2022.

Återrapportering

I tertialrapporten från april 2022 finns det återrapportering om måluppfyllelse kring mål som kan kopplas till det systematiska arbetsmiljöarbetet. Rapporten innehåller även redovisning av sjukfrånvaroanalysen.

Rutiner för rapportering av det systematiska arbetsmiljöarbetet innefattar aggregerad redovisning av arbetet. Det betyder att enheternas rapporter sammanställs på förvaltningsnivå. Förvaltningens sammanställning presenteras till respektive nämnd. Rapporterna sammanställs sedan på organisationsövergripande nivå. Enligt intervjusvaren skulle denna sammanställning presenteras till kommunstyrelsen, men protokollgenomgången från kommunstyrelsens sammanträden under 2022 visar att denna rapportering inte har skett i 2022. Arbetssättet, att återrapportering ska ske till kommunstyrelsen, har även rekommenderats av Arbetsmiljöverket.

Vidtagna åtgärder under pandemin

För Borgholms kommun som har många äldre invånare bedömdes det vara avgörande att beslut skulle fattas snabbt i början av pandemin. Ledningsgruppen var tidigt i krisberedskap och enligt de intervjuade cheferna fungerade styrningen bra under pandemin. Samarbetet mellan den politiska ledningen och förvaltningarna uppges ha fungerat bra. Det fattades snabba beslut och t.ex. skyddsutrustning köptes in tidigt. Under pandemin fungerade samarbetet med den centrala samverkansgruppen bra. Riskanalyser och åtgärdsplaner gjordes löpande och åtgärderna följdes upp.

Inom socialförvaltningen uppges de intervjuade att det strävades efter ett nära ledarskap under pandemin, vilket påverkade verksamheten positivt. Rutinerna kunde uppdateras snabbt. Samarbetet med regionen och med medicinskt ansvariga sköterskan möjliggjorde en effektiv hantering av situationen. Distansarbete förekom i mycket begränsad utsträckning.

I utbildningsförvaltningen infördes distansundervisning under en begränsad tid i anslutning till skolloven. Elever som hade svårt att följa distansundervisningen fick dock möjlighet till att gå i skolan. Matsalar och mattider anpassades för att undvika trängsel. I förskolan ombads barnen som har 15-timmars närvaro att stanna hemma. Man arbetade också med att hålla barnen och vårdnadshavarna informerade.

Utmaningen under pandemin som nämns var kommunikationen, eftersom det kom mycket och ibland olika information dagligen.

Sammantaget gör man bedömningen i efterhand att kommunen klarade krisen bra och att arbetsmiljön inte försämrades mer än vad som kan anses vara oundvikligt i den givna situationen.

3.1.3 Identifierade problemområden

Hög sjukfrånvaro

Det har under flera år uppmärksammats en hög sjukfrånvaro i kommunen. Frågan har ett särskilt fokus, både från politiskt håll och från ledningens sida. Bland annat följs utvecklingen löpande och återrapportering till nämnderna sker månadsvis. Det pågår ett arbete med att ta fram en fördjupad analys för att bättre kunna förstå och vidta åtgärder för att minska både de korta och långa sjukskrivningarna. Under det senaste året har HR-avdelningen arbetat med att rikta fokus på frisknärvaro. I praktiken betyder det större fokus på nuvarande situation och eventuella problem som uppmärksammas bland annat genom pulsmätningarna.

En fördjupad analys av sjukfrånvaron är planerad, men ännu inte genomförd i sin helhet, på grund av brist i stödsystemet.

Lärarnas arbetsbelastning

Inom utbildningsförvaltningen har lärarnas arbetsbelastning varit ett långvarigt problem. Bilden om en stressig arbetsmiljö återges av chefer och fackliga representanter. Enligt de intervjuade rektorerna beror problemet delvis på att skolans uppdrag styrs av såväl nationella som kommunala bestämmelser och delvis på att uppdraget är för stort i förhållande till den ekonomiska ramen.

Frågan om lärarnas arbetsbelastning har tagits upp i samverkansgrupperna. Att ta fram en kompetensförsörjningsplan ses som bidrag till en långsiktig lösning. För att på kort sikt förbättra situationen har det vidtagits åtgärder, t.ex. att förkorta gemensamma konferenstider, att ge större frihet till den enskilda läraren att använda planeringstiden, mm.

Fysisk arbetsmiljö

En genomgång av de dokumenterade riskanalyser och handlingsplaner visar att många av dessa berör den fysiska arbetsmiljön, t.ex. dålig ventilation, buller, eller lokaler som inte är ändamålsenliga för dess användande. Intervjuerna visar också att många av dessa brister inte blir åtgärdade inom rimlig tid. Intervjupersonerna nämnde vid flera tillfällen att de bedömer att orsaken är bristande kommunikation och samarbete med kommunens fastighetsavdelning.

3.2 Våra kommentarer och bedömningar

Kommunstyrelsens styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet bedöms till övervägande del vara ändamålsenligt. Bedömningen baseras på iakttagelserna som visar att det finns fastställda mål som berör området och att dessa mål följs upp. Bristande måluppfyllelse leder till åtgärder i flera fall. Det finns antagna styrdokument som reglerar arbetet och dessa sammantaget ger förutsättningar för ett systematiskt arbete med arbetsmiljön.

Vår bedömning är att de befintliga styrdokumenten ger tillräckliga förutsättningar för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt som följer Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Den gällande rutinbeskrivningen för det systematiska arbetsmiljöarbetet säkerställer till stor del att de krav som framgår av AFS 2001:1 finns på plats. Rutiner saknas dock för att säkerställa att systemet följs upp och utvärderas på kommuncentral nivå.

Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen inte följer upp det systematiska arbetet i verksamheterna i tillräcklig grad för att kunna säkerställa att åtgärder vidtas och att verksamheterna ges förutsättningar för att fullgöra sitt ansvar enligt AFS 2001:1. Bedömningen grundas på det faktum att återrapporteringen av sammanställningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet inte når kommunstyrelsen. Vi bedömer att detta utgör en risk för att nödvändiga insatser som ska vidtas på kommuncentral nivå uteblir eller försenas. Kommunstyrelsens interna kontrollsystem behöver också ses över för att säkerställa att eventuella signaler om bristerna i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp och kan åtgärdas i tid. Kopplat till kommunstyrelsens ansvar för arbetsmiljöarbetet i hela organisationen utgör det vidare en brist i förhållande till AFS 2001:1, som föreskriver att vidtagna åtgärder ska kontrolleras och att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska följas upp. Eftersom av den gällande rutinbeskrivningen för det systematiska arbetsmiljöarbetet inte framgår att en sådan återrapportering ska göras, bedömer vi att det finns ett behov för att se över och komplettera rutinerna för att säkerställa att systemet utvärderas löpande.

Mot bakgrund av det beskrivna arbetssättet och de vidtagna åtgärderna, bedömer vi att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete i kommunen som till stor del uppfyller de krav som anges i AFS 2001:1. Vi ser positivt på att det finns ett pågående utvecklingsarbete som ger förutsättningar för ytterligare förbättringar i verksamheternas systematiska arbete med arbetsmiljön.

Möjlig förbättring ser vi i att från centralt håll samla in och ordna dokumentation som är kopplad till det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett gemensamt register skulle skapa transparens och kunde förenkla det praktiska arbetet på förvaltningarna. Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen behöver vidta åtgärder för att förbättra den interna dialogen mellan verksamheterna och fastighetsavdelningen rörande risker som berör den fysiska arbetsmiljön.

De vidtagna åtgärderna under pandemin bedöms ha varit tillräckliga för att så långt det var möjligt ge förutsättningar för att upprätthålla ett systematiskt arbete med arbetsmiljön.

Av de kända problemområdena bedömer vi att sjukfrånvaron får stort fokus och det finns planer på att vidta åtgärder för att hantera den. Däremot bedömer vi att lärarnas höga arbetsbelastning och till viss del den fysiska arbetsmiljön inte är lika uppmärksammade av kommunledningen.

3.3 Svar på revisionsfrågor

Revisionsfråga	Svar på revisionsfrågan
1. Har arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) implementerats i kommunen på ett ändamålsenligt sätt?	Till övervägande del ja. Brister förekommer i kommunstyrelsens uppföljning av verksamheternas arbete samt i kommunstyrelsens uppföljning av systemet.
2. Finns det fastställda styrdokument för arbetsmiljöarbetet och efterlevs dessa?	Ja. Kommunstyrelsens styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet bedöms till övervägande del vara ändamålsenligt. Det interna kontrollsystemet behöver dock ses över för att säkerställa att eventuella signaler om bristerna i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp och kan åtgärdas i tid. Brist förekommer i rutinbeskrivningen i och med att rutin saknas för kommunstyrelsens uppföljning av systemet.
3. Finns det rutiner för att upptäcka och motverka diskriminerande särbehandling?	Ja.
4. Hur följs medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö upp och vilka eventuella beslut om åtgärder vidtar styrelsen?	Systematiskt arbete med uppföljning av arbetsmiljön genom skyddsronder, arbetsplatsträffar och genom fackliga samverkansforum. Det systematiska arbetsmiljöarbetet finns dokumenterat. Arbetet bedrivs till stor del i förvaltningarna och nämnderna. Styrelsen får inte till sig samlad information.
5. Finns det några identifierade problemområden kopplade till medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö? Om ja, har det vidtagits åtgärder för att lösa dessa?	Sjukfrånvaro är ett problemområde där det pågår ett kommuncentralt arbete genom att kontinuerligt följa utvecklingen och genom analyser. Trots vidtagna åtgärder visar delårsrapporten på en ökad sjukfrånvaro. Mindre uppmärksammade problemområden är lärarnas höga arbetsbelastning och brister i den fysiska arbetsmiljön.
6. Har kommunen rutiner för chefsintroduktion och har chefer tillräckligt internt stöd inom HR-frågor?	Ja.

7. Vilka åtgärder har vidtagits under pandemin för att säkerställa en god arbetsmiljö?	De vidtagna åtgärderna under pandemin bedöms ha varit tillräckliga för att så långt det var möjligt ge förutsättningar för att upprätthålla ett systematiskt arbete med arbetsmiljön.
8. Finns det rutiner för att följa upp och utvärdera vidtagna åtgärder?	Delvis. Vidtagna åtgärder som tas upp i handlingsplanerna följs upp regelbundet. Nämnderna får årlig uppföljning, men den sammanställda uppföljningen har inte hanterats i kommunstyrelsen. Det saknas rutiner för att utvärdera själva systemet för arbetsmiljöarbete från kommunstyrelsens sida.

3.4 Våra rekommendationer

Mot ovan bakgrund rekommenderar vi kommunstyrelsen

- att se över rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet och komplettera dessa för att säkerställa att uppföljning av systemet görs av kommunstyrelsen.
- att förstärka sin interna kontroll för att säkerställa att eventuella signaler om brister i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp så att åtgärder kan vidtas i tid.
- att säkerställa att upprättade dokument kring det systematiska arbetsmiljöarbetet ordnas och sparas på ett centralt ställe som är tillgängligt för berörda parter.
- att se över hur den interna dialogen och samarbetet fungerar mellan förvaltningarna och fastighetsavdelningen och vid behov vidta åtgärder för att förbättra det.
- att se över om kända problemområden som får mindre uppmärksamhet idag kan och bör åtgärdas från kommuncentralt håll.
- att fortsätta det pågående utvecklingsarbetet med arbetsmiljön.

Malmö, 2022-11-03

Teodora Heim

Av Skyrev certifierad kommunal yrkesrevisor

Borgholms kommun
Revisorerna

2022-11-03

1(2)

Till
Kommunstyrelsen (för beaktande)
Kommunfullmäktiges presidium (för kännedom)

Fördjupad granskning avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet i Borgholms kommun

På uppdrag av oss, kommunens förtroendevalda revisorer, har revisionsfirman Qualitarium AB genomfört en fördjupad granskning med syftet att bedöma om kommunstyrelsen i Borgholms kommun säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete inom kommunorganisationen.

Kommunstyrelsens styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet bedöms till övervägande del vara ändamålsenligt. Det finns fastställda mål som berör området och dessa mål följs upp. Bristande måluppfyllelse leder till åtgärder i flera fall. De befintliga styrdokumenterna ger tillräckliga förutsättningar för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Vi bedömer dock att det saknas rutiner för att säkerställa att systemet följs upp och utvärderas på kommuncentral nivå. Kommunstyrelsen följer inte upp det systematiska arbetet i verksamheterna i tillräcklig grad för att kunna säkerställa att åtgärder vidtas och att verksamheterna ges förutsättningar för att fullgöra sitt ansvar enligt AFS 2001:1. Vi bedömer att detta utgör en risk för att nödvändiga insatser som ska vidtas på kommuncentral nivå uteblir eller försenas.

Kommunstyrelsens interna kontrollsystem behöver också ses över för att säkerställa att eventuella signaler om brister i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp och kan åtgärdas i tid.

En möjlig förbättring ser vi också om att det från centralt håll samlades in och ordnades dokumentation som är kopplad till det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen behöver vidta åtgärder för att förbättra den interna dialogen mellan verksamheterna och fastighetsavdelningen rörande risker som berör den fysiska arbetsmiljön.

De vidtagna åtgärderna under pandemin bedöms ha varit tillräckliga för att så långt det var möjligt ge förutsättningar för att upprätthålla ett systematiskt arbete med arbetsmiljön. Av de kända problemområdena bedömer vi att sjukfrånvaron får stort fokus och det finns planer på att vidta åtgärder för att hantera den. Däremot bedömer vi att lärarnas höga arbetsbelastning och till viss del den fysiska arbetsmiljön inte är lika uppmärksammade av kommunledningen.

Rekommendationer

Mot ovan bakgrund rekommenderar vi kommunstyrelsen

- att se över rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet och komplettera dessa för att säkerställa att uppföljning av systemet görs av kommunstyrelsen.
- att förstärka sin interna kontroll för att säkerställa att eventuella signaler om brister i systemet för arbetsmiljöarbetet fångas upp så att åtgärder kan vidtas i tid.
- att säkerställa att upprättade dokument kring det systematiska arbetsmiljöarbetet ordnas och sparas på ett centralt ställe som är tillgängligt för berörda parter.

Ann JM

- att se över hur den interna dialogen och samarbetet fungerar mellan förvaltningarna och fastighetsavdelningen och vid behov vidta åtgärder för att förbättra det.
- att se över om kända problemområden som får mindre uppmärksamhet idag kan och bör åtgärdas från kommuncentralt håll.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 3 november 2022 att överlämna granskningsrapporten till kommunstyrelsen för beaktande och att ett svar lämnas till kommunens revisorer senast den 1 december 2022.

För kommunens revisorer

Jan Hellroth
Ordförande

Anders Marell
Vice ordförande

Ansökan om föreningsbidrag - Ölands Bouleklubb

Beslut

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen

att avslå ansökan från Ölands Bouleklubb med motivering att enligt gällande riktlinjer kan lokalhyresbidrag efter prövning och godkännande endast beviljas föreningar med barn- och ungdomsverksamhet som är godkända för kommunalt lokalt aktivitetsstöd.

Ärendebeskrivning

Ölands Bouleklubb ansöker i skrivelse om föreningsbidrag för år 2022 och föreningsstöd för åren 2023 – 2028.

Ölands Boulehall i Tjusby invigdes hösten 2008. Sedan dess har det regelbundet spelats boule i hallen. 2019 sålde dåvarande ägarna hallen vidare. I samband med försäljningen bildades Ölands Bouleklubb våren 2020. Föreningen har i dagsläget 74 medlemmar och medlemsavgiften är 200 kronor. Även om klubben har flera unga medlemmar så är majoriteten +65.

Ölands Boulehall har kök, servering med plats för 50 sittande gäster, 13 boulebanor inomhus, 9 banor utomhus, är handikapanpassad och får ta emot 200 personer. Ölands Bouleklubb har hittills fått nyttja hallen mot en avgift beroende på nyttjandegrad vilket enligt föreningen inte är hållbart i längden. Ölands Bouleklubb önskar kunna nyttja hela lokalen nio månader om året (höst, vinter och vår) samt ha tillgång till utomhusbanor och toaletter sommartid. Föreningen skriver att för att de ska kunna teckna ett avtal med fastighetsägaren bör detta avtal omfatta åtminstone fem år för att säkra boulehallens framtid, detta innebär att föreningen måste ha ett femårigt avtal med kommun som garanterar föreningen 120 000 kronor per år i bidrag till och med år 2028.

Ölands Bouleklubb söker även ett föreningsbidrag till verksamheten i klubben på 5 000 kronor för år 2022 och 10 000 kronor för år 2023.

Beslutsunderlag

Ansökan från föreningen Ölands Bouleklubb
Policy för bidrag till föreningar
Riktlinjer för bidrag till föreningar

--	--	--	--	--

Dagens sammanträde

42

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott diskuterar ansökan från Ölands Bouleklubb. Enligt gällande riktlinjer kan lokalhyresbidrag efter prövning och godkännande endast beviljas föreningar med barn- och ungdomsverksamhet som är godkända för kommunalt lokalt aktivitetsstöd.

Utskottet diskuterar vikten av föreningsverksamhet för 65+ och behovet av stöd till sådan verksamhet. I kommande budgetdiskussioner kommer utskottet ta upp frågan om ett kommunalt aktivitetsstöd och lokalhyresbidrag för föreningar med verksamhet för 65+.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen

--	--	--	--	--

Till: Kommunstyrelsen i Borgholms Kommun

Från: Ölands Bouleklubb

Ärende: Ansökan om föreningsbidrag för 2022 och föreningsstöd för 2023 - 2028.

Våren 2007 avvecklade Lisbeth och Sievert Johansson sitt jordbruk i Tjusby för att redan hösten samma år påbörja byggnationen av det som idag är Ölands Boulehall. Ett år senare lagom till Ölands Skördefest startade den nya bouleverksamheten och i oktober invigdes hallen av dåvarande kommunalrådet Lisbeth Lennartsson. Paret Johansson drev sedan verksamheten fram till och med 2019 då fastigheten avyttrades till Anders Jonsson och Yrsa Fröding Borgholm.

Ölands Bouleklubb bildades våren 2020 och bedriver sin verksamhet i Ölands Boulehall Tjusby Borgholm. Boule är en sport för alla åldrar, en sport som kräver både bra kondition, koncentration, precision och taktiskt sinne, en social aktivitet som kan utföras av både ung och gammal och man tävlar på lika villkor. Ölands Bouleklubb har 74 medlemmar som utövar seriespel, dagsturneringar och träningsspel. Seriespelet startar i september och pågår hela vintern, varje vecka fram till och med april då utesäsongen börjar. Innan pandemin var det 60 och 70 deltagare som spelade seriespel, höst och vinter, i åldrarna 25 – 88 år och året som gått 52 personer. Den 24 maj i år arrangerade klubben tillsammans med SPF Blåelden, SPF-DM i Tjusby med 96 deltagare från hela länet.

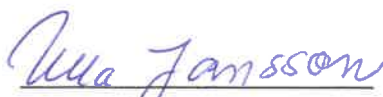
Ölands Boulehall har kök, servering med plats för 50 sittande gäster, 13 boulebanor inomhus, 9 banor utomhus, är handikappanpassad och får ta emot 200 personer i lokalen. Klubben har hittills fått nyttja hallen mot en avgift beroende på nyttjandegrad vilket inte är hållbart i längden då många tvekar att delta på grund av kostnaden, vilket i sin förlängning leder till minskad intäkt för fastighetsägarna.

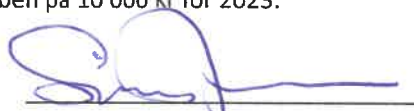
Även om klubben har många unga medlemmar så är majoriteten +65 och för dessa daglediga är den sociala gemenskapen av yttersta vikt för hälsa och välmående. Ett trettiotal medlemmar i SPF Blåelden i Borgholm spelar regelbundet varje torsdagsförmiddag boule i Tjusby. Många är ensamma och för dessa är torsdagsboulen ett jätteviktigt inslag i veckan. Vår ambition är att kunna öka antalet medlemmar i klubben och det skall inte vara spelavgifterna som avgör om man kan delta eller inte. Att vara medlem i Ölands Bouleklubb borde räcka för att kunna vara med och spela boule i Tjusby. Att bevara Ölands Boulehall som boulehall måste anses vara en viktig pusselbit i utvecklingen av den östra sidan i Borgholms Kommun.

Ölands Bouleklubb önskar kunna nyttja hela lokalen nio månader höst, vinter och vår och ha tillgång till utomhusbanor och toaletter sommartid. Fastighetsägaren nyttjar lokalen tre månader sommartid. För att Ölands Bouleklubb skall kunna teckna ett avtal med fastighetsägarna bör detta avtal omfatta åtminstone fem år för att säkra boulehallens framtid vilket då innebär att vi måste ha ett femårigt avtal med kommunen om att dessa medel om 120 000 kr/år, kommer klubben till godo t.o.m. 2028. Anledning till att vi behöver ett långsiktigt avtal är att all tävlingsverksamhet planeras minst ett år i förväg.

Ansökan gäller:

- dels ett femårigt föreningsstöd till Ölands Bouleklubb på 120 000 kr/år för 2023 – 2028 så att klubben kan nyttja denna enda inomhushall för boule på Öland och att den förblir en boulehall för överskådlig tid framöver.
- dels ett föreningsbidrag till verksamheten i klubben på 10 000 kr för 2023.

Ulla Jansson vice ordförande

Sievert Johansson kassör

Kontakt:

Sievert Johansson tel: 0705574195, e-post: sievert.johansson@telia.com

Till: Kommunstyrelsen i Borgholms Kommun

Från: Ölands Bouleklubb

Ärende: Ansökan om föreningsstöd och föreningsbidrag för 2022.

Våren 2007 avvecklade Lisbeth och Sievert Johansson sitt jordbruk i Tjusby för att redan hösten samma år påbörja byggnationen av det som idag är Ölands Boulehall. Ett år senare lagom till Ölands Skördefest startade den nya bouleverksamheten och i oktober invigdes hallen av dåvarande kommunalrådet Lisbeth Lennartsson. Paret Johansson drev sedan verksamheten fram till och med 2019 då fastigheten avyttrades till Anders Jonsson och Yrsa Fröding Borgholm.

Ölands Bouleklubb bildades våren 2020 och bedriver sin verksamhet i Ölands Boulehall Tjusby Borgholm. Boule är en sport för alla åldrar, en sport som kräver både bra kondition, koncentration, precision och taktiskt sinne, en social aktivitet som kan utföras av både ung och gammal och man tävlar på lika villkor. Ölands Bouleklubb har 74 medlemmar som utövar seriespel, dagsturneringar och träningsspel. Seriespelet startar i september och pågår hela vintern, varje vecka fram till och med april då utesäsongen börjar. Innan pandemin var det 60 och 70 deltagare som spelade seriespel, höst och vinter, i åldrarna 25 – 88 år och året som gått 52 personer. Den 24 maj i år arrangerade klubben tillsammans med SPF Blåelden, SPF-DM i Tjusby med 96 deltagare från hela länet.

Ölands Boulehall har kök, servering med plats för 50 sittande gäster, 13 boulebanor inomhus, 9 banor utomhus, är handikappanpassad och får ta emot 200 personer i lokalen. Klubben har hittills fått nyttja hallen mot en avgift beroende på nyttjandegrad vilket inte är hållbart i längden då många tvekar att delta på grund av kostnaden, vilket i sin förlängning leder till minskad intäkt för fastighetsägarna.

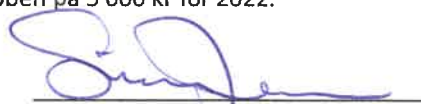
Även om klubben har många unga medlemmar så är majoriteten +65 och för dessa daglediga är den sociala gemenskapen av yttersta vikt för hälsa och välmående. Ett trettiotal medlemmar i SPF Blåelden i Borgholm spelar regelbundet varje torsdagsförmiddag boule i Tjusby. Många är ensamma och för dessa är torsdagsboulen ett jätteviktigt inslag i veckan. Vår ambition är att kunna öka antalet medlemmar i klubben och det skall inte vara spelavgifterna som avgör om man kan delta eller inte. Att vara medlem i Ölands Bouleklubb borde räcka för att kunna vara med och spela boule i Tjusby. Att bevara Ölands Boulehall som boulehall måste anses vara en viktig pusselbit i utvecklingen av den östra sidan i Borgholms Kommun.

Ölands Bouleklubb önskar kunna nyttja hela lokalen nio månader höst, vinter och vår och ha tillgång till utomhusbanor och toaletter sommartid. Fastighetsägaren nyttjar lokalen tre månader sommartid.

Ansökan gäller:

- dels ett föreningsstöd till Ölands Bouleklubb på 60 000 kr för 2022 så att klubben kan nyttja denna enda inomhushall för boule på Öland och att den förblir en boulehall för överskådlig tid framöver.
- dels ett föreningsbidrag till verksamheten i klubben på 5 000 kr för 2022.

Ulla Jansson vice ordförande

Sievert Johansson kassör

Kontakt:

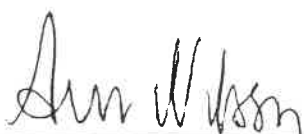
Sievert Johansson tel: 0705574195, e-post sievert.johansson@telia.com

Årsmöte Ölands Bouleklubb 2022 05 29

1. Fastställande av röstlängd för mötet. Ja
2. Val av Ordförande/Sekreterare Ann Nilsson/ Johan Standert
3. Val av protokolljusterare. Per-Einar Tu vesson och Margita Tu vesson
4. Fråga om mötet har utlysts korrekt. Godkänt
5. Fastställande av dagordning. Godkänt
6. Styrelsens verksamhetsberättelse med årsredovisning för det senaste verksamhetsåret. Redovisade Ann Nilsson. Godkänt
7. Revisorernas berättelse över styrelsens förvaltning under det senaste verksamhetsåret. Redovisade Sievert Johansson. Godkänt
8. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för den tid revisionen avser. Godkänt
9. Fastställande av medlemsavgiften. 200 kr
10. Fastställande av verksamhetsplan samt behandling av ekonomisk plan för kommande verksamhetsåret. Godkänt
11. Behandling av styrelsens förslag och i rätt tid inkomna motioner. Inga motioner.
12. Val av
 - a. Ordförande på 1 år. Ann Nilsson
 - b. Fyllnadsval av ledamot på 1 år. Anne-Charlotte Pettersson
 - c. Halva antalet övriga ledamöter för 2 år. Sievert Johansson och Johan Standert
 - d. En suppleant på 1 år. Bernt Karlsson
 - e. Två revisorer på 1 år. Per-Einar Tu vesson, Hans-Olof Nilsson.
 - f. Revisorsuppleant på ett år Anders Persson
 - g. Tre ledamöter i valberedningen. Ove Tallroth, Lisbeth Johansson, Per-Eric Franzen
 - h. Ombud till möten där föreningen har rätt att vara representerade utses av styrelsen.
13. Övriga frågor.

Synas vid banorna i Borgholm. Synas mer i tidningen. Klubbtröjor ska tas fram.
14. Deltagare på mötet: Anne-Charlotte Pettersson, Bernt Karlsson, Per-Einar Tu vesson Margita Tu vesson, Per-Eric Franzen, Ann Nilsson, Sievert Johansson, Lisbeth Johansson, Ulla Jansson, Monica Stegermark, Ulla Andersson, Ove Tallroth Johan Standert.
15. Mötet avslutas

Ordförande

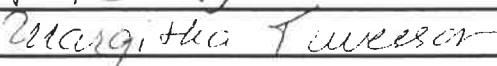
Sekreterare

Justerare

Justerare

Verksamhetsberättelse 2021 - 2022 Ölands Bouleklubb

För att kunna ge medlemmar och andra intresserade möjlighet att spela, trots pandemiläget, färdigställde styrelsen med ägarens åtta utomhusbanor för sommarspel. Dessa invigdes med spel, korvgrillning och trevlig gemenskap. Banorna var sedan välbesökta under hela sommaren.

Styrelsen har under verksamhetsåret haft 10 styrelsemöten.

Medlemsantalet har varit i stort oförändrat under året, med mellan 74 - 78 medlemmar, vilket är glädjande.

I slutet av sommaren kändes pandemiläget något bättre och klubben satte igång ett pandemianpassade serierespel i september. Vi spelade hela höstsäsongen, men till vårstarten försämrades pandemiläget igen och vi tvingades flytta fram starten av vårens spel en månad. Detta innebar senareläggning av slutspel vilket skedde i slutet av april. Avslutning av serien firades som sig bör med prisutdelning samt korvgrillning.

Under julhelgen genomfördes en traditionsenlig mellandagsboule. En lyckad dag med 48 spelare, god mat och ett glatt humör.

Vi har även haft spelare från andra delar av Sverige som PRO Stockholm Grand Tours som har haft tävlingar hos oss.

Tjusby 2022-04-30

För Ölands Bouleklubb

Ann Nilsson

Ann Nilsson
ordförande

Sievert Johansson

Sievert Johansson
kassör

Johan Standert

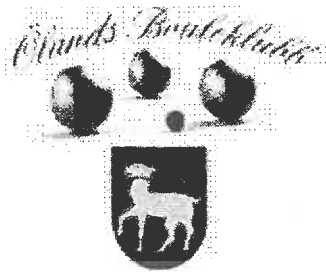
Johan Standert
sekreterare

Monica Stegemark

Monica Stegemark
ledamot

Ulla Jansson

Ulla Jansson
ledamot

Verksamhetsplan 2022 - 2023 Ölands Bouleklubb

Planen för kommande verksamhetsår är något mer positiv än de senaste två åren då vi nu planerar verksamhet utan restriktioner, förhoppningsvis.

Klubben satsar på ett aktivt tränings/tävlingsspel utomhus under sommaren, med start redan i maj. Spelandet kommer att vara kostnadsfritt för medlemmar och med en avgift på 40 kronor för icke medlemmar.

Seriespelet är planerat att börja i mitten av september. Då startar även träningskvällen.

Ett område är att utveckla är utbytet med andra klubbar.

Vi planerar även för ett klubbmästerskap och Ö-träffen.

Förberedelser kommer även att ske för att kunna medverka och delta i SM som kommer att gå av stapeln i Kalmar 2023.

Klubben kommer även att följa vad som händer inom i Svenska Bouleförbundet SBF och Östsvenska Bouleförbundet för att se vad som kan vara aktuellt för oss.

Att engagera våra medlemmar är en viktig del för att känna tillhörighet. Behovet finns ju även att dela de praktiska sysslorna för att hålla kostnaderna nere.

Tävlings- respektive ungdomskommitté ser vi som aktiviteter att utveckla på sikt.

Tjusby 2022 05 01

För Ölands Bouleklubb

Ann Nilsson
ordförande

Sievert Johansson
kassör

Johan Standert
sekreterare

Monica Stegemark

Ulla Jansson

Ölands Bouleklubb

48

Resultaträkning 2021 - 2022

Utgifter

Inkomster

Banhya seriespel	52000	Spelavgifter	62590
Övrig banhya*	5790	Medlemsavgifter	14800
Inventarier	10334,5	Inventarier	440
Tävling, Arrangemang	2360	Tävling, Arrangemang	17650
Klot, tillbehör	2081	Klot, tillbehör	2200
Annonser	0	Banhya Grand Tours	200
Kaffekassan, Fikat	2241,24	Kaffekassan, Fikat	5073
Övrigt	18639,15	Träningsavgifter	11899,20
Totalt	93445,89		114852,20

* 30% på övriga nettointäkter från tävlingar, arrangemang

Balansräkning 2021 - 2022

Tillgångar

Skulder

Utg.behållning bank	33234,31	Ing.behållning bank	9771
Utg.behållning kassa	133	Ing.behållning kassa	2190
		Årets vinst	21406,31
	33367,31		33367,31

 Ann Nilsson ordförande

 Sievert Johansson kassör

Budget 2023 Ölands Bouleklubb			49
Inkomster	Avgift	Antal	Total
Föreningsbidrag kommunen			10000
Medlemsavgifter	200	75	15000
Träningsavgifter	25 ggr x 20 kr	20	10000
Föreningsstöd kommun (stöd till lokal)			120000
Seriespelsavgift			0
		Totalt	155000
Kostnader			
Licenser	200	10	2000
Avgift SBF			1500
Avgift ÖSBF distriktet			750
Omkostnader städ			1000
Ersättning ledamöter		3 x 500	1500
Kontorsmtrl, div			1350
Domänkostnad			1000
Bankkostnader			900
Kostnader lokal			120000
Ny hemsida			15000
Omkostnader klubbtröjor			5000
Övriga kostnader (grus)			5000
		Total	155000

Protokoll fört vid konstituerande möte, Ölands Bouleklubb

Datum: 2022-05-29

Plats: Tjusby Boulehall

Närvarande: Ann Nilsson, Johan Standert, Sievert Johansson, Ulla Jansson, Anne-Charlott Petersson, Bernt Carlsson.

1. Mötets öppnande

Ordförande Ann Nilsson öppnade mötet.

2. Konstituering av styrelsen

Ulla Jansson valdes till vice ordförande.

Anne-Charlott Petersson valdes till sekreterare.

Sievert Johansson valdes till kassör samt medlemsansvarig.

Johan Standert valdes till webansvarig.

3. Klubbtröja

Förslag till klubbtröja – Piké och sweatshirt. Sievert kollar kostnad för tryck och tröjor. Beachflagga Johan och Sievert kollar vad sådan kostar. Förslag på mötet var att medlemmar kan lämna synpunkter på tröjdesign.

4. Klubbmästerskap

Beslutas att klubben ska anordna klubbmästerskap under hösten 2022 och att anordna Ö-träffen under våren 2023. Ulla Jansson utses till tävlingsansvarig.

5. Bidragsansökan

Sievert informerar att klubben ska ansöka om kommunalt bidrag till föreningen.

6. Nästa styrelsemöte

Datum för nästa möte 2022-08-14 kl. 10.00.

Vid protokollet

Anne-Charlott Petersson

Ordförande

Ann Nilsson

Utökad budget för färdigställande av aktivitetsområdet Mejeriviken

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

att utöka budget för färdigställande av aktivitetsområdet med 300 000 kronor.

att medlen omfördelas från följande investeringsprojekt:

- 66 000 kronor från *Brygga Bjärby (1413)*
- 20 000 kronor från *Osten stängsel (1417)*
- 14 000 kronor från *Triangeln (1418)*
- 200 000 kronor från *Utveckling cykelvägar (1401)*

Ärendebeskrivning

På grund av extra markförberedningar och ökade materialkostnader för basket och landhockeyplan behöver budget utökas med 300 000 kronor för att kunna genomföra de planerade åtgärderna i aktivitetsområdet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-12-02.

Bedömning

Den utökade budgeten anses vara nödvändig för att projektet ska kunna färdigställas.

Konsekvensanalys

Utan den utökade budgeten kommer delar av de planerade åtgärderna för aktivitetsområdet behövas plockas bort och området kommer inte få alla de funktioner som var tänkt.

Medel för färdigställande föreslås omfördelas från följande investeringsprojekt, där medel återstår:

- 66 000 kronor från *Brygga Bjärby (1413)*
- 20 000 kronor från *Osten stängsel (1417)*
- 14 000 kronor från *Triangeln (1418)*
- 200 000 kronor från *Utveckling cykelvägar (1401)*

--	--	--	--	--

Beslutet skickas till

52

- Kommunstyrelsen
- Gata-parkchef
- Ekonomiavdelningen

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Till nämnd/instans som först ska bereda
ärendet

Tjänsteskrivelse - utökad budget för färdigställande av aktivitetsområdet Mejeriviken

Förslag till beslut

Skriv: namn på nämnd/utskott som ska fatta beslut Skriv: beslutar/föreslår

Att utöka budget för färdigställande av aktivitetsområdet med 300 000kr

att

Ärendebeskrivning

På grund av extra markförberedningar och ökade materialkostnader för basket och landhockeyplan behöver budget utökas med 300 000kr för att kunna genomföra de planerade åtgärderna i aktivitetsområdet.

Beslutsunderlag

Här ska beslutsunderlaget till beslutet in med dokumenttitel, senaste datum (registrerat eller senaste justerat i systemet) och punkt.

Detta ska stämma överens med namnet dokumentet har i verksamhetssystemet.

Bedömning

Här ska motiveringen/bedömningen till varför beslutet föreslås in.

Om det finns hänvisningar till lagrum som ligger till grund för din bedömning finns ska de skrivas här.

Konsekvensanalys

Utan den utökade budgeten kommer delar av de planerade åtgärderna för aktivitetsområdet behövas plockas bort och området kommer inte få alla de funktioner som var tänkt.

Konsekvensmatris	Internt perspektiv				Samhällsperspektiv			
	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande	Globalt mål 4 God utbildning för alla	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion
								
	Förslag							
	A	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
	B	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
	Att göra inget	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverka, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

Här skriver du vilka instanser beslutet ska vidare till och vilka som ska delges beslutet när det är fattat. Exempelvis:

- Länsstyrelsen i Kalmar län
- Ekonomiavdelningen
- Socialnämnden
- Kommunikatörerna

Chefens namn.
Chefens titel.

Julia Hallstensson
Mark- och exploateringsstrateg, Avdelningsnamn

Omfördelning av investeringsmedel för belysning av gång-cykelväg

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

att omfördela 700 000 kronor från fritidsanläggningar i investeringsbudget 2022 för att komplettera med belysning på gång-cykelväg (G/C-väg) mellan Borgholm och Köpingsvik, sträckan mellan Mejeriviken och Triangeln.

Ärendebeskrivning

G/C-väg mellan Borgholm och Köpingsvik är en frekvent använd G/C-väg hela året. G/C-vägen saknar belysning på en sträcka om cirka 500 meter från centrala Borgholm ut mot Triangeln. Om denna sträcka kompletteras så har kommunen fullgod belysning hela vägen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-12-02.

Bedömning

Budgetpris om 700 000 kronor har inhämtats från ramavtalsentreprenör. Priset innefattar samtliga arbetsmoment och montering av belysningsstolpar i stil med befintliga stolpar på berörd G/C-väg. Ljuskällan blir en mer energieffektiv modell jämfört med övriga på G/C-vägen.

Budgetpriset bedöms som skäligt.

Åtgärden styrks av beslutad Cykelstrategi antagen av *kommunfullmäktige 2020-09-14 § 145* samt bidrar till ökad tillgänglighet och trygghet samt är brottsförebyggande. Folkhälsoperspektivet påverkas positivt.

Konsekvensanalys

Att kommunen fortsatt har en liten del mörklagd på en sammanhållen frekvent använd G/C-väg.

Dagens sammanträde

56

Reservation

Carl Malgerud (M) reserverar sig mot beslutet.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Ekonomiavdelningen
- Gata-parkchefen
- Tillväxtenheten

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Omfördelning av investeringsmedel för belysning av gång-cykelväg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att omfördela 700 000 kronor från fritidsanläggningar i investeringsbudget 2022 för att komplettera med belysning på gång-cykelväg (G/C-väg) mellan Borgholm och Köpingsvik, sträckan mellan Mejeriviken och Triangeln.

Ärendebeskrivning

G/C-väg mellan Borgholm och Köpingsvik är en frekvent använd G/C-väg hela året. G/C-vägen saknar belysning på en sträcka om cirka 500 meter från centrala Borgholm ut mot Triangeln. Om denna sträcka kompletteras så har kommunen fullgod belysning hela vägen.

Bedömning

Budgetpris om 700 000 kronor har inhämtats från ramavtalsentreprenör. Priset innefattar samtliga arbetsmoment och montering av belysningsstolpar i stil med befintliga stolpar på berörd G/C-väg. Ljuskällan blir en mer energieffektiv modell jämfört med övriga på G/C-vägen.

Budgetpriset bedöms som skäligt.

Åtgärden styrks av beslutad Cykelstrategi antagen av *kommunfullmäktige 2020-09-14 § 145* samt bidrar till ökad tillgänglighet och trygghet samt är brottsförebyggande. Folkhälsoperspektivet påverkas positivt.

Konsekvensanalys

Att kommunen fortsatt har en liten del mörklagd på en sammanhållen frekvent använd G/C-väg.

Konsekvensmatris	Internt perspektiv		Samhällsperspektiv					
	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande 	Globalt mål 4 God utbildning för alla 	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt 	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion
Förslag								
A	 	 	 	 	 	 	 	
Att göra inget	 	 	 	 	 	 	 	

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverka, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Ekonomiavdelningen
- Gata-parkchefen
- Tillväxtenheten

Anders Magnusson
Tillväxtchef, Tillväxtavdelningen

Jan-Åke Johansson

§ 205

Handlingsplan till Strategi för Ekosystemtjänster

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen

att anta handlingsplanen för ekosystemtjänster enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige 2021-08-16 § 95 gav kommunstyrelsen i uppdrag att upprätta en strategi med tillhörande handlingsplan för arbetet med ekosystemtjänster. Kommunstyrelsen har även i uppdrag att kontinuerligt se över och eventuellt revidera befintliga styrdokument. Kommunfullmäktiges uppdrag har därför kombinerats med detta uppdrag. Förvaltningen arbetar därför med ett förslag att skapa en övergripande strategi för hållbarhetsfrågor som kan komma att ersätta flera separata styrdokument. Som en del av denna beredning har förvaltningen tagit fram ett förslag till handlingsplan för ekosystemtjänster. Denna är bland annat tänkt som underlag för strategin.

Syftet med strategin och handlingsplanen är att få en bättre långsiktighet och samarbete för att förbättra omhändertagandet och stärkandet av ekosystemtjänster i Borgholms kommun. Handlingsplanen har tagits fram i samarbete med tjänstepersoner under kommunförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt Borgholms Energi. Strategin kommer att presenteras i ett senare skede, i samband med att hållbarhetsstrategin presenteras.

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickade handlingsplanen på internremiss (från 2022-08-30 – 2022-11-30), till Utbildningsförvaltningen samt Borgholms Energi.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-12-01.

Förslag till Handlingsplan för ekosystemtjänster, 2022-12-01.

Bedömning

Handlingsplanen för ekosystemtjänster kommer att bidra till arbetet med att omhänderta och säkra ekosystemtjänster i Borgholms kommun, vilket ligger i linje med Agenda 2030 samt Sveriges Miljömål.

Arbete med ekosystemtjänster bidrar till den nationella strategin för biologisk mångfald och ekosystemtjänster 2013/14:141. Det bidrar även till måluppfyllelse av ett flertal av Agenda 2030-målen och Sveriges miljömål.

--	--	--	--	--

De Agenda 2030-mål som främst berörs av handlingsplanen är *Hälsa och välbefinnande, Rent vatten och sanitet, Hållbara städer och samhällen, Hållbar konsumtion och produktion, Bekämpa klimatförändringar, Hav och marina resurser* samt *Ekosystem och biologisk mångfald*. Av Sveriges miljömål är det främst *Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, God bebyggd miljö* och *Ett rikt odlingslandskap* som berörs. Enligt ett etappmål för en hållbar stadsutveckling som bidrar till de nationella målen är att senast 2025 ska en majoritet av Sveriges kommuner ta tillvara och integrera stadsgrönka och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Handlingsplanen bidrar även till miljöuppfyllelse av Sverige folkhälsomål. Genom att arbeta med kulturella ekosystemtjänster bidrar man till exempelvis mål 5 (*Boende och närmiljö*) och 6 (*Levnadsvanor*). Sveriges regering har även antagit 10 friluftsmål, och denna plan kopplar till flertalet av dessa, exempelvis *Tillgänglig natur för alla, Attraktiv tätortsnära natur och Friluftsliv för god folkhälsa*.

Konsekvensanalys

Handlingsplanens åtgärder bidrar till en bättre miljö i Borgholms kommun. Att inte anta handlingsplanen kommer troligen att minska antalet och takten av åtgärder för att bevara och stärka ekosystemtjänster. Handlingsplanen är ett verktyg för att samarbeta inom kommunen för att på ett strukturerat sätt arbeta mot samma mål.

För att handlingsplanen ska fullgöras kan den kräva att medel prioriteras till aktiviteter. Aktiviteter finansieras inom befintlig ram alternativt prioriteras medel inom ordinarie budgetprocess. Extern finansiering ska sökas när det är möjligt.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Kommunikatörerna

--	--	--	--	--

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Handlingsplan för ekosystemtjänster

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta handlingsplanen för ekosystemtjänster enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige 2021-08-16 § 95 gav kommunstyrelsen i uppdrag att upprätta en strategi med tillhörande handlingsplan för arbetet med ekosystemtjänster. Kommunstyrelsen har även i uppdrag att kontinuerligt se över och eventuellt revidera befintliga styredokument. Kommunfullmäktiges uppdrag har därför kombinerats med detta uppdrag. Förvaltningen arbetar därför med ett förslag att skapa en övergripande strategi för hållbarhetsfrågor som kan komma att ersätta flera separata styrdokument. Som en del av denna beredning har förvaltningen tagit fram ett förslag till handlingsplan för ekosystemtjänster. Denna är bland annat tänkt som underlag för strategin.

Syftet med strategin och handlingsplanen är att få en bättre långsiktighet och samarbete för att förbättra omhändertagandet och stärkandet av ekosystemtjänster i Borgholms kommun. Handlingsplanen har tagits fram i samarbete med tjänstepersoner under kommunförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt Borgholms Energi. Strategin kommer att presenteras i ett senare skede, i samband med att hållbarhetsstrategin presenteras.

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickade handlingsplanen på internremiss (från 2022-08-30 – 2022-11-30), till Utbildningsförvaltningen samt Borgholms Energi.

Beslutsunderlag

Beslut Utbildningsnämnden 2022-11-23 § 107

Beslut Utbildningsnämndens arbetsutskott 2022-11-09 § 87

Beslut Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-08-30 § 141

Kommunfullmäktige 2021-08-16 § 95

Bedömning

Handlingsplanen för ekosystemtjänster kommer att bidra till arbetet med att omhänderta och säkra ekosystemtjänster i Borgholms kommun, vilket ligger i linje med Agenda 2030 samt Sveriges Miljömål.

Arbete med ekosystemtjänster bidrar till den nationella strategin för biologisk mångfald och ekosystemtjänster 2013/14:141. Det bidrar även till måluppfyllelse av ett flertal av Agenda 2030-målen och Sveriges miljömål.

De Agenda 2030-mål som främst berörs av handlingsplanen är *Hälsa och välbefinnande*, *Rent vatten och sanitet*, *Hållbara städer och samhällen*, *Hållbar konsumtion och produktion*, *Bekämpa klimatförändringar*, *Hav och marina resurser* samt *Ekosystem och biologisk mångfald*. Av Sveriges miljömål är det främst *Ett rikt växt- och djurliv*, *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker*, *Levande sjöar och vattendrag*, *God bebyggd miljö* och *Ett rikt odlingslandskap* som berörs. Enligt ett etappmål för en hållbar stadsutveckling som bidrar till de nationella målen är att senast 2025 ska en majoritet av Sveriges kommuner ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Handlingsplanen bidrar även till miljöuppfyllelse av Sverige folkhälsomål. Genom att arbeta med kulturella ekosystemtjänster bidrar man till exempelvis mål 5 (*Boende och närmiljö*) och 6 (*Levnadsvanor*). Sveriges regering har även antagit 10 friluftsmål, och denna plan kopplar till flertalet av dessa, exempelvis *Tillgänglig natur för alla*, *Attraktiv tätortsnära natur* och *Friluftsliv för god folkhälsa*.

Konsekvensanalys

Handlingsplanens åtgärder bidrar till en bättre miljö i Borgholms kommun. Att inte anta handlingsplanen kommer troligen att minska antalet och takten av åtgärder för att bevara och stärka ekosystemtjänster. Handlingsplanen är ett verktyg för att samarbeta inom kommunen för att på ett strukturerat sätt arbeta mot samma mål.

För att handlingsplanen ska fullgöras kan den kräva att medel prioriteras till aktiviteter. Aktiviteter finansieras inom befintlig ram alternativt prioriteras medel inom ordinarie budgetprocess. Extern finansiering ska sökas när det är möjligt.

Konsekvensmatris	Internt perspektiv		Samhällsperspektiv					
	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande	Globalt mål 4 God utbildning för alla	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion
								
Förslag								
A	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ●	○ ● ●	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ●
Att göra inget	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverka, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Frida Gustafsson
Miljöstrateg, Tillväxtavdelningen

Handlingsplan för ekosystemtjänster

Revideras senaste år 2027

Kommunstyrelsen är dokumentansvarig

Innehåll

Inledning.....	3
-----------------------	----------

Om handlingsplanen	3
---------------------------------	----------

Beställare	3
Syfte och omfattning.....	3
Handlingsplanens uppbyggnad	4
Genomförande och styrning	4
Uppföljning	4
Finansiering av åtgärder	4
Framtagande	4

Bakgrund.....	5
----------------------	----------

Globala och nationella mål	5
Relevanta kommunala mål och styrdokument	6

Mål för ekosystemtjänster	8
--	----------

Mätetal	8
Strategier och aktiviteter	8
Stärk kulturella ekosystemtjänster	8
Stärk ekosystemtjänsterna i tätorten	10
Stärk ekosystemtjänster i odlingslandskapet	11
Stärk ekosystemtjänster i skogslandskapet	12
Stärk ekosystemtjänster inom vattnets landskap.....	13

Litteraturförteckning	15
------------------------------------	-----------

Bilagor

Bilaga 1. Aktivitetslista för handlingsplan för ekosystemtjänster

Inledning

Ekosystem med stabila strukturer, funktioner och processer är en förutsättning för människans hälsa och välfärd. Mänsklig aktivitet påverkar naturen, och därmed ekosystemens möjlighet att långsiktigt leverera de tjänster vi behöver. I slutet av 1980-talet utvecklades begreppet ekosystemtjänster av ekologer och ekonomer för att mäta värdet av varor och tjänster från ekosystem (Costanza & Daily, 1992). I FNs rapport Millennium Ecosystem Assessment (2005) konstaterades att människan trots årtionden av miljöarbete förändrat ekosystem i så snabb takt och omfattning att 60 % av ekosystemen var överexploaterade. Med ambitionen att belysa vikten av ekosystemen för människans hälsa och välbefinnande valde man därefter att uppmärksamma begreppet ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster definierades som *"Ekosystemtjänster är de funktioner hos ekosystem som på något sätt gynnar människan"*.

Ekosystemtjänster är alltså ett begrepp med människans samspel med naturen i fokus, och syftar speciellt till ekosystemens direkta eller indirekta bidrag till människans välbefinnande. Det är tjänster och produkter som ekosystem producerar, så som vattenrening, rekreation, råvaror och temperaturreglering. För att kunna producera dessa tjänster krävs ett hållbart och motståndskraftigt ekosystem, till vilket en rik biologisk mångfald ligger till grund. Hur vi använder mark och vatten avgör ekosystemens kapacitet att leverera ekosystemtjänster. Mänsklig aktivitet har ofta en negativ påverkan på ekosystem. År 2009 beskrevs jordens planetära resurser och dess gränser för ett hållbart samhälle (Rockström, et al., 2009). I artikeln identifierades nio miljöförändringar som drivs av människan och var gränsen går innan resursen överutnyttjas. Globalt överskrider fyra gränser, däri förlust av biologisk mångfald, klimatförändringar, förändrad markanvändning samt kemiska substanser och förändrade biogeokemiska flöden av kväve och fosfor (Steffen, et al., 2015; Persson, et al., 2022). Bedömningarna visar på en försämring av ekosystem som forskningen länge pekat på. År 2014 antog Sverige en strategi för att säkra ekosystemtjänster, baserat på propositionen "En svensk strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster" (Prop 2013/14:141). För att långsiktigt kunna bevara ekosystemtjänster måste det arbetas aktivt för att minska den mänskliga negativa påverkan och öka de aktiviteter som bidrar till långsiktigt hållbara ekosystem. Borgholms kommun har därför tagit fram en handlingsplan med tillhörande aktiviteter för att utveckla det kommunala arbetet.

Om handlingsplanen

Beställare

Borgholm kommunfullmäktige tog ett beslut 2021-06-08 om att upprätta en strategi med tillhörande handlingsplan för arbetet med ekosystemtjänster (Dnr 2021/92 400 KS).

Syfte och omfattning

Handlingsplanen berör Borgholms kommunkoncern, men riktar sig i vissa aktiviteter till Borgholms kommun som geografiskt område. Syftet med handlingsplanen är att skapa långsiktighet, underlätta samverkan och ge en helhetsbild av arbetet fram till

2027. Aktiviteterna i handlingsplanen är steg i rätt riktning för att öka antalet ekosystemtjänster i Borgholms kommun.

Handlingsplanen ska komplettera andra styrande dokument som rör ekosystemtjänster, så som översiktsplan och VA-policy och VA-plan.

Handlingsplanens uppbyggnad

Borgholms kommun har tagit beslut om målen för arbetet med att stärka ekosystemtjänster. För att nå målen finns strategier, och till varje strategi kopplas aktiviteter. Utförandet av aktiviteter följs upp i respektive förvaltnings verksamhetsplan, och är där kopplat till ett mätetal.

Aktiviteter som berör Borgholms kommun som organisation eller utövas på kommunal mark betecknas med ORG (organisation) i handlingsplanen. För aktiviteter i Borgholms kommuns geografiska område betecknas med GEO (geografiska). I dessa aktiviteter har kommunen inte rådighet utan kan främst bidra med rådgivning och samverkan.

Genomförande och styrning

Målsättning för arbetet med ekosystemtjänster ska beskrivas i Borgholms kommuns årsplan och budget. Aktiviteter ska utföras av en eller flera förvaltningar och bolag som har ansvar för genomförandet. Mätetal och aktiviteter läggs in årligen i förvaltningens eller bolagets verksamhetsplan.

Uppföljning

Aktiviteter följs upp genom ordinarie uppföljning av respektive förvaltnings eller bolags verksamhetsplan.

Finansiering av åtgärder

Hur aktiviteter finansieras beror på dess karaktär. Aktiviteter finansieras inom befintlig ram alternativt prioriteras medel inom ordinarie budgetprocess. Extern finansiering ska sökas när det är möjligt.

Framtagande

Projektledare för arbetet är Frida Gustafsson (miljöstrateg, kommunledningsförvaltningen), men ett flertal tjänstepersoner har bidragit till framtagandet av handlingsplanen.

- Lars-Gunnar Fagerberg (chef tekniska avdelningen, kommunledningsförvaltningen)
- Jan-Åke Johansson (chef Gata/Park, kommunledningsförvaltningen)
- Stefan Andersson-Junkka (parkingenjör, kommunledningsförvaltningen)
- Anders Magnusson (chef Tillväxtavdelningen, kommunledningsförvaltningen)
- Maria Johanson (kultursekreterare, kommunledningsförvaltningen)
- Leon Hansson (samhällsplanerare/projektledare för ny översiktsplan, kommunledningsförvaltningen)
- Annie Bartos (samhällsplanerare, kommunledningsförvaltningen)
- Mia Olsson Hedman (VA-planerare och dagvattenstrateg, kommunledningsförvaltningen)
- Kristin Bertilius (projektledare inom vattenvård, kommunledningsförvaltningen)

- Victoria Bengtsson (planarkitekt, kommunledningsförvaltningen)
- Hanna Andersson (planarkitekt, kommunledningsförvaltningen)
- Emma Berggren-Andersson, (utvecklingsledare, Utbildningsförvaltningen)
- Viktoria Nilsson (miljöingenjör, Borgholm Energi)
- Amie Ringberg (VA-projektledare, Borgholm Energi)

Bakgrund

Borgholms kommun arbetar mot hela Agenda 2030, med fokus på fyra valda kommunfullmäktigemål; *God hälsa och välbefinnande, God utbildning för alla, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt* samt *Hållbar konsumtion och produktion*. Genom att arbeta med ekosystemtjänster bidrar kommunen till Agenda 2030. Kommunfullmäktige tog år 2021 beslut om att ta fram en strategi och handlingsplan för ekosystemtjänster, med syfte att stärka det kommunala arbetet med ekosystemtjänster.

Globala och nationella mål

Arbete med ekosystemtjänster bidrar till den nationella strategin för biologisk mångfald och ekosystemtjänster 2013/14:141. Det bidrar även till måluppfyllelse av ett flertal av Agenda 2030-målen och Sveriges miljömål, exempelvis etappmålet: *"Senast 2018 ska betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster vara allmänt kända och integreras i ekonomiska ställningstaganden, politiska avväganden och andra beslut i samhället där så är relevant och skäligt."* De Agenda 2030-mål som främst berörs av handlingsplanen är *Hälsa och välbefinnande, Rent vatten och sanitet, Hållbara städer och samhällen, Hållbar konsumtion och produktion, Bekämpa klimatförändringar, Hav och marina resurser* samt *Ekosystem och biologisk mångfald*. Av Sveriges miljömål är det främst *Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, God bebyggd miljö* och *Ett rikt odlingslandskap* som berörs. Enligt ett etappmål för en hållbar stadsutveckling som bidrar till de nationella målen är att senast 2025 ska en majoritet av Sveriges kommuner ta tillvara och integrera stadsgrönnska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Figur 1. De huvudsakliga Agenda 2030-mål och Sveriges miljömål som berörs av handlingsplanen.

Sverige har även folkhälsomål, som ska bidra till ett långsiktigt och förebyggande folkhälsoarbete. Genom att arbeta med kulturella ekosystemtjänster bidrar man till

exempelvis mål 5 (Boende och närmiljö) och 6 (Levnadsvanor). Sveriges regering har även antagit 10 friluftsmål, och denna plan kopplar till flertalet av dessa, exempelvis *Tillgänglig natur för alla*, *Attraktiv tätortsnära natur* och *Friluftsliv för god folkhälsa*.

Relevanta kommunala mål och styrdokument

Borgholms kommun har utöver denna handlingsplan styrdokument som berör arbetet med ekosystemtjänster. Dessa är framförallt översiktsplanen (antagen 2002, men en ny är under framtagande), Hållbarhetspolicy (antagen av kommunfullmäktige 2020-05-18 § 85), Trädvårdspolicy (antagen av kommunfullmäktige 2017-06-12 § 99), Trädvårdsplan (2016-11-30), VA-policy (antagen av kommunfullmäktige 2012-09-17 § 155), Kostpolicy för Borgholms kommun (antagen av kommunfullmäktige 2020-04-20 § 74), Folkhälsost strategi för Borgholms kommun 2017 - 2027 (antagen av kommunfullmäktige 2017-08-21 § 129), Policy för att minimera buller- och ljudstörningar "Bullerpolicy" (antagen av kommunfullmäktige 2016-04-18 § 82). Andra relevanta kommunala dokument är Grönstrukturplan för Borgholm – Köpingsvik.

Borgholms kommun har mål om att arbeta för en god vattenkvalitet och kvantitet, där målet god status enligt EUs vattendirektiv ska ligga som grund för kommunala åtgärder, beslut och planering (Dnr 2020/87 082 KS, 2021-08-16).

Vad är en ekosystemtjänst?

Begreppet definieras som ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande. Det är de tjänster och produkter från naturen som vi nyttjar. Vissa tjänster är konkreta, så som att plocka bär och fiska, och andra som vi kanske inte tänker på, så som pollinering, skadedjursreglering och dricksvattenproduktion. Ett väl fungerande ekosystem kan erbjuda många olika tjänster. För att bättre kunna beskriva dem brukar dessa delas in i fyra grupper; stödjande, reglerande, kulturella och försörjande ekosystemtjänster.

Stödjande ekosystemtjänster är grundförutsättningarna för att andra tjänster ska fungera, så som fotosyntes och biologisk mångfald. **Reglerande ekosystemtjänster** justerar vår miljö, exempelvis reglerar pollinering hur mycket frukt som produceras. **Försörjande**

ekosystemtjänster är varor och produkter från ett ekosystem, exempelvis virke och rent vatten.

Kulturella ekosystemtjänster bidrar till vårt välbefinnande och identitetsskapande, så som rekreation och traditioner.

Kulturella ekosystemtjänster

Kulturarv och identitet, fysisk hälsa, mentalt välbefinnande, kunskap och inspiration, social interaktion

Försörjande ekosystemtjänster

Energi, råvaror, vatten- och matförsörjning

Reglerande ekosystemtjänster

Skydd mot extremväder, luftrening, bullerdämpning, pollinering, erosionsskydd, skadedjursreglering, vattenrening och reglering, reglering av lokalklimat

Stödjande ekosystemtjänster

Biologisk mångfald, ekologiskt samspel, livsmiljöer, jordmånsbildning, naturliga kretslopp

Mål för ekosystemtjänster

Borgholms kommun har följande mål för arbetet kring ekosystemtjänster:
Borgholms kommun ska ha ekosystemtjänster som bidrar till trygghet, hållbar produktion, hälsa och en miljö i balans.

För att nå målet har det beslutats ett antal aktiviteter (se bilaga). För att följa hur kommunen når upp till målet har tre mätetal valts ut.

Mätetal

Uppföljning av arbetet med ekosystemtjänster ska ske genom verksamhetsplanen. Varje aktivitet ska kopplas till ett mätetal.

- Medborgarnas syn på underhåll av den offentliga miljön. Andel medborgare som tycker att Borgholms kommuns skötsel av naturområden och allmänna platser är ganska bra eller mycket bra (84,3 % år 2021).

Mål: År 2027 ska 92 % av Borgholms kommun medborgare tycka att skötseln av naturområden och allmänna platser är ganska eller mycket bra.

Uppföljning: SCBs medborgarundersökning. Undersökningen sker vartannat år.

- Areal mark där åtgärder utförts för att bevara eller stärka ekosystemtjänster eller biologisk mångfald i på kommunal mark.

Mål: Borgholms kommun ska ha gjort åtgärder för att bevara och höja ekosystemtjänster och biologisk mångfald på 300 ha kommunal mark till år 2027.

Uppföljning: Kommunen summerar antalet hektar som man har gjort åtgärder i för att aktivt stärka ekosystemtjänster. Detta görs årligen.

- Grönytefaktor på allmän platsmark. Grönytefaktor är ett verktyg som väger in ekologisk funktionalitet i grönytor.

Mål: Till år 2027 ska Borgholms kommun ha en bibehållen grönytefaktor på allmän platsmark i Borgholm kommuns tätorter trots förtätning.

Uppföljning: En analys görs över grönytefaktorn av allmän platsmark i Borgholms kommuns tätorter. Varje år görs en uppdaterad bedömning utifrån de förändringar som har skett.

Strategier och aktiviteter

Nedan presenteras fyra strategier, och under respektive strategi finns aktiviteter för att arbeta mot satta mål. Dessa aktiviteter finns listade i bilaga 1.

Stärk kulturella ekosystemtjänster

Naturen stärker människans livsmiljö, och genom att forma vår närmiljö kan vi stärka dess kulturella ekosystemtjänster.

Naturen bidrar med ett flertal ekosystemtjänster som bidrar till vår hälsa och vårt välbefinnande. Grönska lockar till utevistelse och leder till att människor känner sig friskare, gladare och ökar vår koncentrations- och prestationsförmåga (Grahns & Stigsdotter, 2003; De Vries, et al., 2003; Ottosson & Ottosson, 2006). Dessutom sänker det vår puls, blodtryck och stress (Kuo, 2015). Dessa positiva effekter kräver

inte stora parker, utan även mindre gröna ytor och träd i stadsmiljö bidrar till en förbättrad hälsa. Dessutom ger grönska ett bättre lokalklimat, då träd och buskar reglerar temperatur, renar luft och minskar buller, vilket även förbättrar vår livsmiljö. Värdet av grönytor för människors fysiska hälsa och mentala välbefinnande bör beaktas tidigt i planprocessen.

En attraktiv boendemiljö säkerställs både genom fysisk planering och förvaltning och utveckling av olika grönområden. Genom sammanhängande gröna stråk genom tätorterna binds olika stadsdelar ihop, mötesplatser skapas och samhällets estetiska och identitetsskapande värden stärks. Grönytor kan med fördel utformas för en eller flera målgrupper, för att inkludera människor med olika intressen och möjligheter att röra sig i det gröna. Exempelvis kan naturområden i närhet till förskolor och skolor utformas för att öka förståelsen för naturen och främja barns kreativitet och aktivitet. Grönytor vid äldreboenden, gruppboheter samt daglig aktivitet bör istället utformas för att vara tillgängliga och välkomnande, exempelvis med generösa ytor, plana gångvägar, odlingsmöjligheter samt fruktträd och bärbuskar.

Friluftsliv kan beskrivas som mötet mellan människa och natur, och för att locka människor att ge sig ut och uppleva Borgholms natur ska vandringsleder och cykelleder vara i gott skick. Borgholms kommun har en unik natur med en rik biologisk mångfald, och genom att skapa och underhålla vandringsleder förstärks möjligheten för medborgare och besökare att uppleva den.

De ekosystemtjänster som framförallt främjas genom aktiviteter (se bilaga 1) kopplade till *Stärk kulturella ekosystemtjänster*.

	Fysisk hälsa	Grönska och natur gynnar fysisk aktivitet, lek och friluftsliv. Detta förbättrar folkhälsan och minskar sjukhuskostnader.
	Mentalt välbefinnande	Vistelse i grönska ger välbefinnande och mental återhämtning. Avskilda platser ger plats för reflektion och minskar stress.
	Kunskap och inspiration	Grönska ger inspiration, kunskap och ökar förståelse för ekosystemens samband och betydelse för människan. Detta är värdefullt för utbildning i skolor, men även för allmänheten.
	Social interaktion	Natur möjliggör mötesplatser för människor av olika bakgrund och åldrar. Detta främjar integration och ökad förståelse för andra grupper i samhället.
	Kulturarv och identitet	Grönska skapar attraktiva miljöer, och bidrar till den lokala identiteten och kulturarvet. Grönytor ger plats att utöva traditioner samt en koppling med vår historia och identitetskänsla.

Stärk ekosystemtjänsterna i tätorten

Samhället står inför utmaningen att klara av ett förändrat klimat. Genom att använda naturbaserade lösningar som stärker ekosystemtjänster som exempelvis flödesreglering, temperaturreglering och grundvattenbildning blir vårt samhälle mer motståndskraftigt.

Klimatförändringar kommer att påverka Borgholms kommun och dess tätorter, med högre årsmedeltemperatur, fler och längre värmeböljor samt större nederbördsmängder. Torra och varma somrar tillsammans med vinterhalvårets översvämningar kommer att förändra landskapet, där både jord- och skogsbruk kommer att påverkas. Under värmeböljor kan det i tätorter bildas "värmeöar" som uppstår då hus stoppar vinden samtidigt som asfalt och betong lagrar värme. Ett av de effektivaste sätten att lindra värmen i tätorterna är träd (Bolund & Hunhammar, 1999). Förutom lokal klimatreglering bidrar träd till ett flertal andra ekosystemtjänster, som kolinlagring, biologisk mångfald samt estetiska och identitetsskapande värden. Att kontinuerligt arbeta för att bevara och plantera träd i tätortsnära miljöer är därför ett viktigt verktyg för utveckling av ekosystemtjänster. Förutom värme bär klimatförändringar även med sig en ökad risk för översvämning, framförallt i tätbebyggda områden med stor andel hårdgjord yta. Grönytor ökar infiltrationsförmågan, vilket minskar effekterna av både översvämningar och torka. Studier har visat att 60 % mindre av regnvattnet rinner av en asfalterad yta med planterade träd jämfört med rena asfaltsytor vid ett normalt sommarregn, och nästan inget från gräsklädda grönytor (Armson, et al., 2013). Grönytor renar också dagvatten från näringsämnen, tungmetaller, olja och andra miljöfarliga ämnen (Davis, et al., 2001). Genom naturbaserade dagvattenlösningar kan man skapa multifunktionella ytor, som både minskar risken för översvämning och renar vatten. En multifunktionell yta kan formas för att ha hög genomsläpplighet av vatten (Barthel, et al., 2015), men kan få än mer funktioner så som skuggning, sociala och estetiska värden eller biologisk mångfald. Borgholms kommun ska ta fram en rutin för att hur man i planprocessen ska använda ekosystemtjänster, för att säkerställa en god funktion av ekosystemtjänster i tätortsnära områden. Arbetet med ekosystemtjänster i planarbetet ska gå finnas närvarande från översiktsplan ner till detaljplansarbetet, vilket kräver gott samarbete mellan kommunen, medborgare och exploatörer.

I planprocessen tar man idag hänsyn till höjd havsnivå och lågpunkter i en detaljplan, för att minimera effekterna av klimatförändringar. För att lokalisera platser i tätorterna som kräver åtgärder för klimatanpassning är det viktigt att identifiera värmeöar och områden känsliga för översvämning. Analysen kan användas som underlag till en kommande klimatanpassningsplan.

De ekosystemtjänster som framförallt främjas genom aktiviteter (se bilaga 1) kopplade till **Stärk ekosystemtjänsterna i tätorterna**

Luftrening

Grönska ger en ökad rening av luft genom att binda och bryta ned luftföroreningar, vilket är hälsofrämjande. Störst nytta finns intill större vägar och industrier.

	Bullerreglering	Grönska dämpar ljud, vilket minskar spridningen och upplevelsen av buller. Detta är hälsofrämjande eftersom minskat buller ger minskad stress.
	Skydd av extremväder	Grönstruktur kan omhänderta regn och jämna ut varierande vattenflöden. Detta minskar skada på liv och egendom i följd av extremväder.
	Reglering av lokalklimat	Vid värmebölja och torka stabiliserar grönstrukturen klimatet genom att exempelvis ge skugga och förhindra avdunstning från marken.
	Rening och reglering av vatten	Grönska ökar reningsgraden av vatten innan det når grundvattnet och reglerar flödesmängder genom att få vattnet att rinna långsammare.

Stärk ekosystemtjänster i odlingslandskapet

Jordbruket är en av de viktigaste näringarna i Borgholms kommun, och formar i stor utsträckning landskapet. Genom att vårda ekosystemen i odlingslandskapet på ett sätt som främjar nödvändiga ekosystemtjänster skapas ett långsiktigt och varaktigt jordbruk.

Odlingslandskapets sammansättning med jordbruksmark, betesmark, ängar, våtmarker, åkerkanter och skogsbryn ger en mängd olika livsmiljöer och bidrar till biologisk mångfald, vilket är viktigt för flera ekosystemtjänsters funktion (Elmqvist, et al., 2010). Odlingslandskapet är framträdande på Öland, och en viktig del av kulturarvet och det som gör Öland attraktivt för turism och rekreation. Ett fortsatt bete och brukande är avgörande för att behålla många av dess ekosystemtjänster, inte minst för kommunens höga artrikedom.

En viktig ekosystemtjänst från odlingslandskapet är livsmedels- och energiproduktion. En god och stabil matproduktion kräver både stödjande, försörjande och reglerande ekosystemtjänster, exempelvis jordmånsbildning, skadedjursreglering och pollinering (Cederberg, et al., 2016). Organismer i jorden, så som mikroorganismer, svampar och maskar, omvandlar förna till näring åtkomlig för växter, roterar jorden och bidrar därmed till en jordmånsbildning. Längs med åkerkanter och på åkerholmar finns ofta buskage, där en mängd olika insekter trivs och förökar sig, exempelvis arter som är rovdjur på skadeinsekter vilka bidrar med skadedjursreglering.

Ungefär hälften av Sveriges åkerarealer behandlas med någon form av växtskyddsmedel (Wivstad, 2010), vilket inte bara drabbar skadedjur utan även nyttiga och sällsynta arter (Rundlöf, et al., 2012). Skadedjur kan utveckla en resistens mot växtskyddsmedel, och man behöver därför utveckla nya medel (Ekbom, 2002). Genom att gynna skadedjurens fiender kan man få en naturlig skadedjursreglering (Scherber & Bengtsson, 2011; Symondson, et al., 2002), utan mekaniska eller kemiska växtskyddsåtgärder.

Åkergrenar, betesmark och ängar bidrar med livsmiljöer för många pollinerare med sina nektar- och pollenrika växter. Dessa är nödvändiga för överlevnad av pollinerande insekter, och för att kunna bidra med att pollinera frukt-, bär- och grönsaksodlingar. Över tre fjärdedelar av alla blommande växtarter behöver helt eller delvis insektspollineras (Ollerton, et al., 2011), och en tredjedel av den globala matproduktionen är beroende av det (Klein, et al., 2006). I tätortsnära miljöer kan pollinerare gynnas genom att exempelvis spara blommande buskar och träd, plantera eller gynna ängar med växter som ger nektar- och pollen samt ta fram sandblottor för solitära bin att bygga bo i.

Många värden i odlingslandskapet, från matförsörjning till biologisk mångfald påverkas även av vatten i landskapet. Kommande klimatförändringar innebär förändrade flöden, med torrare och varmare somrar och blötare vintrar.

De ekosystemtjänster som framförallt främjas genom aktiviteter (se bilaga 1) kopplade till *Stärk ekosystemtjänster i odlingslandskapet*.

Pollinering

Insekter som bin, fjärilar och blomflugor pollinerar våra grödor som ger oss bland annat frukt, bär och nötter.

Matförsörjning

I odlingslandskapet produceras många livsmedel för människor och djur, både vegetabiliska och animaliska.

Biologisk mångfald

Jordbruksmark och omgivande landskap erbjuder olika livsmiljöer för en mängd olika arter, vilket bidrar till biologisk mångfald och robusta ekosystem.

Stärk ekosystemtjänster i skogslandskapet

Genom att vårda skogen kan den leverera ekosystemtjänster så som bär och svamp, rening och flödesreglering av vatten, virkesproduktion, upplevelseturism, kolinlagring samt andlig och fysisk rekreation.

Skogen ger många ekosystemtjänster, inte minst träråvara och bioenergi som är en viktig del av Sveriges ekonomi. Produktion av svamp och bär är viktig både för matförsörjning och som ett kulturellt värde. Att vistas ute i skogen är bra för mentalt välbefinnande och fysisk aktivitet, och att plocka och äta bär är även en viktig del i vår kulturella identitet. Genom att sköta den kommunala skogen med hyggesfria metoder minskas den negativa påverkan av avverkning. Det, tillsammans med att skapa en varierad skog, bidrar till skogens fortsatta förmåga att producera svamp och bär (Kårén, 1997; Dahlberg, 2014), rena och reglera flöden, reglera skadedjur och skydda mot extremväder (Valinger & Fridman, 2011; Skogsstyrelsen, 2018). Det minskar även det näringsutsläpp som annars sker vid kalavverkning (Schelker, et al., 2016). Ungefär 70 % av allt kol bundet i en skog binds i marken (Watson, et al., 2000; Schmidt, et al., 2011; Hansen, et al., 2014), och generellt sett bidrar ökad omrörning av marken till ökade koldioxidutsläpp (Jandl, et al., 2007). En hyggesfri

skog är dessutom trevligare att vistas i, vilket ökar kvalitén av kulturella ekosystemtjänster som fysisk och mental hälsa, upplevelseturism och estetik (Skogsstyrelsen, 2018). En hyggesfri och varierande skog ger också en bättre möjlighet för en rik biologisk mångfald (Dahlberg, 2011).

Ädellövskogen på Öland är norra Europas största ädellövskog, och har en unik biologisk mångfald. Genom att arbeta för att bevara Mittlandsskogen och ädellövskog arbetar Borgholms kommun för att bevara en unik naturmiljö och de arter som lever i den.

De ekosystemtjänster som framförallt främjas genom aktiviteter (se bilaga 1) kopplade till *Stärk ekosystemtjänster i skogslandskapet*.

Råvaror

Skogen producerar exempelvis timmer, massaved och biobränsle.

Matförsörjning

Skog producerar vilt, bär och svamp. Jakt, svamp- och bärplockning är viktigt utifrån både ett matförsörjnings- och ett kulturellt perspektiv.

Mental hälsa

Vistelse i skogen minskar stress och gör oss friskare fysiskt och mentalt. En anpassad skogsskötsel kan bidra till känslan av ostördhet och vildhet och öka möjligheten att plocka bär och svamp.

Skydd mot extremväder

En skog som är mer diversifierad gällande trädslag och ålder har bättre chans att stå emot stormar, översvämningar och värmeböljor.

Biologisk mångfald

Skogen har en stor biologisk mångfald. Ungefär 1/3 av Sveriges rödlistade arter är knutna till skogen, och genom att vårda den kan kommunen arbeta för att långsiktigt säkra den biologiska mångfalden.

Stärk ekosystemtjänster inom vattnets landskap

Genom att stärka landskapets vattenhållande förmåga, exempelvis genom att restaurera våtmarker, får vi många ekosystemtjänster på köpet. Viktiga ekosystemtjänster som detta bidrar till är vattenrening och flödesreglering, dricksvattenproduktion, kolinlagring och biologisk mångfald.

Globalt sett är ekosystem och biologisk mångfald i sötvatten bland de mest påverkade på jorden (Dudgeon, et al., 2006). I Borgholms kommun utgörs vattnet dels av ett nätverk av våtmarker, vattendrag och Hornsjön, dels av havet som omger kommunen. Vattnet som rinner på land kan bidra med olika ekosystemtjänster beroende på hur landskapet är format. Rinner vattnet genom våtmarker och meandrande vattendrag går vattnet långsamt genom ett mer naturligt och välfungerande ekosystem, och ger därmed fler ekosystemtjänster än raka diken

med snabbt rinnande vatten. Våtmarker renar vatten från kväve och är viktiga habitat för bland annat fåglar och amfibier (Strand & Weisner, 2013). De är även viktiga för att jämna ut höga och låga vattenflöden, vilket mildrar negativa effekter av hög nederbörd eller torka och bidrar till en jämnare markfuktighet (McCauley, et al., 2015). En viktig del för att stärka vattnets ekosystemtjänster är därför att genomföra åtgärder som håller kvar vatten i landskapet.

Enligt Ekosystemtjänster från svenska sjöar och vattendrag (Havs och Vattenmyndigheten, 2017) finns 23 ekosystemtjänster kopplat till sötvatten, exempelvis vattenrening, reglering av övergödning och giftiga ämnen, tillhandahållande av dricksvatten, rekreation och naturarv. I södra Östersjöns distrikt bedömdes enbart ekosystemtjänsterna forskning och utbildning samt inspiration som god status och matproduktion bedömdes som dålig funktion. Resterande tjänster bedömdes ha medelgod funktion (Bergek, et al., 2017). Havet och Hornsjön är lämpliga för fiske, vilket är en naturupplevelse, ger mat och är en viktig del av del öländska kulturen.

**De ekosystemtjänster som framförallt främjas genom aktiviteter (bilaga 1)
kopplade till *Stärk ekosystemtjänster inom vattnets landskap*.**

Vattenrening och
reglering

Grönska ger rening av vattnet innan det når grundvattnet. Grönytor, särskilt våtmarker, reglerar flödesmängder och kan få vattnet att rinna långsammare, vilket minskar risken för översvämningar och ökar grundvattenbildning.

Skydd mot
extremväder

Grönytor, och framförallt våtmarker, kan omhänderta stora regnmängder och jämna ut vattenflöden. Detta mildrar risken för översvämning och torka.

Matförsörjning

Fiske är en del av vår matproduktion och en viktig del av öländskt kulturarv.

Vattenförsörjning

Vatten som rinner genom marken renas och samlas i grundvatten. Detta ger tillgång till färskvatten, och åtgärder som bidrar till grundvattenbildning vilket är extra viktigt inom kommunens vattentäcker.

Biologisk
mångfald

Vatten ger möjlighet för en rik biologisk mångfald, och våtmarker är bland de mest artrika miljöerna i Sverige.

Litteraturförteckning

Armson, D., Stringer, P. & Ennos, A., 2013. The effect of street trees and amenity grass on urban surface water runoff in Manchester, UK. *Urban Forestry and Urban Greening*, Volym 12, pp. 282 - 286.

Barthel, S. o.a., 2015. *kartläggning och analys av ekosystemtjänster i Stockholms sktar*, u.o.: Calluna.

Bergek, S. o.a., 2017. *Ekosystemtjänster från svenska sjöar och vattendrag - identifiering och bedömning av tillstånd*, u.o.: Havs och vattenmyndigheten.

Bolund, P. & Hunhammar, S., 1999. Ecosystemservices in urban areas. *Ecological Economics*, 29(2), pp. 293 - 301.

Cederberg, C., Landquist, B., Molander, S. & Tidåker, P., 2016. *Jordbrukets ekosystemtjänster: Från koncept till gårdsbaserade indikatorer*, u.o.: SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

Costanza, R. & Daily, H., 1992. natural capital and sustainable development.. *Conservation biology*, Volym 6, pp. 37-46.

Dahlberg, A., 2011. *Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk. Slutrapport för delprojekt naturvärden.*, u.o.: Skogsstyrelsen 2011/7..

Dahlberg, A., 2014. *Påverkan på mykorrhizasvampar efter kalavverkning och hyggesfritt: resultat från fältförsök i sandtallskogen*, Fångåmon, Jämtland: u.n.

Davis, A., Shokouhian, M., Sharma, H. & Minami, C., 2001. Laboratory study of biological retention for urban stormwater management. *Water Environment Research*, Volym 73, p. 14.

De Vries, S., Verheij, R., Groenewegen, P. & Spreeuwenberg, P., 2003. Natural environments - healthy environments? An exploratory analysis of the relation between nature and health. *Environment and Planning A*, Volym 35, pp. 1717 - 1731.

Dudgeon, D., Arthington, A. & Gessner, M., 2006. Freshwater biodiversity: importance, threats, status and conservation challenges. *Biological reviews*, Volym 81, pp. 163 - 182.

Eide, W. m. f., 2020. *Tillstånd och trender för arter och deras livsmiljöer - rödlistade arter i Sverige 2020. SLU Artdatabanken rapporterar 24.*. Uppsala: u.n.

Ekbom, B., 2002. *Resistens mot insektsbekämpningsmedel. Faktablad om växtskydd*, u.o.: SLU.

Elmqvist, T. o.a., 2010. Biodiversity, ecosystems and ecosystemservices. *Environmental System Analysis*, WIMEK.

Grahn, P. & Stigsdotter, U., 2003. Landscape planning and stress. *Urban Forestry and Urban Greening*, Volym 2, pp. 1 - 18.

Hansen, K., Malmaeus, M. & Lindblad, M., 2014. *Ekosystemtjänster i svenska skogar*, u.o.: IVL rapport B2190.

Jandl, R. o.a., 2007. How strongly can forest management influence soil carbon sequestration?. *Geoderma*, Volym 137, pp. 253 - 268.

- Klein, A.-M.o.a., 2006. Importance of pollinators in changing landscapes for world crops. *Biological sciences*, 274(1608).
- Kuo, M., 2015. How might contact with nature promote human health? Promising mechanisms and a possible central pathway. *Frontiers in Psychology*, Volym 6, p. 1093.
- Kårén, O., 1997. Effects of air pollution and forest regeneration methods on the community structure of ectomycorrhizal fungi.. *Silvestria* 33. .
- McCauley, L. A., Anteau, M. J., Post van der Burg, M. & Wiltermuth, M. T., 2015. land use and wetland drainage affect water levels and dynamics of remaining wetlands. *Ecosphere*, 6(6), pp. 1-22.
- Ollerton, J., Winfree, R. & Tarrant, S., 2011. How many flowering plants are pollinated by animals?. *Oikos*, pp. 321 - 326.
- Ottosson, M. & Ottosson, Å., 2006. *Naturen som kraftkälla. Om, hur och varför naturen påverkar hälsan.*, u.o.: Naturvårdsverket.
- Persson, L. o.a., 2022. Outside the safe operating pf the planetary boundary pf novel entities. *Environmental Science and Technology*, 18 january.
- Rockström, J. o.a., 2009. Planetay Boundaries: Exploring the safe operating space for humanity. *Ecology and Society*, pp. Vol 14, No 2, Art 32.
- Rundlöf, M., Lundin, O. & Bommarco, R., 2012. *Växtskyddsmedlens påverkan på biologisk mångfald i jordbrukslandskapet*, u.o.: SLU, KompetensCentrum för Kemiska Bekämpningsmedel.
- Schelker, J. o.a., 2016. Notrogen export from a boreal stream network following forest harvesting: seasonal nitrate removal and conservative export of organic forms.. *Biogeosciences*, 13. .
- Scherber, C. & Bengtsson, J., 2011. The relationship between agricultural intensification and biological control: Experimental tests across Eusrope. *Ecological Applications*, Volym 21 (6), pp. 2187 - 2196.
- Schmidt, M. o.a., 2011. Persistance of soil organic matter as an ecosystem property. *Nature*, Volym 478, pp. 49-56.
- Skogsstyrelsen, 2018. *Skogens ekosystemtjänster*, u.o.: Skogsstyrelsen.
- Steffen, W. o.a., 2015. Planetary boundaries: Guiding human development on a changing planet. *Science*, p. Vol 347 Issue 6223.
- Strand, J. A. & Weisner, E., 2013. Effects of wetland construction on nitrogen transport and species richness in the agricultural landscape—Experiences from Sweden. *Ecological Engineering*, Volym 56, pp. 14 - 25.
- Symondson, W., Sunderland, K. & Greenstone, M., 2002. Can Generalist Predators be Effective Biocontrol Agents?. *Annual Review of Entomology*, Volym 47, pp. 561 - 594.
- Valinger, E. & Fridman, J., 2011. Factors affectirng the probability of windthrom at stand level as a result of Gudrun winter storm in Southern Sweden. *Forest ecology and Management* 262, pp. 398 - 403.

Watson , R. o.a., 2000. *Special report on land use, land use change, and forestry*, u.o.: IPCC.

Wivstad, M., 2010. *Klimatförändringar - en utmaning för jordbruket och Giftfri miljö*, u.o.: SLU, Institutionen för växtproduktionsekologi/Centurm för uthålligt lantbruk.

Bilaga 1. Aktivitetslista för handlingsplanen för ekosystemtjänster

81

Aktivitet	Ansvarig	Var?	När?
Stärk kulturella ekosystemtjänster			
Restaurera Mittlandsleden - <i>Ta fram en plan för fortsatt skötsel</i> - <i>Informera om kultur och naturvärden i anslutning till leden</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	GEO*/ORG*	2021-2024
Restaurera vandringsleden vid Hornsjön. - <i>Ta fram en plan för fortsatt skötsel</i> - <i>Informera om kultur och naturvärden i anslutning till leden</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	GEO/ORG	2021-2024
Ta fram en vandringsled till Borgehage - <i>Ta fram en plan för fortsatt skötsel</i> - <i>Informera om kultur och naturvärden i anslutning till leden</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	GEO/ORG	2024-2027
Ta fram en ny vandrings- och cykelled i Köpingstall - <i>Ta fram en plan för fortsatt skötsel</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	ORG	2023 - 2027
Restaurera stigen vid Prästtag	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	GEO/ORG	2023
Restaurera vandringslederna vid Hörninge mosse - <i>Ta fram en plan för fortsatt skötsel</i> - <i>Informera om kultur- och naturvärden i anslutning till leden</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	GEO/ORG	2024-2027
Säkerställ drift och underhåll av vandringsleder	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen	GEO/ORG	Löpande arbete
Samarbeta med föreningar för att utveckla vandrings- och cykelleder i kommunen.	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	GEO	Löpande arbete
Utveckla skötsel, tillgänglighet och upplevelsevärde kring Ölandsleden.	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen	GEO	Löpande arbete

*GEO = aktiviteten riktar sig mot Borgholms kommun som geografiskt område, ORG = aktiviteten riktar sig till Borgholms kommunkoncerns organisation.

Kartlägg tillgång och kvalitet av skolskogar, samt lägg upp förslag på åtgärder för att öka ekosystemtjänster i skolornas närmiljö.	Utbildningsförvaltningen, Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen.	GEO/ORG	2023
Vid nybyggnation arbeta med skolmiljöer utifrån ett ekosystemtjänstperspektiv. - <i>Arbeta fram utemiljön för förskolan i Löttorp med hänsyn till ekosystemtjänster</i>	Utbildningsförvaltningen, Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Tekniska avdelningen	ORG	2023 - 2024
Fortsätt utveckla grönytor med fokus på tillgänglighet, sociala värden och naturnära verksamhet vid Ekbacka-området och äldreboendet Åkerbohemmet.	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen	ORG	Löpande arbete
Stärk ekosystemtjänster i tätorten			
Ta fram en klimatanpassningsplan som innefattar åtgärder som stärker ekosystemtjänster och dess förmåga att motverka och mildra klimatförändringar - <i>Identifiera områden med låg kapacitet att ta hand om stora nederbördsmängder som underlag för åtgärder</i> - <i>Identifiera potentiella värmeöar som underlag för åtgärder</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	ORG	2023-2024
Ta fram en rutin för hur man ska arbeta med och säkra ekosystemtjänster i planprocessen. - <i>Ta fram ett verktyg för att identifiera och arbeta med ekosystemtjänster i planprocessen.</i> - <i>Utbilda relevant personal i hur verktyget fungerar och när det ska användas enligt rutin.</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	ORG	2022 - 2023
Skapa multifunktionella miljöer i Stora Rör. Anpassa utformning och skötsel av allmän platsmark för att öka kvaliteten och kvantiteten av ekosystemtjänster.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen Borgholms Energi	ORG	2024 - 2025

Skapa multifunktionella miljöer i Solberga. Anpassa utformning och skötsel av allmän platsmark för att öka kvalitén och kvantiteten av ekosystemtjänster.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen Borgholms Energi	ORG	2023 - 2025
Ställ krav vid markanvisning på att redogöra för hur man ska bevara och stärka ekosystemtjänster.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	ORG	Löpande arbete
Samverka med exploatörer för att stärka och lyfta ekosystemtjänster i detaljplaner.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	Löpande arbete
Ta fram sociotopsutredning med fokus på kulturella ekosystemtjänster och medborgarperspektivet. Utredningen ska svara på vilka områden som är viktiga för vår hälsa och vårt mentala och sociala välbefinnande, och vilka kan vi utveckla.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	2024 - 2027
Utred och om möjligt förbättra fördröjning och rening av dagvatten genom att planera och utforma en öppen dagvattenlösning i Löttorp. Dagvattenlösningen ska om möjligt formas för att få bidra med fler ekosystemtjänster.	Borgholms Energi	ORG	2023 - 2027
Utred och om möjligt förbättra fördröjning och rening av dagvatten genom att planera och utforma en våtmark eller fördröjningsmagasin vid Åkerhagen. Dagvattenlösningen ska i största mån formas för att få bidra med fler ekosystemtjänster.	Borgholms Energi	ORG	2023 - 2025
Utred och om möjligt förbättra befintliga dagvattenlösning för ökad fördröjning och reningsgrad av nitrat vid Lilla triangeln.	Borgholms Energi	ORG	Löpande arbete
Utred hur befintlig dagvattenlösning vid Vikingagatan/Skogsgatan kan förbättras för ökad fördröjning och rening. Dagvattenlösningen ska i största mån formas för att få bidra med fler ekosystemtjänster.	Borgholms Energi	ORG	2022 - 2023

Utred möjligheten att förbättra fördröjning och rening med naturbaserade dagvattenlösningar vid norra infarten i Borgholm. Dagvattenlösningen ska i största mån formas för att få bidra med fler ekosystemtjänster.	Borgholms Energi	ORG	2022 – 2023
Utred möjligheten att förbättra fördröjning och rening med naturbaserade dagvattenlösningar vid Köpingsvik. Dagvattenlösningarna ska i största mån formas för att få bidra med fler ekosystemtjänster.	Borgholms Energi	ORG	2022 – 2024
Utred möjligheten att förbättra fördröjning och rening med naturbaserade dagvattenlösningar vid Rosenfors. Dagvattenlösningen ska i största mån formas för att få bidra med fler ekosystemtjänster.	Borgholms Energi	ORG	2022 – 2023
Gör en informationssatsning om dagvattenlösningar på tomten för fastighetsägare.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen Borgholms Energi	GEO	2023 – 2024
Ta fram ett arbetssätt och samverka för att bevara träd i tätortsnära miljö vid nybyggnation och förändringar i stadsmiljön	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen	ORG	2024 – 2025
Gör minst 20 skyltar för att informera om åtgärder gjorda för att säkra, tillföra eller förstärka ekosystemtjänster.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Tekniska avdelningen	ORG	2023 – 2024
Stärk ekosystemtjänster i odlingslandskapet			
Skapa blomsterrika livsmiljöer för pollinatörer på 25 ha.	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen, Tillväxtavdelningen Borgholms Energi	ORG	2022-2025
Samarbeta med olika aktörer för att samordna och få till fler åtgärder för pollinerare i Borgholm, exempelvis länsstyrelsen och ideella föreningar.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	Löpande arbete

Ta fram en plan och arbetssätt för att minska spridning av invasiva arter.	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen Borgholms Energi	GEO	2024 - 2027
Informera markägare i områden viktiga för vildbin hur man kan gynna pollinatörer i egen trädgård	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	2024
Lägg sedumtak på busskurer. Minst 5 st.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	2023 - 2024
Plantera minst 50 blommande träd i tätortsnära miljöer, exempelvis fruktträd.	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen	ORG	2023 - 2027
Utred möjligheten att lägga sedumtak eller växtvägg på nybyggnation av exempelvis cykelställ och miljöhus.	Kommunledningsförvaltningen: Tekniska avdelningen	ORG	2023 - 2027
Öka andelen ekologiskt till 25 % och behåll och om möjligt öka andelen lokala leverantörer vid upphandling.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	ORG	Löpande arbete
Delta i samverkansytor och samordna en årlig branschdag med matproducenter i Borgholm kommun för ett fortsatt aktivt jordbruk.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Miljö- och byggavdelningen Borgholms Energi	GEO	Löpande arbete
Samverka för ökad biogasproduktion	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	Löpande arbete
Stärk ekosystemtjänster i skogslandskapet			
Vid skötsel av kommunal mark aktivt arbeta för att skapa faunadepåer.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Tekniska avdelningen	ORG	Löpande arbete

Restaurera och frihugg ek i ädellövskog på minst 10 ha kommunal mark	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Tekniska avdelningen	ORG	2023 - 2027
Sätt ut mulmholkar i ädellövsmiljöer	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Tekniska avdelningen	ORG	2025 - 2027
Uppdatera skogsbruksplanen så att det kommunala skogsinnehavet sköts hyggesfritt	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Tekniska avdelningen	ORG	2022 - 2023
Utbilda kommunal personal i hyggesfritt skogsbruk	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Tekniska avdelningen	ORG	2022 - 2023
Samverka med andra aktörer för att bevara natur- och kulturvärdet i Mittlandsskogen inom projektet "Mittlandsskogen"	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	ORG/GEO	Löpande arbete
Stärk ekosystemtjänster i vattnets landskap			
Ta fram en vattenresursplan för arbetet mot god vattenstatus	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	ORG/GEO	2023 – 2024
Ökad kvarhållning av vatten i Amundsmosse <i>- Ha dialog med markägare angående vattenhållande åtgärder och dess inverkan på landskapet</i> <i>- Ta fram underlag för att möjliggöra åtgärder</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	- 2026
Mer och bättre grundvatten i kommunala täkter <i>- Öka kvarhållning genom våtmarker med strategisk plats och utformning för ökad infiltration och bättre vattenkvalité</i> <i>- Samverka med Mörbylånga kommun</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	- 2027

Planera och restaurera minst fyra ytterligare våtmarker. <i>- Våtmarkerna ska utformas för att bli multifunktionella och bidra till biologisk mångfald.</i>	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen, Borgholms Energi	GEO/ORG	2022 - 2027
Restaurera våtmarken Vedborm träsk <i>- Projektering, tillståndsprövning av vattenverksamhet och rapportering</i> <i>- Återvätning av 100 ha torvmark</i> <i>- Gör en skötselplan för fortsatt skötsel efter åtgärd</i> <i>- Uppföljning och utvärdering av effekten</i>	Borgholms Energi	GEO	2021 - 2023
Våtmark i Lindby för rening av infiltrationsvatten innan det pumpas vidare till tåkten <i>- Projektering, utförande och rapportering</i> <i>- Uppföljning och utvärdering</i>	Borgholms Energi	ORG	2022 - 2023
Projektering av avrinningsområdet Kolstad/Köpingsvik <i>- Identifiering av potentiellt kommande åtgärder för att minska näringsläckage</i> <i>- Utför mindre förbättringsåtgärder inom befintlig våtmark</i>	Borgholms Energi	GEO	2021 - 2023
Uppföljning av genomförda åtgärder inom våtmarksprojekt	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	Löpande arbete
Samverkan med vattenrådet i Borgholm kommun andra aktörer för att göra åtgärder som restaurerar vattenmiljöer, exempelvis genom LONA, LOVA och Leader.	Kommunledningsförvaltningen: Tillväxtavdelningen	GEO	Löpande arbete

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - E-förslag: Hundrastgård

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att tacka förslagsställaren för förslaget och att intentionerna i förslaget bedöms uppfyllas genom kommunledningsförvaltningens redan vidtagna eller planerade åtgärder.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige 2021-03-15 § 18 anmälde ett E-förslag om hundrastgård för beredning av kommunstyrelsen.

Förslaget lyder som följer:

Eftersom planering sker för Mejeriviken så tycker jag att det skall finnas en rejäl inhägnad hundrastgård där i anslutning till det fina hundbadet.

Det som finns idag i Åkerhagen är alldeles felplacerat och används inte till hundrastgård utan endast som rök tillhåll för skolans ungdomar. Antingen flytta detta eller ett nytt lite större.

Hundrastgårdens placering vid hundbadet stämmer bättre och kan även användas av campingens gäster med hundar. Hundarna ligger bundna vid husbilar och husvagnar och behöver få vara lösa och leka med andra hundar. Hundbadet är flitigt använt på sommaren och jag har uppfattat flera kommentarer om att det saknas en hundrastgård med helst med dubbla grindar och sluss för in och utsläpp.

Hänvisar gärna till Färjestadens fina hundrastgård i anslutning till hundbadet vid Dämnet med lite stockar och aktiviteter för hundarna Ler.

Förslaget fick 34 röster och sex kommentarer.

Beslutsunderlag

E-förslag.

Kommunfullmäktige 2021-03-15 § 18.

Summering av röster och kommentarer på E-förslag, 2022-03-04.

Bedömning

Kommunstyrelsen har under en tid arbetat med att etablera ett så kallat aktivitetsområde i Mejeriviken. På området finns idag en skatepark och ett utegym. Det ligger också intill tennishallen, bowlshallen och paddelhallen, med tillhörande utomhuspaddelplanerna. Kommunen håller på att färdigställa ett elljusspår i området och planerar för en försköning av området runt byggnaderna som idag används av kommunen och Borgholm Energi.

Kommunen ser hundrastning som en naturlig del av aktivitetsområdet och det finns redan idag planer på ett område för hundrastning i Mejeriviken.

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Julia Hallstensson
Mark- och exploateringsstrateg

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen för beredning
Kommunfullmäktige för avgörande

Skicka in ditt förslag

Ärendenummer	201127-forslag-WM58
Inskickat	2020-11-27 12:05

E-förslag

Rubrik	Hundrastgård
--------	--------------

Hej!

Jag vill lämna ett medborgarförslag.

Eftersom planering sker för Mejeriviken så tycker jag att det skall finnas en rejäl inhägnad hundrastgård där i anslutning till det fina hundbadet.

Det som finns idag i Åkerhagen är alldeles felplacerat och används inte till hundrastgård utan endast som rök tillhåll för skolans ungdomar. Antingen flytta detta eller ett nytt lite större.

Hundrastgårdens placering vid hundbadet stämmer bättre och kan även användas av campingens gäster med hundar. Hundarna ligger bundna vid husbilar och husvagnar och behöver få vara lösa och leka med andra hundar. Hundbadet är flitigt använt på sommaren och jag har uppfattat flera kommentarer om att det saknas en hundrastgård med helst med dubbla grindar och sluss för in och utsläpp.

Hänvisar gärna till Färjestadens fina hundrastgård i anslutning till hundbadet vid Dämnet med lite stockar och aktiviteter för hundarna Ler

Med vänlig hälsning

Inger Ruud
Tullgatan 1 A

Namn	Inger Elisabet Ruud
E-post	inger.ruud@telia.com

§ 18

Dnr 2021/68 008 KS

Anmälan: E-förslag; Hundrastgård

Beslut

Kommunfullmäktige lämnar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Det noteras att förslagsställaren ska bjudas in till det sammanträde där förslaget slutligt behandlas.

Ärendebeskrivning

Inger Ruud föreslår följande i ett e-förslag som är inskickat 2020-11-27 och fått minst 25 röster av Borgholms kommuninvånare:

Eftersom planering sker för Mejeriviken så tycker jag att det skall finnas en rejäl inhägnad hundrastgård där i anslutning till det fina hundbadet. Det som finns idag i Åkerhagen är alldeles felplacerat och används inte till hundrastgård utan endast som rök tillhåll för skolans ungdomar. Antingen flytta detta eller ett nytt lite större.

Hundrastgårdens placering vid hundbadet stämmer bättre och kan även användas av campingens gäster med hundar. Hundarna ligger bundna vid husbilar och husvagnar och behöver få vara lösa och leka med andra hundar. Hundbadet är flitigt använt på sommaren och jag har uppfattat flera kommentarer om att det saknas en hundrastgård med helst med dubbla grindar och sluss för in och utsläpp.

Beslutsunderlag

E-förslaget, 2020-11-27.

Dagens sammanträde

Presidiet föreslår att e-förslaget skickas till kommunstyrelsen för beredning.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Summering av röster och kommentarer på E-förslag

Ärendebeskrivning

Förslaget har fått 34 röster.

Sex kommentarer till förslaget har lämnats:

1. Bra förslag. Sätt också upp förbudsskylt för hundar vid badet närmast träbryggan. Om man vill bada där med hund ska de vara bland träden närmast gatan. – boende på postort Borgholm
2. Efterlyser även en riktig hundtillåten badstrand i Borgholm/Köpingsvik. Som hundägare vill man bada MED sin hund och det går varken vid mejeriviken eller Klinta. Titta på Eriksöre, Sandbybadet mfl, där är halva stranden för de med hund och halva inte. Fantastiskt och uppskattat och det är en stor andel av både bofasta och turister som är hundägare. – boende på postort Borgholm
3. Bra förslag ! – boende på postort Borgholm
4. Håller med [förslagställaren] om att det behövs en större hundrastgård med diverse saker som hundarna kan hoppa upp på, som tex stockar och stenar. Jag skulle även önska att det kunde vara en belyst hundrastgård så det kan användas året runt. – boende på postort Köpingsvik
5. Bra det saknas! – uppgift om postort saknas
6. En stor andel av våra fastboende och även av våra turister har hund. Det saknas en mötesplats för både de fyrfotade och för mattar och hussar. Den som finns är för liten och helt fel belägen. – boende på postort Borgholm

Ett liknande förslag har tidigare lämnats som lydde ” Hej undrar om man kan fixa en hundrastgård i Rälla. Finns många hundägare här jag är en av dem”. Det förslaget fick inte tillräckligt med stöd. Till det förslaget lämnades fyra kommentarer:

1. Detta är ju en helt fantastiskt idé – uppgift om postort saknas
2. Behövs – boende på postort Borgholm
3. Finns önskemål om att upprätta en hundrastgård i Rälla. Jag anser att det finns ett behov/önskemål om detta – boende på postort Borgholm
4. Det behövs verkligen en hundrastgård, då vi är många som har hund och annars bara kan gå till Rälla skogen och där kan vi inte ha hundarna lösa. – uppgift om postort saknas

Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare

§ 219

Dnr 2022/1338 MBN

Förslag till revidering av bullerpolicy

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna föreslagna ändringar i bullerpolicy.

att policyn skickas till kommunfullmäktige för antagande.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige antog 2016-04-18 § 82 en policy för att minimera buller- och ljudstörningar. Denna policy innehåller en sammanfattning av olika riktvärden som finns för ljudstörningar av olika slag. För att underlätta hanteringen av klagomål har dåvarande samhällsbyggnadsnämnden och nuvarande miljö- och byggnadsnämnden antagit riktlinjer som tillägg till policydokumentet. Tilläggen till policyn innehåller tidsbegränsningar för när musik får spelas utomhus respektive inomhus.

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott beslutade 2022-05-04 § 85 att ge förvaltningen i uppdrag att se över samtliga dokument som avser buller, att undersöka möjligheten att samla information som avser om buller i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Borgholms kommun och att se över den information som avser buller som finns på kommunens hemsida.

Beslut om riktlinje för buller från musikljud utomhus togs den 2022-05-18 § 118.

Ett möte med aktörer och verksamhetsutövarna av de största aktörer i underhållning scen i Borgholms kommun och representanter från miljöenheten, tillväxtenheten, kommunledningen och nämnden ägde rum den 27 september 2022.

En uppdatering av beslut som tagits 2022-05-018 § 118 har överens kommit av samtliga närvarande

Ny riktlinje för buller från musikljud från verksamheter utomhus antogs av miljö- och byggnadsnämnden 2022-10-26 §195. Riktlinjen gäller tills vidare.

Föreslagen ändring i policy innebär hänvisning till de nya riktlinjerna under rubriken 'riktlinjer Borgholms kommun' i stället för att ha riktvärde eller begränsningar i själva policydokumentet.

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslog 2022-11-10 § 183 miljö- och byggnadsnämnden att godkänna föreslagna ändringar i bullerpolicy enligt ny antagen riktlinje för buller från musikljud från verksamheter utomhus och att policyn skickas för antagande i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott 2022-11-10 § 183.

Tjänsteskrivelse, 2022-10-28.

Förslag till bullerpolicy, 2022-10-27.

Riktlinje för buller från musikljud från verksamheter utomhus, 2022-10-26 § 195.

Bedömning

De framtagna dokumenten behöver ses över och uppdateras för att säkerställa att de innehåller relevant information och aktuella hänvisningar. Det har visat sig vara svårt att genomföra tillräckligt störningsminskande åtgärder kring buller. För att minska störningen för närboende samt att främja viktiga verksamheten bedöms det som nödvändigt att ha en riktlinje som berör buller från musikljud i form av högtalarmusik och liveframträdanden.

För att undvika förvirringen bland verksamhetsutövarna, allmänheten samt miljöinspektörer och politiker är det att föredra att ha ett enda dokument gällande buller från musikljud i form av riktlinjer och att policyn hänvisar till gällande riktlinjer. Vid behov kan riktlinjerna uppdateras utan att behöva uppdatera policyn.

Konsekvensanalys

Att ändra i policyn så att den hänvisar till riktlinje för buller från musikljud från verksamheter utomhus förenklar arbetet eftersom det är bara ett dokument som gäller för buller från musikljud i stället för olika dokument med olika riktvärden och information. Informationen är lättillgängligt och tydligt i riktlinjedokumentet.

Dagens sammanträde

Miljöchefen redogör för bullerpolicyn och de ändringar som har gjorts i den sedan föregående version.

Ordförande tackar för redogörelsen.

Yrkande

Tomas Zander (C) och Arne Sjögren (KD) yrkar bifall till att godkänna föreslagna ändringar i bullerpolicyn och att policyn skickas till kommunfullmäktige för antagande.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslut skickas till

Kommunfullmäktige för antagande.

Bullerpolicy

Antagen av kommunfullmäktige XXXX-XX-XX

Reviderad av -

Revideras senaste -

- är dokumentansvarig

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
2. Inomhusbuller	5
3. Uteservering och musikarrangemang.....	5
4. Buller från industriverksamhet	7
5. Buller från vindkraftverk.....	9
6. Buller från motorsportanläggningar och modellflyganläggningar.....	9
7. Buller från skjutbanor.....	9
8. Buller från byggarbetsplatser	9
9. Trafikbuller.....	9
10. Lokala föreskrifter.....	10
11. Bullermätning	10
12. Gällande lagstiftning och regelverk	11
13. Definitioner och begrepp.....	12
Bilaga 1 – Informationsblad till allmänheten	14

Sammanfattning

I denna policy redovisas gällande riktvärden för buller som gäller nationellt och hur dessa ska tillämpas i Borgholms kommun.

Borgholms kommun är en utpräglad sommar- och destinationskommun vilket innebär att det särskilt under sommarhalvåret finns ett betydligt större utbud av musikarrangemang, uteserveringar och andra aktiviteter. Under sommarhalvåret ökar även andra aktiviteter som t.ex. trafikrörelser, båtsport m.m. som kan upplevas störande. Buller från t.ex. lantbruk, fläktar och vindkraftverk upplevs också mer störande, eftersom många människor vistas mer utomhus under denna tiden.

Denna policy syftar till att tydligt redovisa vilka riktlinjer och ramar som gäller för att dels utveckla och stärka utbudet av utomhusserveringar och andra aktiviteter under sommarsäsongen men också för att minimera störningar, klagomål och missnöje.

Varje ansvarig verksamhetsutövare, t.ex. musikarrangör eller någon som driver en restaurang eller utomhusservering är skyldig att själv minimera störningar och klagomål. Detta ska verksamhetsutövaren göra systematiskt genom ett egenkontrollprogram, som beskriver hur den ansvarige genomför sin kontroll. Ett egenkontrollprogram kan se olika ut beroende på vilken verksamhet som avses. I bilaga 1 finns ett exempel på hur ett egenkontrollprogram för en mindre verksamhet kan se ut.

I denna policy finns riktvärden för

- inomhusbuller
- uteservering och musikarrangemang
- industriverksamhet
- vindkraftanläggningar
- motorsportanläggningar och modellflyganläggningar
- skjutbanor
- byggarbetsplatser
- trafik
- lokala ordningsföreskrifter

1. Inledning

Syfte

Syftet med bullerpolicyen är att man med hjälp av denna ska kunna utläsa vilka ljudnivåer som är acceptabla, men också för att minimera störningar, besvär och skador hos människor på grund av höga ljudnivåer eller buller. Policyen ska också vara ett underlag för verksamhetsutövare att själva kunna kontrollera och reglera ljudstörningar och buller från sina verksamheter. Med utgångspunkt från denna policy kommer ett riktat informationsblad tas fram för nöjesverksamheter.

Bakgrund

Buller kan påverka vår hälsa negativt. Exempelvis kan buller störa vår nattsömn, leda till irritation och sänka livskvaliteten, leda till stress, minska koncentrationsförmågan samt att inlärningsförmågan försämras.

I dagens samhälle, särskilt i tätorterna, finns en mängd ljud som kan uppfattas som störande. Störningskällan kan vara grannen, trafiken, industrier, fläktar, diskotek, krogar, konserter (såväl inomhus som utomhus) eller en byggarbetsplats.

För att minimera att ljud från olika bullerkällor orsakar olägenhet för människors hälsa bör riktvärden från Naturvårdsverket och Folkhälsomyndigheten tillämpas.

Dåvarande samhällsbyggnadsnämnden antog 2012-06-27 § 128 en bullerpolicy med riktlinjer för att förhindra förekomsten av ljudstörningar från serveringar, musikarrangemang mm.

Kommunfullmäktige antog 2016-04-18 § 82 en revidering av bullerpolicyen utifrån principen att kommunens bullerpolicy inte ska vara mer begränsande än andra turistkommuners.

Policyen som antas nu är ytterligare en revidering av tidigare policy.

Mål

Målet med policyen är att uppnå miljömålen.

Ett av de nationella och övergripande miljökvalitetsmålen är God bebyggd miljö, vilket innebär att år 2020 ska byggnader och deras egenskaper inte påverka hälsan negativt. Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö.

Generationsmålet är att år 2050 ska:

- boende- och fritidsmiljön, samt så långt som möjligt arbetsmiljön, uppfylla samhällets krav på gestaltning, frihet från buller, tillgång till solljus, rent vatten och ren luft
- människor inte utsätts för skadliga luftföroreningar, bullerstörningar, skadliga radonhalter och andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

2. Inomhusbuller

Inne i bostaden med stängda fönster och dörrar tillämpas Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13).

I dessa allmänna råd ges rekommendationer för tillämpningen av 9 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) vad gäller buller inomhus.

Dessa allmänna råd gäller för bostadsrum i permanentbostäder och fritidshus.

Som bostadsrum räknas rum för sömn och vila, rum för daglig samvaro och matrum som används som sovrum. De allmänna råden gäller även för lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande och sovrum i tillfälligt boende.

Tabell 1. Riktvärden för buller inomhus. Samtliga värden anges i dBA.

Buller Inomhus	Bostäder, hotell, vård- och undervisningslokaler
Maximalt ljud, L_{AFmax}^1	45 dB
Ekvivalentnivå, $L_{Aeq,T}^2$	30 dB
Ljud med inslag av toner, $L_{Aeq,T}^2$	25 dB
Ljud från musikanläggningar, $L_{Aeq,T}^2$	25 dB

¹ Den högsta A-vägda ljudnivån.

² Den A-vägda ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

Ekvivalent (kontinuerligt) buller från till exempel fläktar bör inte låta mer än 30 dBA inne i bostaden. Om bullret innehåller inslag av urskiljbara toner, som till exempel från musik, skärps det ekvivalenta riktvärdet med 5 dBA. Riktvärdet för maximala ljudtoppar ligger på 45 dBA. Folkhälsomyndigheten har också angett nio (9) tersband på låga frekvenser som alla har egna riktvärden.

Riktvärden för inomhusbuller ska hållas oberoende vilken som är bullerkällan.

3. Uteservering och musikarrangemang

Ljudstörningar

Höga ljudnivåer, exempelvis från musik, kan skapa stora problem för närboende. Ostörd sömn är viktigt för människors hälsa och välbefinnande. Ljudnivån kan på grund av nöjeslivet ofta orsaka störningar. Störningar kommer dock inte enbart från musikanläggningar på restauranger, pubar, danslokaler och liknande utan även från all kringverksamhet, exempelvis från trafik och människor. Störningarna kan dels bero på att ljudet transporteras i luften samt att stomljud transporteras i den fastighet där ljudkällan finns.

Miljöbalken

Störningar från musikk ljud kan ge upphov till olägenhet för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses "en störning som enligt medicinsk eller

hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig”.

Enligt miljöbalken är det den som driver en verksamhet som är skyldig att visa att lagen följs. Varje verksamhetsutövare som ansvarar för musikarrangemang eller ansvarar för någon verksamhet med förstärkt ljud utom- eller inomhus bör ha ett egenkontrollprogram för att regelbundet kontrollera och minimera störningar.

Egenkontrollen syftar till att för höga ljudnivåer inte ska skada människor som bevitnar arrangemanget eller inte störa människor i omgivande bostäder eller i andra verksamheter. Egenkontrollprogrammet kan vara utformat på olika sätt och ska vara anpassat till den specifika verksamheten. Till exempel kan egenkontrollprogrammet bestå av regelbunden ljudmätning och registrering vid musikarrangemang, ljudmätning vid omgivande bostäder, egna rutiner att se till att dörrar och fönster stängs och att musikanläggningar utomhus stängs av vid bestämda klockslag. Ett exempel på vad ett egenkontrollprogram kan innehålla finns i bilaga 1.

Folkhälsomyndighetens riktvärden

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoMHFS 2014:13) omfattar riktvärden för bedömning av olägenhet för människors hälsa, för buller inne i bostäder inklusive riktvärden för lågfrekvent buller. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer (FoMHFS 2014:15) innehåller riktvärden för ljudnivåer på t.ex. diskotek och konserter.

Borgholm kommuns riktlinjer

Borgholm kommun tillämpar sin senaste version av riktlinje för buller från musikljud från verksamheter utomhus, antagen av miljö- och byggnadsnämnden. Se separat riktlinje.

Riktvärden vid bedömning av olägenhet för buller inomhus

Högsta ljudnivån inne i en bostad (sov- och vardagsrum), orsakad av luft- eller stomljud i fastigheten och där ljudkällan finns i samma fastighet, får uppgå till högst 25 dB(A) Leq. Samma krav på högsta tillåtna ljudnivå som gäller vid bostäder gäller också i de utrymmen som används som sovrum i hotell eller annat tillfälligt boende. I dessa sammanhang bör tillfälligt boende jämföras med permanent bostad även om boendet inte är permanent.

Tillfälliga arrangemang

Samma riktlinjer som gäller för musik från restauranger, pubar och danslokaler bör i möjligaste mån även gälla för tillfälliga arrangemang, exempelvis konserter, marknader med musikunderhållning, etc. Sådana arrangemang faller delvis utanför miljöbalkens tillämpningsområde eftersom de är tillfälliga.

Miljö- och byggnadsnämnden kan dock ställa krav för varje enskilt arrangemang vid remissförfarandet för tillståndsgivning (exempelvis vid upplåtelse av mark,

alkoholtillstånd, etc.). Vad som kan anses vara "tillfälligt" får avgöras från fall till fall. Generellt kan tillfälligt arrangemang avses sådant som endast förekommer någon eller några gånger under en period. Ett arrangemang som förekommer en eller flera gånger per vecka anses inte vara tillfälligt.

Tinnitus (öronsus)

Varje år skadas hundratals barn och ungdomar i Sverige så allvarligt av höga ljud, bland annat på diskotek och vid konserter, att de måste söka specialistvård. Därför är det viktigt att discjockeys och arrangörer som anlitas har tillräckliga kunskaper!

Buller från diskotek, konserter, träningslokaler och liknande regleras i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer (FoHMFS 2014:15) och gäller såväl inom- som utomhus.

Tabell 2. Riktvärden för buller från musikarrangemang, samtliga värden anges i dBA, frifältsvärde.

Buller från musikarrangemang	Lokaler och platser dit barn under 13 års ålder inte har tillträde	Lokaler och platser dit både barn och vuxna har tillträde
Maximalt ljud, LAF_{max}	115 dB	110 dB
Ekvivalentnivå, $LA_{eq,T}$	100 dB	97 dB ³

¹ Den högsta A-vägda ljudnivån.

² Den A-vägda ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

³ Särskild hänsyn bör tas i verksamheter som är särskilt riktade till barn, s.k. knattetiskotek eller liknande. Där bör ekvivalenta A-vägda ljudnivåer under 90 dB alltid eftersträvas.

4. Buller från industriverksamhet

Externt industribuller regleras i Naturvårdsverkets rapport 6538 Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller.

Riktvärdena är avsedda som utgångspunkt och vägledning för den bedömning som ska göras i varje enskilt fall. Se kapitlet Viktiga begrepp vid tillsyn och prövning av bullrande verksamheter i rapporten för mer information om vad som ingår i bedömningen.

Nivåerna i tabell 3 bör i normalfallet vara vägledande för bedömning av om buller utgör en olägenhet men det kan finnas skäl att tillämpa andra nivåer än tabellvärdena, såväl högre som lägre, liksom andra tider.

Tabell 3. Ljudnivå från industri/verksamhet, frifältsvärde.

Nivåerna i tabellen ovan avser immissionsvärden vid bostäder, förskolor, skolor och vårdlokaler. De gäller utomhus vid fasad och vid uteplatser och andra ytor för utevistelse i bostadens närhet.

	L_{eq} dag (06-18)	L_{eq} kväll (18-22) samt lör-, sön- och helgdag (06-18)	L_{eq} natt (22-06)
Utgångspunkt för olägenhetsbedömning vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler	50 dBA	45 dBA	40 dBA

Vägledningen omfattar buller från industrier och andra typer av verksamheter som bullrar på ett liknande sätt. Här ingår både stora fabriksanläggningar och mindre installationer som fläktar, kompressorer och värmepumpar. Vägledningen kan användas även för viss trafik inom och i anslutning till ett verksamhetsområde.

Vägledningen är inte framtagen för buller från lek och idrottsutövning eller för musik och sorl från restauranger och evenemang såsom konserter, idrottstävlingar med mera.

Utöver detta gäller:

- Maximala ljudnivåer ($LF_{max} > 55$ dBA) bör inte förekomma nattetid klockan 22-06 annat än vid enstaka tillfällen.
- Vissa ljudkaraktärer är särskilt störningsframkallande. I de fall verksamhetens buller karakteriseras av ofta återkommande impulser som vid nitningsarbete, lossning av metallskrot och liknande eller innehåller ljud med tydligt hörbara tonkomponenter bör värdena i tabell 3 sänkas med 5 dBA.
- I de fall den bullrande verksamheten endast pågår en del av någon av tidsperioderna ovan, eller om ljudnivån från verksamheten varierar mycket, bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för den tid då den bullrande verksamheten pågår. Dock bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för minst en timme, även vid kortare händelser.

Finns gamla tillståndsbeslut eller godkänd anmälan enligt miljöbalken för en industri, som anger andra rikt- eller gränsvärden för buller än de denna policy anger, tillämpas dessa.

5. Buller från vindkraftverk

Buller från vindkraft regleras i Naturvårdsverkets vägledning om beräkning, mätning och riktvärden för ljud från vindkraft.

Enligt Naturvårdsverket bör buller från vindkraft vid bostäder inte vara högre än 40 dB. Detta är också det värde som vanligen anges i tillståndsbeslut för vindkraftanläggningar. I områden där ljudmiljön är särskilt viktig, där bakgrundsljudet är lågt och där låga ljudnivåer eftersträvas, bör ljud från vindkraftverk enligt Naturvårdsverket inte överskrida 35 dBA.

6. Buller från motorsportanläggningar och modellflyganläggningar

Naturvårdsverket har i allmänna råd om buller från motorsportbanor, halkövningsbanor och banor för provning av motordrivna fordon (NFS 2004:16) angivit riktvärden för buller.

Råden kan också ge vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått om störning av buller från andra verksamheter såsom:

- anläggning för uppvisning eller demonstration av fordon
- anläggning för radiostyrda bil-, båt- och flygmodeller.

7. Buller från skjutbanor

Naturvårdsverket har i allmänna råd om buller från skjutbanor (NFS 2005:15) angivit riktvärden för buller från skjutbanor för finkalibrig ammunition (< 20 mm). Läs allmänna rådet för mer information.

8. Buller från byggarbetsplatser

Naturvårdsverket har tagit fram allmänna råd om buller från byggsplatser (NFS 2004:15). Läs allmänna rådet för mer information.

9. Trafikbuller

Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader

I denna förordning finns bestämmelser om riktvärden för buller utomhus för spårtrafik, vägar och flygplatser vid bostadsbyggnader. Förordningen innehåller även bestämmelser när det gäller beräkning av bullervärden vid bostadsbyggnader.

Riktvärden för flygtrafik

Buller är det mest påtagliga miljöproblemet i flygplatsens omgivning. Till flygbuller räknas flyget till och från flygplatsen samt starter och landningar men inte buller från taxning av flygplan, motorkörning, servicefordon och annan markverksamhet.

Naturvårdsverket har angivit riktvärden för buller från flygtrafik som vägledning för myndigheter. Riktvärdena finns i allmänna råd om riktvärden för flygtrafikbuller och om tillståndsprövning av flygplatser (NFS 2008:6) och bygger på forskning och utredningar om hur människor upplever sig störda av flygbuller.

10. Lokala föreskrifter

Borgholms kommun tillämpar även den senaste versionen av sina allmänna lokala ordningsföreskrifter, antagna av kommunfullmäktige.

Störande buller

6 §

Arbeten som orsakar störande buller för personer på offentliga platser, t ex maskingrävning, stenkrossning, pålning och nitning, samt sådant arbete där kompressorer, pneumatiska borrar och liknande motordrivna verktyg och redskap används får inte utan polismyndighetens tillstånd äga rum på söndagar och helgdagar eller på vardagar mellan klockan 21:00 och 07:00.

Högtalarutsändning

11 §

Information, reklam, propaganda, musik eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser, får inte ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd av polismyndigheten.

11. Bullermätning

Bullermätningar bör utföras av en person som har erforderlig kunskap om mätmetodik. Vid förekomst av flera bullerkällor bör den totala ljudbilden beaktas.

I de riktvärden som redovisas är all mätosäkerhet och alla avvikelser inräknade, d.v.s. mätvärden 1 dB över riktvärdet är ett överskridande, och ska åtgärdas om miljö- och byggnadsnämnden anser det skäligt. Vid rapportskrivning och liknande ska alla uppmätta ljudnivåer som redovisas vara avrundade till heltal. I något fall har det ansetts att avsteg från gällande mätstandard måste göras, t ex för att få en ökad mätsäkerhet.

Mätmetoder för inomhusbuller

Svensk standard SS EN ISO 10052-2004 "Byggakustik – Fältmätningar av luft och stegljudsisolering samt buller från installationer – Överslagsmetod". Riktvärdena ska tillämpas i bostadsrum (sov- och vardagsrum) men gäller inte i kök och badrum.

Höga ljudnivåer från musik

SP-INFO 2004:45 Reviderad 2014 "Mätning av höga ljudtrycksnivåer – Mätmetod för diskotek, konserter och andra arrangemang med publik".

Industribuller

Mätmetoden finns beskriven i "Mätmetod för immissionsmätning av externt industribuller". Den publicerades 1984. Meddelande 6/1984.

Mätmetoden bör i tillämpliga delar kunna användas vid mätning av ljudnivåer från byggplatser och motorsportbanor.

Motorbanor

Bullernivåerna från motorbanor kan beräknas med hjälp av "Buller från motorsportbanor - beräkningsmodell", Naturvårdsverkets meddelande 1983:8.

Skjutbanor

Mätmetod för skjutbanor finns beskrivet i NFS (2005:15) och buller från skjutbanor (SNV 1981:2).

12. Gällande lagstiftning och regelverk

Miljöbalken

Miljöbalken är ett lagrum som började gälla 1 januari 1999 och reglerar både miljö- och hälsoskydd. När det gäller buller så är det främst miljöbalkens andra och nionde kapitel som är tillämpliga.

Av andra kapitlet framgår de allmänna hänsynsreglerna som bl.a. säger att den som ska bedriva en verksamhet ska:

- kunna visa att verksamheten eller åtgärden inte medför någon olägenhetsrisk för människors hälsa (bevisbörderegeln, 1 §),
- skaffa sig den kunskap som behövs om verksamheten eller åtgärden för att eliminera olägenhetsrisken för människors hälsa (kunskapskravet, 2 §) samt
- vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att motverka skador och olägenheter för människors hälsa (försiktighetsprincipen, 3 §)

I nionde kapitlet definieras olägenhet på följande sätt:

"Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig" (3 §).

Till exempel är en fastighetsägare skyldig att tillse att fastigheten inte medför olägenhet för människors hälsa (9 kap 9 §).

Enligt miljöbalken ska den som bedriver verksamhet fortlöpande genomföra egenkontroll på sin verksamhet för att minimera riskerna för olägenhet.

Förordningar och riktvärden

Riktlinje för buller från musikljud från verksamheter utomhus, antagen av miljö- och byggnadsnämnden.

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Borgholms kommun, antagna av kommunfullmäktige.

Förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll

Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader

Folkhälsomyndighetens riktvärden för "buller inomhus" (FoHMFS 2014:13)

Folkhälsomyndighetens allmänna råd "höga ljudnivåer" (FoHMFS 2014:15)

Infrastrukturpropositionen 1996/97:53

Naturvårdsverkets rapport 6538 Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller Naturvårdsverkets vägledning om buller från vindkraftverk 2020-12-01

Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15)

Naturvårdsverkets riktvärden för Motorsport- och bilprovsningsbanor (NFS 2004:16)

Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor (NFS 2005:15)

Naturvårdsverkets allmänna råd om riktvärden för flygtrafikbuller och om tillståndsprövning av flygplatser (NFS 2008:6)

13. Definitioner och begrepp

Bostadsrum

Som bostadsrum räknas rum för sömn och vila, rum för daglig samvaro och matrum som används som sovrum. (FoHMFS 2014:13)

Buller

Definieras som allt oönskat ljud.

Egenkontroll

Om en verksamhet kan leda till olägenhet för människors hälsa måste verksamhetsutövaren utforma en egenkontroll enligt miljöbalken. Syftet är att få en strukturerad kontroll över sin verksamhet för att minska hälsoriskerna för människor runtomkring. (26 kap. § 19 MB och förordningen (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll).

Hotell

Avser alla de rum i ett tillfälligt boende som används för sömn och vila.

Kontor

Avser de rum i arbetslokaler som är avsedda för kontorsarbete, samtal och dylikt (NFS 2004:15).

Nyetablering

Som nyetablering räknas nybyggnad av byggnader och verksamheter.

Undervisningslokaler

Avser de rum där undervisning bedrivs och där en låg bullernivå eftersträvas. Med begreppet avses inte gymnastiksal eller matsal.

Vårdlokal

Avser alla de rum i en vårdinrättning där vistelse sker under bostadsliknade former och där en låg bullernivå eftersträvas. Här ingår rum för sömn och vila samt rum för daglig samvaro.

Begrepp för ljudnivå

Ljud kan bestå av tonala komponenter, vilket innebär att ljudet har olika frekvenser. En ren ton består av en specifik frekvens.

Decibel

Decibel (dB) är enheten för ljudtrycksnivån (L). Decibelskalan är logaritmisk och beskriver ljudets styrka i förhållande till en referensnivå.

Decibel A (A) är ljudtrycksnivån inom det hörbara frekvensområdet mätt med frekvensvägningsfilter A.

Alla ljudnivåerna i bullerpolicyen anges i dBA – värdet.

Ekvivalent ljudnivå (eq)

Är den genomsnittliga A-vägd ljudnivån under en viss tid (T). Ekvivalentnivåvärdet ger ingen information om ljudnivåns variation under mätperioden.

Med beteckningen LAeq (LAeqT) avses ekvivalentljudnivån, ett medelvärde över dygnstiden för A-vägd ljudtrycksnivå och definieras som den konstanta ljudnivå som under en given tid ger samma ljudenergi som en under samma tid varierande ljudnivå. LAeq är ett energimedelvärde under 24 timmar.

Frifältsvärde

Frifältsvärdet är de värden på ljudnivåerna som inte påverkats av reflexer, exempelvis från närliggande fasader.

Maximal ljudnivå (max)

Är den högst uppmätta ljudnivån under en mätperiod.

Bilaga 1 – Informationsblad till allmänheten

Egenkontroll av ljudnivåer

Du som verksamhetsutövare har ansvar för att själv kontrollera din verksamhet genom den så kallade egenkontrollen.

Egenkontroll innebär att verksamhetsutövaren ska ha kontroll över att:

- miljöbalkens bestämmelser följs
- beslut som gäller för verksamheten följs
- verksamhetens påverkan på hälsan och miljön övervakas

Kortfattat innebär egenkontroll av ljudnivåer att ha rutiner för mätningar och andra kontroller, att det ska finnas en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning av det organisatoriska ansvaret: (vem som ansvarar för vad), samt att detta, tillsammans med mätresultat och eventuella åtgärder etc., ska vara väl dokumenterat.

Dokumentationen ska vara aktuell och kunna visas upp vid kommunens inspektioner eller kunna skickas in på begäran.

En bra och väl dokumenterad egenkontroll kan minska behovet av att granska din verksamhet. Dessutom leder din egenkontroll förhoppningsvis till att dina besökare kan njuta av musiken utan risk för hörselskador.

Konkret innebär det exempelvis att göra mätningar av ljudnivån och spärra ljudnivån vid vissa gränser. Hur egenkontrollen utformas och dokumenteras beror på din verksamhets omfattning och vilken påverkan verksamheten kan ha på människors hälsa.

Mer information:

- www.borgholm.se
- Folkhälsomyndighetens riktvärden för "buller inomhus" (FoMHFS 2014:13)
- SP-INFO 2004:45 Reviderad 2014 "Mätning av höga ljudtrycksnivåer – Mätmetod för diskotek, konserter och andra arrangemang med publik".

Olika hjälpmedel vid ljudnivåmätning:

Instrument	Kommentar
Ljudnivåmätare	Momentanvärde och ekvivalentvärde ska kunna mätas. Använd instrument som mäter, visar och lagrar uppmätta ljudnivåer
Ljudblockerare	Bryter inställt ljudnivåvärde eller stryper ljudet
Ljudnivå vid mixerbord	Anger hur hög ljudnivån är ut ur anläggningen
"Öra"	Indikerar ljudnivån med lysdioder

Här följer några exempel på sådant som bidrar till att hålla ljudet inom föreskrivna nivåer:

Vem är ansvarig för musiken? Kunskap om vilken utrustning som används, risker med höga ljudnivåer, hur hörselskador kan undvikas samt vilka riktvärden som gäller är viktigt. Den som är ansvarig ska också ha befogenhet att vidta åtgärder vid behov. Använd ljudnivåmätare för att själv kontrollera ljudnivån. Mätmetoder finns angivna i SP INFO 2004:45.

Vem sköter anläggningen? Discjockey/ljudtekniker kan själv ha kontroll över ljudnivån genom att avläsa den vid mixerbordet. Värdet vid mixerbordet behöver korrigeras för att motsvara det faktiska värdet där publiken vistas, se mätmetod SP INFO 2004:45.

Är högtalarna placerade så att besökarna inte kan vistas för nära? Beskriv i text eller helst med skiss placering av högtalare och vilka höjder de sitter på. Förberedande mätningar bör utföras för att kontrollera vilken ljudnivå besökare utsätts för på publikplats.

Ställ in ljudanläggningen så att besökarna inte utsätts för skadliga ljudnivåer. Ljudanläggningen kan låsas av sakkunnig så att den alltid understiger riktvärdena. Glöm inte att informera personalen om låsningen så att den inställda nivån inte ändras.

Vid utomhusspelning. Anpassa ljudet till verksamheten. Riktning av högtalare och placering av scen är viktiga delar.

Vem kontrollerar att fönster och dörrar är stängda? Kan behöva kollas flera gånger per kväll. Informera personalen om behovet av stängda fönster och dörrar.

Bullermätning. Bör göras på bestämda punkter inne och ute och värdena bör dokumenteras med klockslag. Den som mäter bör vara väl insatt i hur och på vilket sätt man mäter ljud.

Förbättringar. Dokumentera eventuell förbättrad ljudisolering etc. för minskat ljudgenomsläpp till kringboende.

Hur högt kan man spela utan att störa närboende? En utredning om hur högt man kan spela innan verksamheten orsakar olägenhet för närboende bör göras. Den bör vara utförd av certifierad ljudtekniker eller liknande. Ljudnivån i och vid bostäder kan påverkas vid utformning av scen, placering av högtalare m.m. Utredning av buller kan samordnas med närliggande verksamheter som spelar musik.

Exempel på checklista för kontrollmätning

Vad ska kontrolleras? <i>Tänk på att kontrollmätningar ska dokumenteras.</i> Instrument: Bärbar ljudnivåmätare. Observera att mätosäkerheten skiljer mellan olika typer av ljudnivåmätare, klass 1 är den mest avancerad medan mobilappar kan ge upp till 10 dB differens!	Var ska man mäta?	Hur sker mätning?	Hur ofta?	Riktvärden
Risk för störning av boende/grannar	Ljudnivå utanför närmaste bostadsfasad	Mätning av ekv. ljudnivå bör ske under upprepade tidsintervaller om 15-60 sekunder.	Ca 1-2 g/vecka när daglig verksamhet. Alltid kontrollmätning när nya artister uppträder.	50 dB(A) ekvivalent
Risk för störning av boende i samma fastighet (gäller inte alla verksamheter).	Ljudnivå inomhus hos den boende. Mätning i sovrum och/eller vardagsrum.	Se ovan.	Endast vid klagomål.	25 dBA ekvivalent 45 dBA maximalt
Risk för höga ljudnivåer i publiken.	Där publik vistas.	Se Statens provningsanstalts mätmetod: SP INFO 2004:45 enligt bilaga B.	Om inte kontinuerlig övervakning kan ske bör kontrollmätning ske 1-2 g/vecka vid daglig verksamhet. Alltid kontrollmätning vid nya artister.	Vid publikplats: 115 dB(A) maximalt 100 dB(A) ekvivalent Om barn har tillträde: 110 dB(A) maximalt 97 dB(A) ekvivalent

§ 220

Dnr 2022/1327 MBN

RAMSÄTTRA-SÖRBY-LINDBY Förslag till utökat verksamhetsområde för vattentjänster

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att överlämna förslaget om utökat verksamhetsområde för vattentjänster (dricksvatten och spillvatten) i Ramsättra-Sörby-Lindbyområdet vidare till kommunfullmäktige för antagande.

Ärendebeskrivning

Den kommunala VA-anläggningen utvecklas kontinuerligt för att kunna ansluta fler fastigheter. Kommunala reningsanläggningar anses lång-siktigt vara de mest robusta, ekonomiska och driftsäkra alternativet. Inom området finns ca 150 fastigheter i behov av kommunal VA-anslutning, antingen dricksvatten, spillvatten eller båda tjänsterna. Verksamhetsområde för båda vattentjänsterna finns i närheten och en utbyggnad av VA-nätet norrifrån är möjlig.

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslog 2022-11-10 § 184 miljö- och byggnadsnämnden att överlämna förslaget om utökat verksamhetsområde för vattentjänster (dricksvatten och spillvatten) i Ramsättra-Sörby-Lindbyområdet vidare till kommunfullmäktige för antagande.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott 2022-11-10 § 184.

Tjänsteskrivelse, 2022-10-25.

Bilaga beslutsunderlag, 2022-10-25.

Bedömning

Huvuddelen av fastigheterna som föreslås ingå i det nya verksamhetsområdet är belägna inom Lindby-Solberga vattenskyddsområde. Status för de enskilda avloppsanläggningarna i området är i många fall undermåliga. Området utgör ett större sammanhang där utbyggnadsskyldighet råder. Det finns således ett behov av kommunala vattentjänster i området. I Lindby by saknas dessutom verksamhetsområde för dricksvatten.

Särskilt med anledning av att skydda den kommunala dricksvattentäkten bör verksamhetsområdet utökas till att innefatta dricksvatten- och spillvattentjänster för samtliga i beslutet ingående fastigheter.

Förslaget stöds av Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen 1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och 2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.

Konsekvensanalys

Genom en utbyggnad av befintligt VA-nät och anslutning av de före-slagna fastigheterna kan den kommunala dricksvattentäkten skyddas långsiktigt, fler fastigheter får en hållbar dricksvattenförsörjning samt utsläpp av förorenande och övergödande ämnen från enskilda avlopp minskar. Åtgärden bidrar till att nå målen för MKN vatten.

Dagens sammanträde

VA-planeraren redogör för ärendet.

Ordförande tackar för bra redogörelse.

Yrkande

Tomas Zander (C) yrkar bifall till att överlämna förslaget om utökat verksamhetsområde för vattentjänster (dricksvatten och spillvatten) i Ramsättra-Sörby-Lindbyområdet vidare till kommunfullmäktige för antagande.

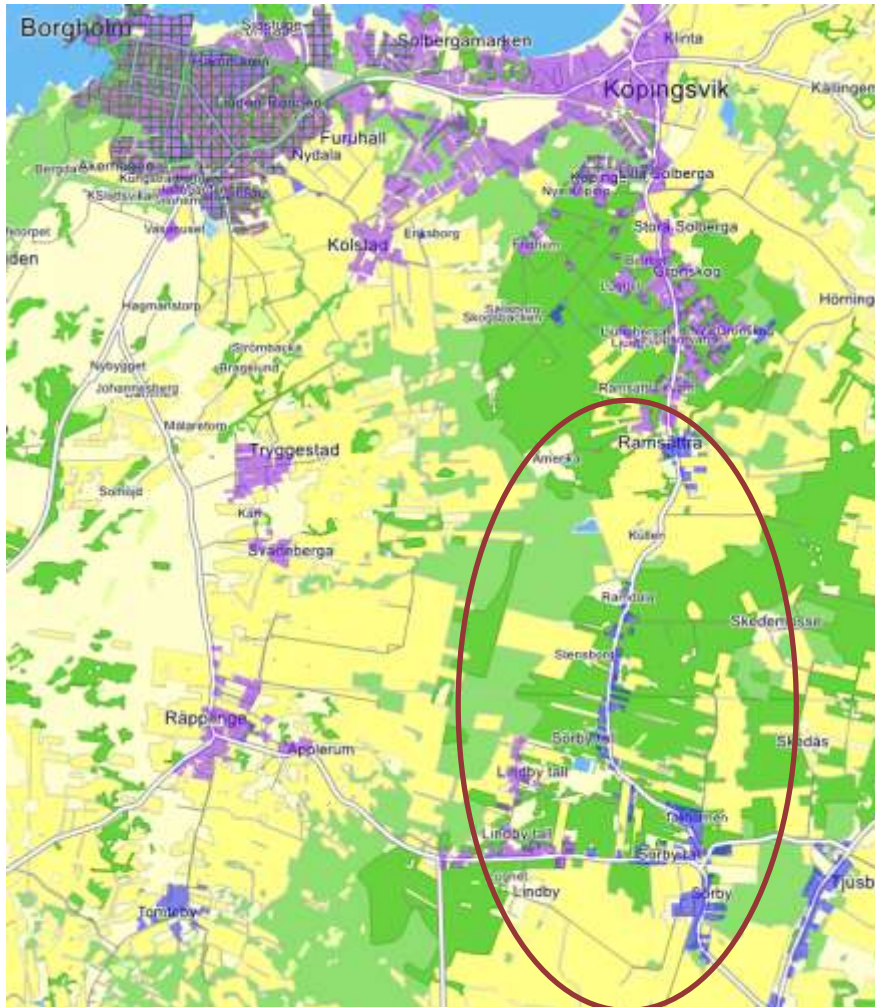
Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslut skickas till

Kommunfullmäktige för antagande.

Beslutsunderlag för utökat verksamhetsområde för vattentjänster i Ramsättra, Sörby och Lindby.

Översigtskarta. Området ingår i det geografiska område som omfattas av va-distrikten Köping och Gärdslösa.

Nuvarande vattentjänster

I området finns sedan tidigare ett beslutat verksamhetsområde (VO) för dricksvatten (blått) från Ramsättra i norr till Sörby söder men verksamhetsområde för kommunalt spillvatten (lila) saknas. I Lindby by saknas även verksamhetsområde för kommunalt dricksvatten.

Föreslagen utökning

Att utöka befintligt verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten till att inkludera ytterligare fastigheter enligt lista.

Inom området finns ca 150 fastigheter med enskilda avloppsanläggningar i Ramsättra, Sörby Tall, Lindby och Sörby. De flesta fastigheterna ingår i befintligt verksamhetsområde för dricksvatten och är också anslutna till detta. Verksamhetsområde för dricksvatten saknas däremot i Lindby by och för dessa fastigheter är behovet av kommunalt dricksvatten stort. Skicket på de

enskilda avloppsanläggningarna är något sämre i området än genomsnittet i kommunen. Det finns därmed ett behov av kommunala vattentjänster i området.

Huvuddelen av fastigheterna som föreslås ingå i det nya verksamhetsområdet är belägna inom Lindby-Solberga vattenskyddsområde. Särskilt med anledning av att skydda den kommunala dricksvattentäkten bör därför verksamhetsområdet utökas till att innefatta dricksvatten- och spillvattentjänster för samtliga i beslutet ingående fastigheter. Alla fastigheter som tas in i verksamhetsområdet ska anslutas till kommunalt VA.

För att möjliggöra påkoppling av området behöver utbyggnad av ledningsnätet ske. Dricksvatten levereras från Köpingsviks vattenverk och avloppet renas vid Borgholms avloppsreningsverk. Utbyggnad planeras under 2023.

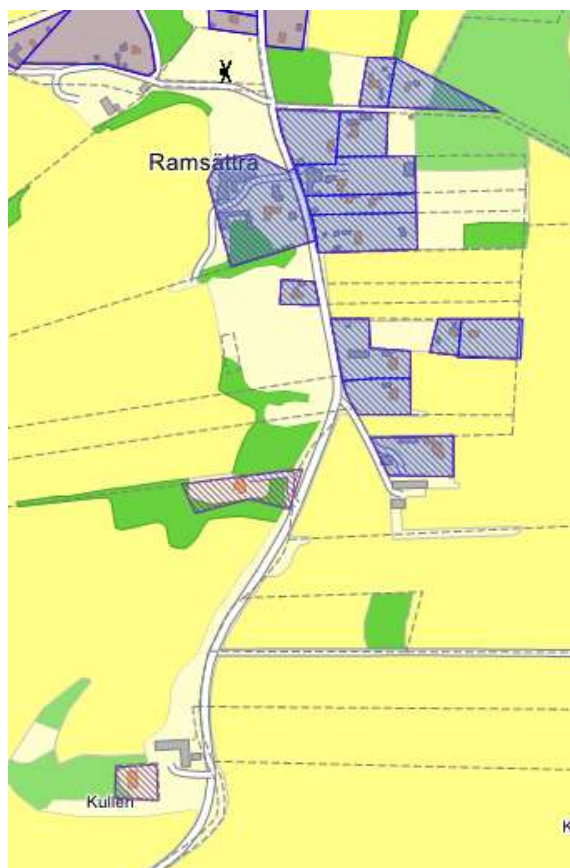
För fastigheterna föreslås en utökning med följande vattentjänster:

- Vatten för normal hushållsanvändning (V)
- Spillvatten för normal hushållsanvändning (S)

Handlingar som beslutet fattas på

- Översiktskartor nedan över de fastigheter som omfattas av förslaget.
- Lista med fastighetsbeteckning, om hela eller del av fastigheten ingår, vilken vattentjänst som fastigheten omfattas av samt vilket va-distrikt fastigheten tillhör.

Kartor över berörda fastigheter samt föreslagen utvidgning av verksamhetsområdet:

Ramsättra och Sörby Tallområde

Befintligt verksamhetsområde för dricksvatten (V) och spillvatten (S).

Föreslagen utökning av verksamhetsområde för spillvatten (S) där befintligt verksamhetsområde för dricksvatten (V) redan finns.

Föreslagen utökning av verksamhetsområde för dricksvatten (V), och spillvatten (S).

Lista på fastigheter som ingår i detta beslut (från norr):

FASTIGHETSBETECKNING	INGÅR I VO	VATTENTJÄNST				VA-DISTRIKT
		V	S	Df	Dg	
RAMSÄTTRA 3:5			S			KÖPING
RAMSÄTTRA 3:3			S			KÖPING
RAMSÄTTRA 5:7			S			KÖPING
RAMSÄTTRA 5:2	DEL AV		S			KÖPING
RAMSÄTTRA 8:6	DEL AV		S			KÖPING
RAMSÄTTRA 8:3	DEL AV		S			KÖPING
RAMSÄTTRA 6:8	DEL AV		S			KÖPING
RAMSÄTTRA 7:2	DEL AV		S			KÖPING

RAMSÄTTTRA 7:6			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 17:1	DEL AV		S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 17:2			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 17:3			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 17:4			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 3:1	DEL AV		S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 4:7		V	S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 1:8		V	S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:18			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:4	DEL AV		S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:6	DEL AV		S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:4			S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:5			S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:7			S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:3			S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:6			S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:33		V	S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:34		V	S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:35		V	S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:36		V	S		KÖPING
SKEDEMOSSE 1:37		V	S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:21	DEL AV		S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:23			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:16			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:17			S		KÖPING
RAMSÄTTTRA 6:6		V	S		KÖPING
RAMSÄTTTRA TALL 1:22		V	S		KÖPING
SÖRBY TALL 7:10	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 7:8			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 7:12			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 16:3			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 7:9			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 16:2			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 3:14			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 3:15			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 3:16	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 8:17	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 8:18			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 8:23			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 8:19	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 3:5	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 3:6	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 3:17			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 8:2	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA

SÖRBY TALL 4:8			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 4:16			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 4:14		V	S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 4:7			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 4:6			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 4:15		V	S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 4:4			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 9:18			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 4:9			S		GÄRDSLÖSA
LINDBY TALL 5:24			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:67			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:68			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:66			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 9:37			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 9:34			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 9:20			S		GÄRDSLÖSA
TALLHOLMEN 1:4			S		GÄRDSLÖSA
TALLHOLMEN 1:2			S		GÄRDSLÖSA
TALLHOLMEN 1:1			S		GÄRDSLÖSA
TALLHOLMEN 1:3			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:34	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:33			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:35	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:58	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 2:2		V	S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 2:4		V	S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 2:5		V	S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 17:1			S		GÄRDSLÖSA
GRANHÖJDEN 1:1			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:42	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:53	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:54	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:50	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:65			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:64			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:63			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:62			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:48	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:44	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
LINDBY TALL 6:9			S		GÄRDSLÖSA
LINDBY TALL 6:45			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:60			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:31			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:27			S		GÄRDSLÖSA

SÖRBY TALL 10:21		V	S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:22			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 10:69		V	S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 15:1			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 14:1			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 13:1			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 12:1			S		GÄRDSLÖSA
SÖRBY TALL 11:1			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 5:4			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 5:5			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 5:6			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 11:2			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 11:1			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 10:4			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 13:1			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 14:1			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 15:1			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 15:2			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 8:8			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 8:5	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 9:7	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 5:2			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 2:1			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 1:1	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 8:7			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 6:9			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 8:4			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 4:3			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 10:3	DEL AV		S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 6:7			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 6:5			S		GÄRDSLÖSA
ÖSTRA SÖRBY 6:8			S		GÄRDSLÖSA
STÖRLINGE 3:13			S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 4:10		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 3:5		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 3:4		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 1:7		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 10:3		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 10:2		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 5:12		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 4:2		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 2:3	DEL AV	V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 2:2		V	S		GÄRDSLÖSA
LINDBY 5:3	DEL AV	V	S		GÄRDSLÖSA

LINDBY 1:6	DEL AV	V	S			GÄRDSLÖSA
LINDBY 1:13	DEL AV	V	S			GÄRDSLÖSA
LINDBY 1:12	DEL AV	V	S			GÄRDSLÖSA
LINDBY 10:1	DEL AV	V	S			GÄRDSLÖSA

Handläggare
Mia Olsson Hedman
Handläggare VA-planering och vattenskydd

Till MBNAU

Förslag till beslut om utökat verksamhetsområde för vattentjänster i Ramsättra-Sörby-Lindby

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår miljö- och byggnadsnämnden

att överlämna förslaget om *utökat verksamhetsområde för vattentjänster (dricksvatten och spillvatten) i Ramsättra-Sörby-Lindbyområdet vidare till Kommunfullmäktige för antagande.*

Miljö- och byggnadsnämnden tar ut en avgift för handläggning av ärendet. Borgholms kommuns kommunfullmäktige har antagit taxebestämmelserna (137 §, KF 2018-06-18) och senaste uppräkningsen av tim-taxan (175-176 §, KF 2021-12-13). Mer information om taxan finns på www.borgholm.se/taxor-och-avgifter/ Faktura skickas separat.

Ärendebeskrivning

Den kommunala VA-anläggningen utvecklas kontinuerligt för att kunna ansluta fler fastigheter. Kommunala reningsanläggningar anses långsiktigt vara de mest robusta, ekonomiska och driftsäkra alternativet. Inom området finns ca 150 fastigheter i behov av kommunal va-anslutning, antingen dricksvatten, spillvatten eller båda tjänsterna. Verksamhetsområde för båda vattentjänsterna finns i närheten och en utbyggnad av va-nätet norrifrån är möjlig.

Beslutsunderlag

MBN-2022-1327 Beslutsunderlag 2022-10-25.

Bedömning

Huvuddelen av fastigheterna som föreslås ingå i det nya verksamhetsområdet är belägna inom Lindby-Solberga vattenskyddsområde. Status för de enskilda avloppsanläggningarna i området är i många fall undermåliga. Området utgör ett större sammanhang där utbyggnadsskyldighet råder. Det finns således ett behov av kommunala vattentjänster i området. I Lindby by saknas dessutom verksamhetsområde för dricksvatten.

Särskilt med anledning av att skydda den kommunala dricksvattentäkten bör verksamhetsområdet utökas till att innefatta dricksvatten- och spillvattentjänster för samtliga i beslutet ingående fastigheter.

Förslaget stöds av Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster:

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va- anläggning.

Konsekvensanalys

Genom en utbyggnad av befintligt VA-nät och anslutning av de föreslagna fastigheterna kan den kommunala dricksvattentäkten skyddas långsiktigt, fler fastigheter får en hållbar dricksvattenförsörjning samt utsläpp av förorenande och övergödande ämnen från enskilda avlopp minskar. Åtgärden bidrar till att nå målen för MKN vatten.

Mia Olsson Hedman

Handläggare VA-planering och vattenskydd

Beslutet skickas till

Förslaget skickas vidare till Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige för beslut, samt delges Borgholm Energi. Samtliga berörda fastigheter ska delges ett eventuellt beslut om nytt verksamhetsområde.

Till kommunstyrelsen/kommunstyrelsens
arbetsutskott

Sammanträdesdatum och -tider 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen/kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att godkänna följande sammanträdesdatum för 2023:

Kommunstyrelsen	31- jan	28- feb	28- mar	25- apr	23- maj	27- jun		29- aug	26- sep	24- okt	21- nov	19- dec
Vanligtvis klockan 09:00												
KS arbetsutskott	10- jan	07- feb	07- mar	04- apr	02- maj	05- jun		08- aug	05- sep	03- okt	31- okt	28- nov
Vanligtvis klockan 08:30	17- jan	14- feb	14- mar	11- apr	09- maj	13- jun		15- aug	12- sep	10- okt	07- nov	05- dec

Ärendebeskrivning

Inför varje år har kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott att godkänna datum för sammanträde.

Jonatan Wassberg
Kommunsekreterare, Kommunledningsstaben

För kännedom: Utvärdering Sommarlovsbiljett för skolungdomar

Ärendebeskrivning

Kalmar länstrafik har sammanställt en utvärdering av Sommarlovsbiljetterna som bland annat Borgholms kommun har beställt till sina elever. Denna, tillsammans med information om nästa års sommarlovskort, har överlämnats till kommunen för kännedom.

Beslutsunderlag

Följebrev utvärdering sommarlovsbiljetter 2022, 2022-11-17.

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022, 2022-11-17.

Beslutet skickas till

- Ekonomiavdelningen
- Utbildningsnämnden

Till
Politiker
Kommunchefer
Kontaktpersoner för sommarlovsbiljetter

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Stort tack till alla er kommuner som köpte sommarlovsbiljetter till "era" ungdomar!

Sommarlovsbiljetterna fyller en viktig funktion och ger fler ungdomar möjligheten att ta sig till sommarjobb, aktiviteter och träffa sina vänner under sommarlovet.

Vi har fått en hel del positiv feedback från både ungdomar och föräldrar som visar att sommarlovsbiljetterna har varit uppskattade av många.

Kalmar länstrafik erbjuder även sommaren 2023 länets kommuner att köpa sommarlovsbiljetter. Tecknade avtal för 2022 löper på tillsvidare tills någon av parterna säger upp avtalet (senast 31 december). De kommuner som inte har något avtal, eller inte förnyat kommer under början av nästa år att få ett nytt erbjudande från oss om att köpa sommarlovsbiljetter för 2023. Preliminärt pris för sommarlovsbiljetten 2023 är 565 kr. per biljett inkl. moms.

För er planerings skull, så vill vi redan nu meddela att vi kommer att behöva ha era beställningsunderlag och signerade avtal i retur senast 1 april 2023.

Bifogat får ni en utvärdering av sommarlovsbiljetterna 2022.

Om ni har några frågor, går det bra att kontakta någon av oss.

Bästa hälsningar

Catarina Nilsson
010-21 21 071
catarina.nilsson@regionkalmar.se

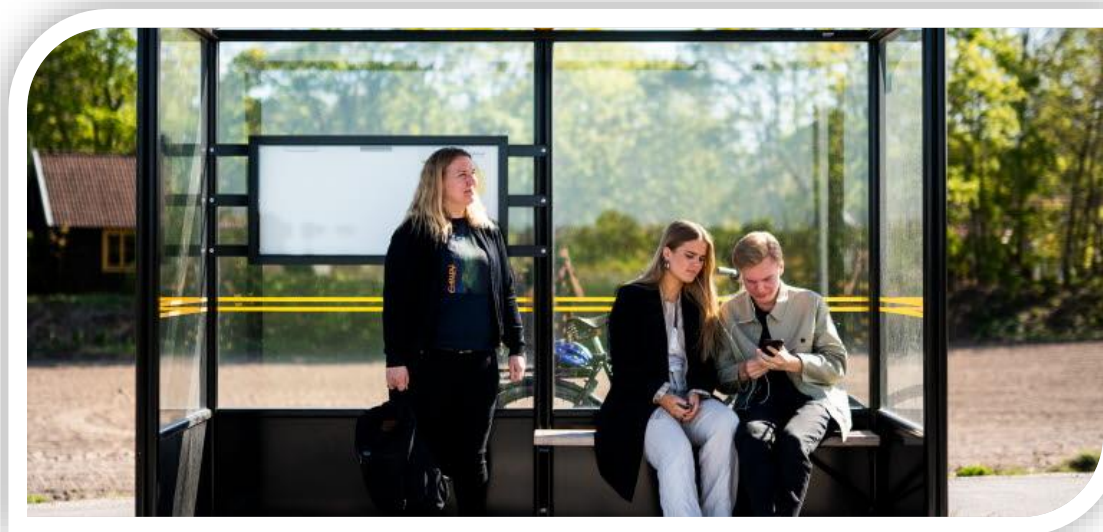
Ulrika Stolt
010-21 21 072
ulrika.stolt@regionkalmar.se

Kalmar länstrafik | Region Kalmar län

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Sommarlovsbiljetter 2022

- Erbjudandet omfattar skolungdomar som vid vårterminen lämnar antingen årskurserna 6–9 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller år 1 och 2 i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. Även friskolornas skolungdomar.
- Sommarlovsbiljetten är giltig under sommarlovet och gäller för obegränsat antal resor inom Kalmar län.
- Priset för sommarlovsbiljetten 2022 var 538 kronor per biljett inklusive moms.

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Sommarlovsbiljetten ger fler ungdomar möjligheten att ta sig till sommarjobb, aktiviteter och träffa sina vänner under sommarlovet.

- Utan sommarlovsbiljetten hade jag inte kunnat träffa mina kompisar i sommar, eftersom mina föräldrar inte har råd att köpa bussbiljett eller någon möjlighet att skjutsa mig.

/ ungdom

Några kommentarer om sommarlovsbiljetten

- Det känns tryggt att veta att min son har en biljett så att han tar sig hem säkert på kvällen.

/ förälder

- Vilket bra sätt för ungdomar att lära sig att resa kollektivt!

/ skolpersonal

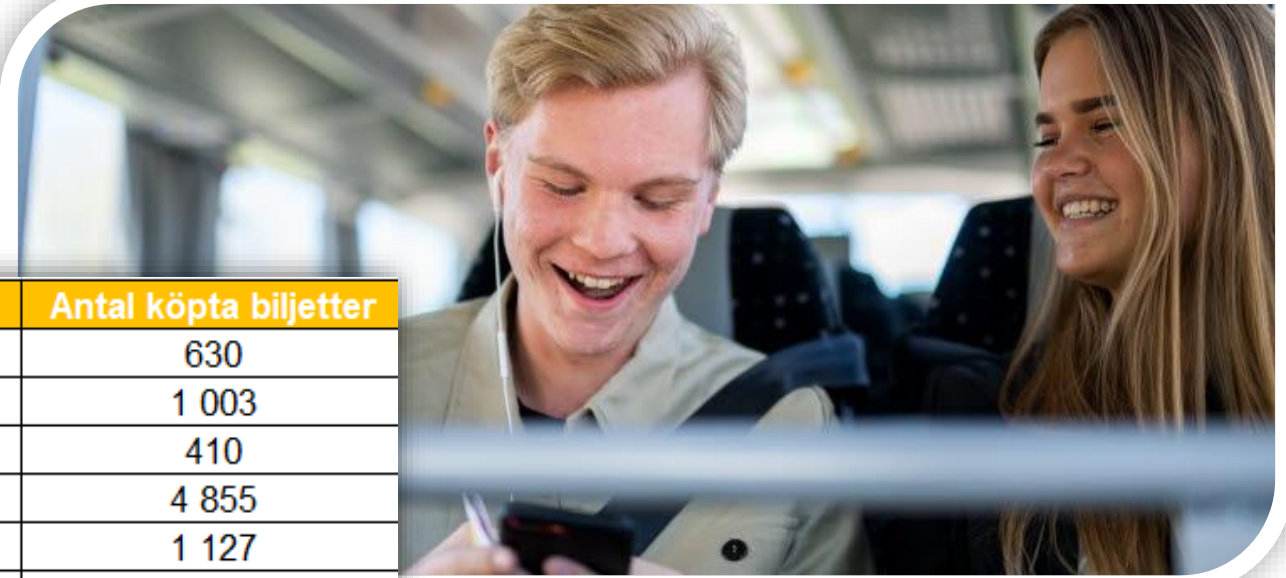
Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Antal köpta sommarlovsbiljetter

128

- 8 av 12 kommuner i länet köpte sommarlovsbiljetter till sina ungdomar sommaren 2022.
- Tillsammans köpte de åtta kommunerna 12 940 sommarlovsbiljetter.

Kommun	Antal köpta biljetter
Borgholm	630
Hultsfred	1 003
Högsby	410
Kalmar	4 855
Mörbylånga	1 127
Oskarshamn	1 916
Torsås	525
Västervik	2 474
	12 940

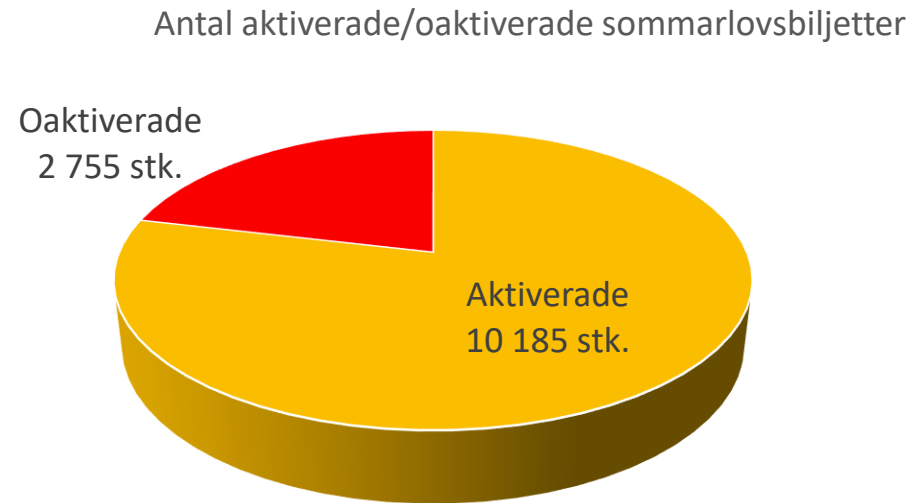

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Antal aktiverade/använda sommarlovsbiljetter

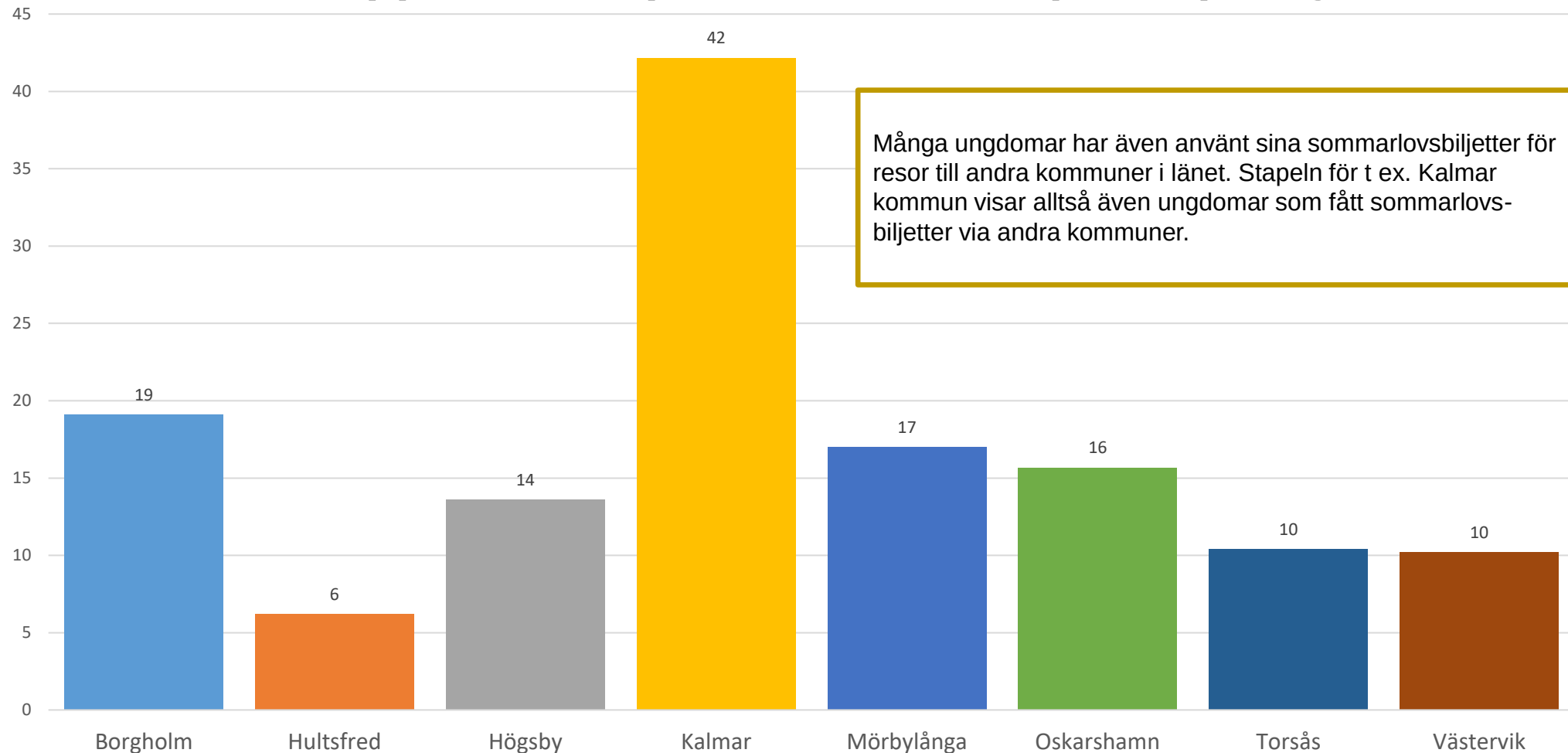
129

- Av totalt köpta biljetter, 12 940 stycken så aktiverades 10 185 biljetter, vilket motsvarar närmare 80%.
- Sommarlovsbiljetterna har blippats 315 467 gånger under sommaren, vilket motsvarar i snitt 31 blipp per aktiverad sommarlovsbiljett.
- Biljetterna har även blippats inom kommuner som inte köpte några sommarlovsbiljetter; Vimmerby hade 2 729 blipp, Mönsterås 2 632, Nybro 1 354 och Emmaboda hade 205 stycken blipp med sommarlovsbiljetter.

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Snitt antal blipp inom respektive kommun per köpt biljett

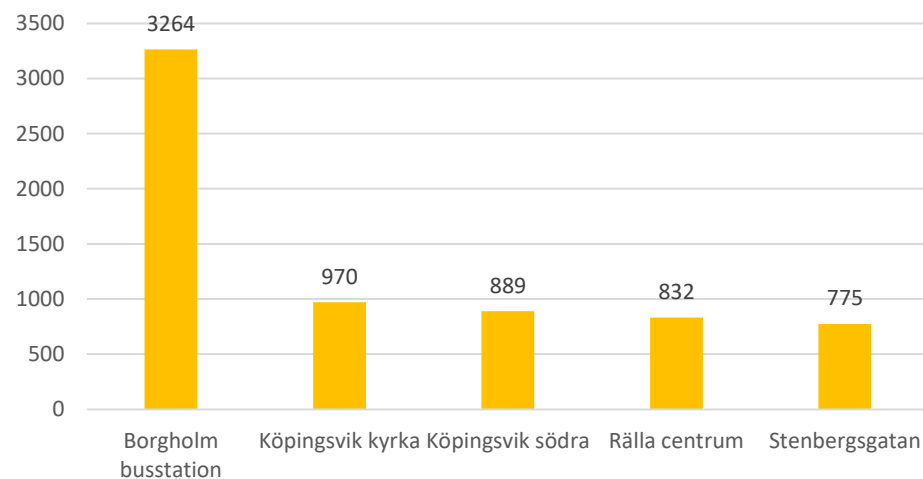
130

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

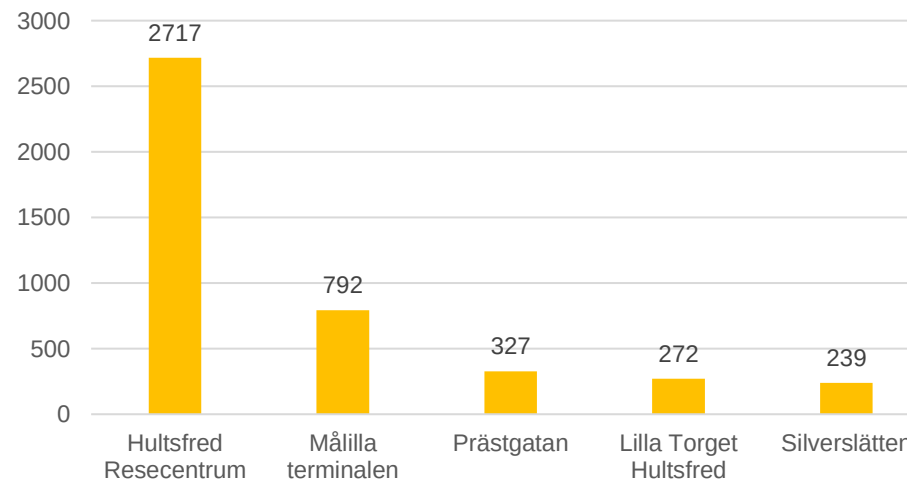
Topp 5 hållplatser per kommun – påstigande med sommarlovsbiljett

131

Topp 5 Borgholm

Topp 5 Hultsfred

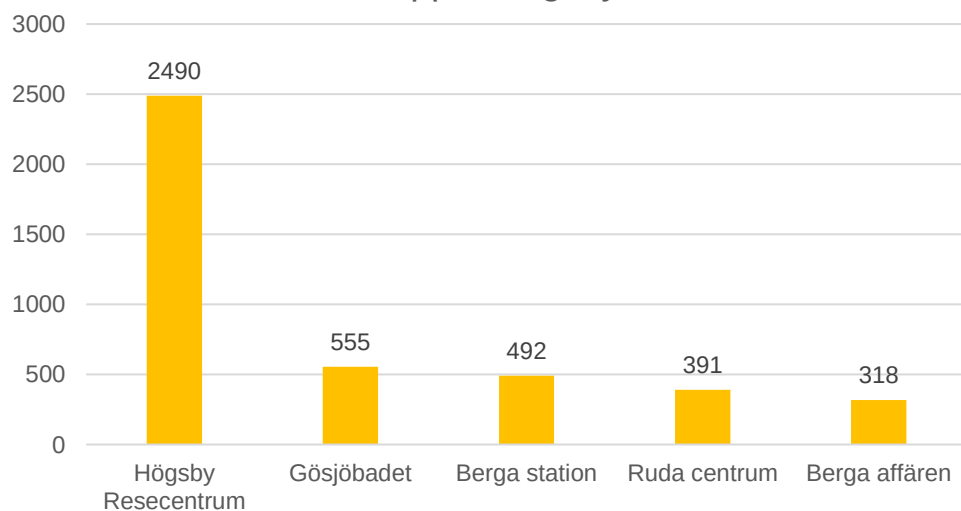

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

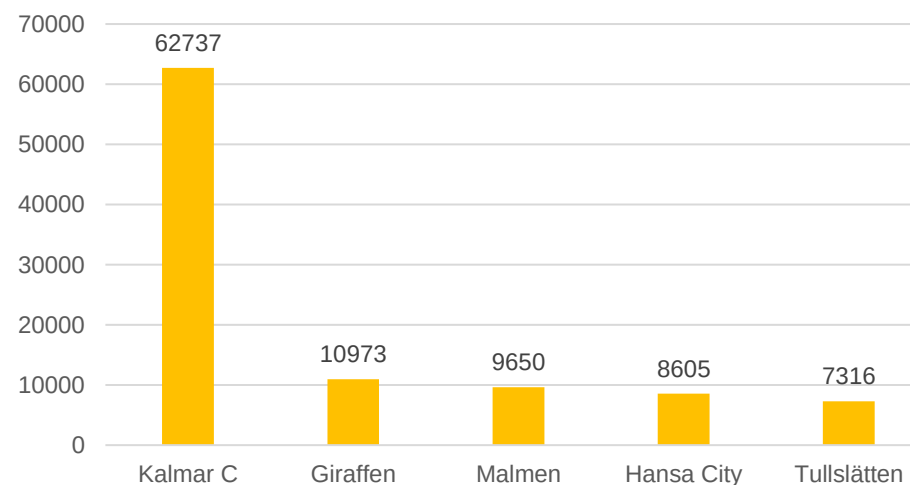
Topp 5 hållplatser per kommun – påstigande med sommarlovsbiljett

132

Topp 5 Högsby

Topp 5 Kalmar

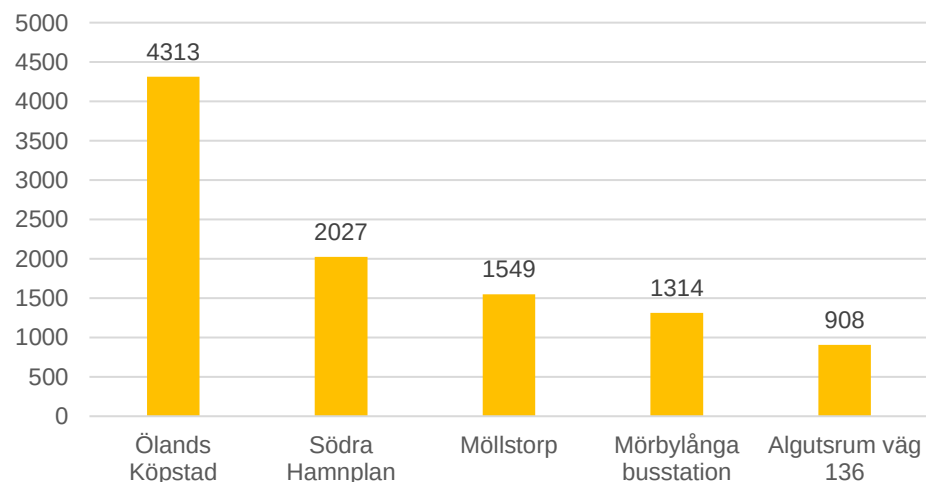

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

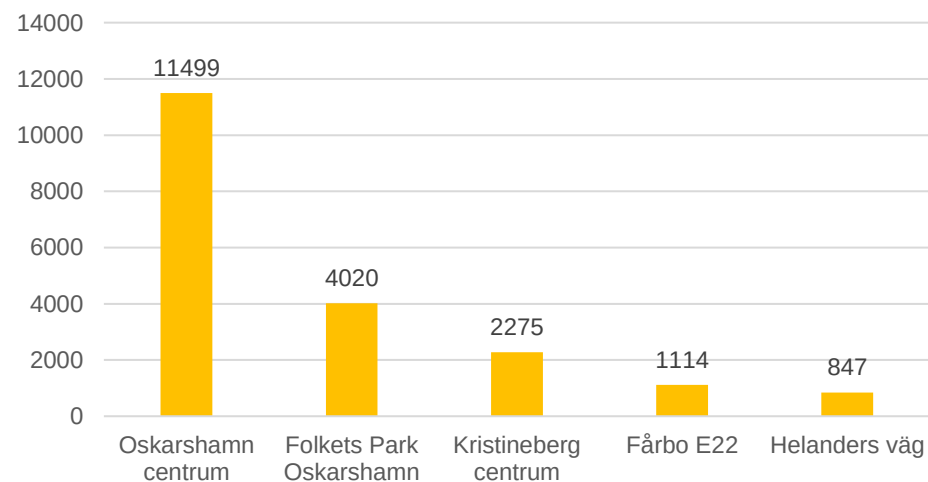
Topp 5 hållplatser per kommun – påstigande med sommarlovsbiljett

133

Topp 5 Mörbylånga

Topp 5 Oskarshamn

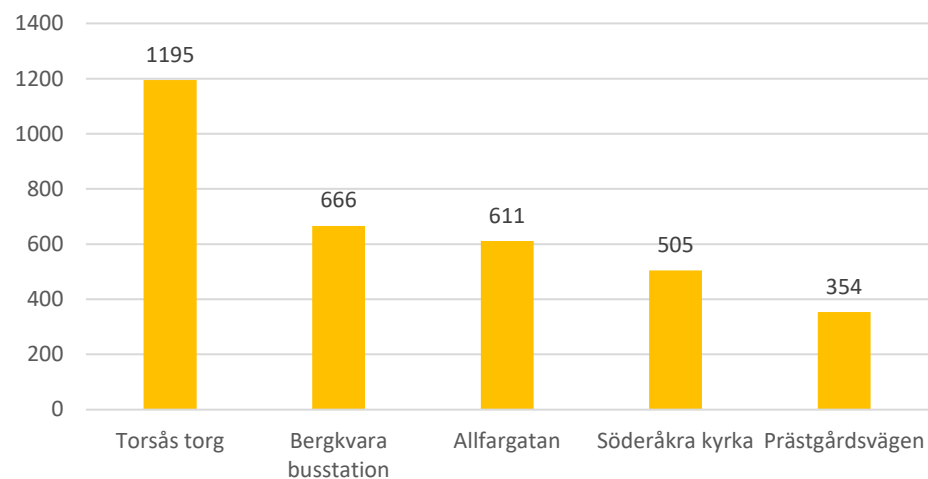

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

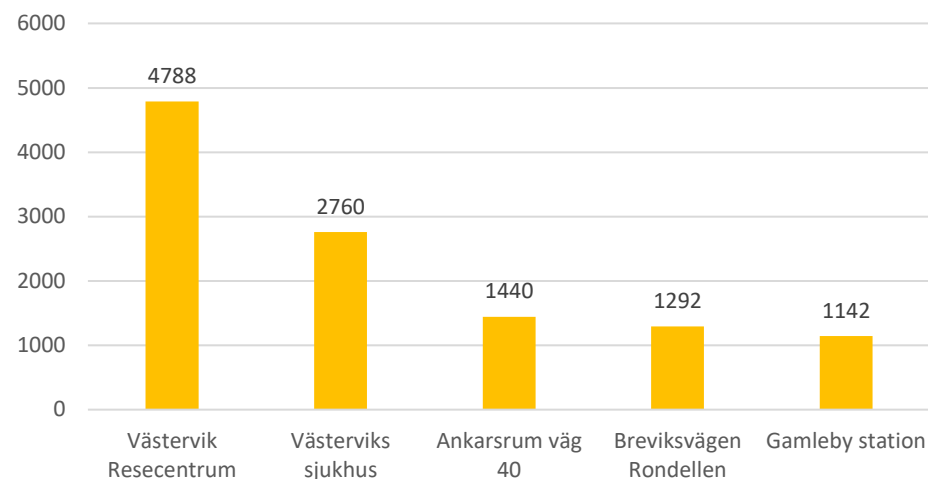
Topp 5 hållplatser per kommun – påstigande med sommarlovsbiljett

134

Topp 5 Torsås

Topp 5 Västervik

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Sommarlovsbiljetter 2023

Preliminärt pris för sommarlovsbiljetten 2023 är 565 kr. per biljett inkl. moms.

- Avtalet löper tillsvidare tills någon av parterna säger upp det.
- Har inte avtalet sagts upp före 31 december, förlängs det ytterligare ett år.

Avtal sommarlovsbiljetter, status per kommun 11/11-2022:

- Tecknat återkommande avtal: Borgholm, Mörbylånga och Västervik.
- Ej förlängt avtal: Hultsfred, Högsby, Kalmar, Oskarshamn och Torsås.
- Inget avtal tecknat: Emmaboda, Mönsterås, Nybro och Vimmerby.

Utvärdering sommarlovsbiljetter 2022

Tillsammans
för ett **friskare**
tryggare och
rikare liv

Rapport uppföljning av avfallsplan 2021

Ärendebeskrivning

Borgholm Energi har överlämnat rapport med uppföljning av avfallsplan 2021. Av medföljande tjänsteskrivelse framgår följande:

Den avfallsplan som började gälla i Borgholms kommun 2019 syftar till att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete inom avfallshanteringen i alla kommunens verksamheter, och därmed ge positiva effekter för människa och miljö.

Avfallsplanen innehåller aktiviteter som olika verksamheter inom kommunen och Borgholm Energi ansvarar för, och som ska bidra till att målen i planen uppnås.

Enligt avfallsplanen ansvarar Borgholm Energi för att göra den årliga uppföljningen av mål och aktiviteter. Det innebär att samtliga ansvariga inom kommunen och bolaget redovisar verksamhetens resultat i Stratsys, vilka Borgholm Energi sammanställer i en lägesrapport. Rapporten skickas till Borgholm Energis styrelse, Kommunstyrelsen och ansvariga nämnder samt ansvariga för olika aktiviteter enligt avfallsplanens handlingsplan.

Bifogat till skrivelsen finns rapporten som avser 2021 (Rapport 2021 – Uppföljning av mål och aktiviteter i Borgholms kommuns avfallsplan).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2022-11-11.

Rapport uppföljning av avfallsplan.

--	--	--	--	--

Handläggare
Tina Olsson
Utredare/handläggare

Till Kommunstyrelsen, Socialnämnden,
Miljö- och byggnadsnämnden

Tjänsteskrivelse, Uppföljning av avfallsplan - rapport 2021

Förslag till beslut

Att informationen läggs till handlingarna

Ärendebeskrivning

Den avfallsplan som började gälla i Borgholms kommun 2019 syftar till att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete inom avfallshanteringen i alla kommunens verksamheter, och därmed ge positiva effekter för människa och miljö.

Avfallsplanen innehåller aktiviteter som olika verksamheter inom kommunen och Borgholm Energi ansvarar för, och som ska bidra till att målen i planen uppnås.

Enligt avfallsplanen ansvarar Borgholm Energi för att göra den årliga uppföljningen av mål och aktiviteter. Det innebär att samtliga ansvariga inom kommunen och bolaget redovisar verksamhetens resultat i Stratsys, vilka Borgholm Energi sammanställer i en lägesrapport. Rapporten skickas till Borgholm Energis styrelse, Kommunstyrelsen och ansvariga nämnder samt ansvariga för olika aktiviteter enligt avfallsplanens handlingsplan.

Bifogat till skrivelsen finns rapporten som avser 2021 (Rapport 2021 – Uppföljning av mål och aktiviteter i Borgholms kommuns avfallsplan).

Skickas till

Catherine Hevelius, chef Återvinning och avfall

Tina Olsson
Utredare/handläggare

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Symbolförklaring	3
Inledning	4
Avfallsplanen	4
Uppföljning	4
Mål och aktiviteter.....	4
Arbetsgruppen	4
Målområde 1: Förebyggande och återanvändning	5
Inriktningsmål: Avfallsmängderna ska minska och möjligheterna till återanvändning ska öka.	5
Målområde 2: Återvinning.....	8
Inriktningsmål: Andelen avfall till materialåtervinning och biologisk återvinning ska öka och andelen avfall till deponering ska minska.	8
Målområde 3: Miljöpåverkan	11
Inriktningsmål: Miljöpåverkan från hantering av avfall samt risken för spridning av farliga ämnen ska minska.	11
Målområde 4: Människan i centrum.....	16
Inriktningsmål: Det ska vara lätt att göra rätt.	16

Sammanfattning

Borgholms kommuns avfallsplan syftar till att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete inom avfallshanteringen, och ge positiva effekter för människa och miljö.

Avfallsplanen innehåller aktiviteter som olika verksamheter inom kommunen och Borgholm Energi ansvarar för, och som syftar till att målen i planen ska uppnås. Arbetet med dessa aktiviteter ska följas upp en gång per år i en rapport, genom att respektive ansvarig verksamhet beskriver hur arbetet med aktiviteterna har fortskridit under året. Det här är rapporten som avser 2021.

Symbolförklaring

Följande symboler används för att illustrera hur nyckeltal och mätbara mål ligger till i förhållande till målvärdet.

- Målet/nyckeltalet är uppfyllt
- Målet/nyckeltalet är mestadels uppfyllt
- Målet/nyckeltalet är delvis uppfyllt
- Målet/nyckeltalet är ej uppfyllt
- Målet/nyckeltalet har ej följts upp
- Trendpil som visar hur målvärde/nyckeltal förhåller sig till tidigare inrapporterade värden

Inledning

Avfallsplanen

En renhållningsordning är något som alla kommuner ska ha enligt Miljöbalken. Borgholms kommuns renhållningsordning beslutades av kommunfullmäktige i december 2019. Renhållningsordningen består av två delar; avfallsföreskrifter och en avfallsplan. Avfallsplanen ska enligt Miljöbalken innefatta allt avfall som uppstår i kommunen, och bestå av mål och aktiviteter för att förebygga och hantera avfallet.

Syftet med avfallsplanen för Borgholms kommun är att:

- Sätta mål för kommunens avfallshantering och medvetet prioritera mål och aktiviteter
- Uppmärksamma hur viktig avfallshanteringen faktiskt är i samhället
- Skapa en bra och hållbar avfallshantering inom kommunen

I avfallsplanens *bilaga 1 – Handlingsplan* anges ett antal aktiviteter som ska bidra till att målen i planen uppnås. Enligt avfallsplanen ska en rapport redovisas i maj varje år som beskriver hur de olika verksamheternas arbete med planens mål och aktiviteter har gått under det föregående året.

Uppföljning

Den här rapporten beskriver det arbete som har gjorts under 2021.

För att på ett tydligare sätt visa att avfallsplanen är ett viktigt styrdokument liksom andra styrdokument inom kommunen och Borgholm Energi, har arbetet med att lägga in rapporteringen av åtgärder i Stratsys genomförts under året.

Mål och aktiviteter

Mål och aktiviteter i denna rapport presenteras i fyra målområden. Varje målområde innehåller övergripande mål, konkreta mätbara mål samt aktiviteter. Mätbara mål och aktiviteter beskriver tillsammans vad Borgholms kommun avser att uppnå och vad som behöver göras. Målstrukturen kan beskrivas enligt följande:

- *Inriktningsmål.* Anger inriktningen på längre sikt (10-15 år) och är vägledande för alla som ger upphov till avfall, såväl kommunala verksamheter som medborgare och företag.
- *Mätbara mål.* Anger på en mer konkret nivå vad som ska uppnås. De mätbara målen är på något sätt mätbara och tidsatta. De mätbara målen anses uppnådda när en viss målnivå nåtts eller föreslagna aktiviteter med koppling till det mätbara målet är genomförda. De mätbara målen ska av kommunstyrelsen och ansvariga nämnder lyftas upp och arbetas in i budgetar och verksamhetsplaner.
- *Aktiviteter.* Anger hur målen ska uppnås. Aktiviteterna, som är formulerade på ett övergripande sätt, arbetas in och konkretiseras i ansvarig förvaltnings eller bolags plan och budget.

Arbetsgruppen

Syftet med arbetsgruppen är att den ska utgöra ett forum för erfarenhetsutbyte mellan förvaltningar och bolag i avfallsfrågor samt att skapa möjligheter till samordning i dessa frågor mellan olika delar av kommunen. Arbetsgruppen kan också komma att utmynnas i mindre grupper för mer specifika frågor, exempelvis kring avfalls- och miljöfrågor i upphandlingar.

Ambitionen har varit att arbetsgruppen ska träffas årligen en gång på våren och en gång på hösten. Under 2021 har gruppen inte träffats alls, till viss del på grund av pandemin.

Målområde 1: Förebyggande och återanvändning

Hushåll och verksamheter bidrar till att minska avfallsmängderna och öka återanvändningen. Förhållandet mellan konsumtion och avfallsmängder förändras genom miljömedvetna val.

Inriktningsmål: Avfallsmängderna ska minska och möjligheterna till återanvändning ska öka.

Det bästa avfallet är det som aldrig uppstår. Att förebygga uppkomsten av avfall är ett prioriterat område inom både Sverige och EU. Därför har även Borgholms kommun velat prioritera att arbeta med detta under de kommande åren.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
  Mängd avfall från hushåll och verksamheter till behandling, ton/år.	14 000	17 478	Mängden insamlat avfall i Borgholms kommun har ökat varje år sedan år 2018, som är jämförelseår i den aktuella avfallsplanen. Till viss del kan detta troligen härledas till Corona-pandemin, som har inneburit att fler fritidshusägare har tillbringat mer tid i sina fritidshus. Men även nationellt sett är trenden att avfallsmängderna ökar för varje år. En utmaning är därför att med olika medel försöka vända den här trenden. Insamling av material till återbruk är en viktigt del i detta arbete.

Mätbart mål: a) Senast år 2022 ska 2% av det grovavfall som inkommer till kommunens återvinningscentraler återanvändas.

- Återbruket startades upp i december 2021, så det hann inte samlas in så mycket material innan året var slut. Under 2022 beräknas mängderna öka avsevärt.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
  Andel grovavfall som tas emot på kommunens återvinningscentraler och som lämnas till återanvändning.	2 %	0,08 %	Av det som samlades in på återvinningscentralerna 2021 (enbart december månad) gick 7 ton till återanvändning. Under 2022 beräknas mängderna öka avsevärt.

Aktiviteter	
Skapa möjligheter att lämna avfall för återanvändning på återvinningscentralerna.	 Avslutad Borgholm Energi Under december månad öppnade återvinningscentralerna upp för mottagning av återbruksmaterial. Avtal har skrivits med kommunens arbetsmarknadsenhet för hämtning och omhändertagande av materialet. Under slutet av 2021 påbörjades även mottagning av lastpallar som en separat fraktion för återbruk. Arbetet med att utveckla möjligheterna för återbruk fortgår.

Aktiviteter	
Utredda exakt hur nyckeltalet ska följas upp (vikt eller volym).	 Avslutad Borgholm Energi Nyckeltalet kommer att anges i ton.
Informera om återbruk.	 Avslutad Borgholm Energi I samband med att mottagningen startade, informerade Borgholm Energi på sociala medier. I kundalmanackan för 2022 finns information om möjligheten att lämna till Återbruket.
Vid upphandling, där så är möjligt, ställa krav som syftar till att förebygga avfall.	 Pågående Borgholm Energi Detta hanteras i Borgholm Energis upphandlingspolicy, och en värdering görs inför respektive upphandling. Denna aktivitet har även koppling till bolagsmålen. Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Utbilda upphandlare i hur hållbarhet kan vägas in i upphandlingar.	 Pågående Borgholm Energi Borgholm Energi samordnar upphandling med kommunen, vilket bidrar till att minska sårbarheten och ökar möjligheten att vidareutbilda denna funktion. Borgholm Energi köper tjänsten av Borgholms kommun. Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Ta fram tips och råd till kommunala verksamheter om förebyggande och återanvändning av avfall.	 Ej påbörjad Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Skapa möjligheter för kommunens arbetsmarknadsavdelning att bedriva återbruk.	 Avslutad Socialnämnd Insamling till Återbruket startades upp 2021-12-10. Insamlat gods tas omhand av Arbetsmarknadsenheten för iordningsställande inför försäljning.
Informera om och erbjuda andra kommunala verksamheter möbler och liknande för återbruk. Lämna begagnade möbler med mera till arbetsmarknadens återbruk.	 Pågående Borgholm Energi Möbler och inventarier har i första hand återbrukats internt inom Borgholm Energi. Arbetsmarknadsenhetens återbruk startades i december 2021, och kommer att tillfrågas framöver i de fall Borgholm Energi inte hittar någon användning inom de egna verksamheterna.

Mätbart mål: b) Mängden matavfall från kommunens storkök för skolor och omsorg ska minska kontinuerligt.

Att uppgift saknas vad gäller storkökens matavfall, beror på att verksamheterna har haft abonnemang där mängden matavfall inte kan mätas vid hämtning av avfallet, samt att köken delar avfallsbehållare med skolverksamheten. Mätning har heller inte genomförts i kök eller matsal.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
  Mängd matavfall från kommunens storkök för skolor och omsorg.			Mätning har ej genomförts.

Aktiviteter			
Tillhandahålla informationsmaterial till skola och omsorg.		 Pågående Borgholm Energi Det har under året inte kommit något informationsmaterial till Återvinning och avfall som vi har sett ett värde i att vidarebefordra. Det har heller inte funnits någon större efterfrågan från verksamheterna om detta. En trolig förklaring är att Corona-pandemin har tagit mycket resurser i anspråk i verksamheterna.	
Genomföra mätningar av matavfall i skolor och omsorg.		 Ej påbörjad Borgholm Energi Kostverksamheten har inte möjlighet att genomföra mätningar av matsvinn i kommunens tillagningskök och matsalar. Det går att göra en schablonberäkning av mängden matavfall från verksamheter som har sopkärl, men en sådan schablonberäkning säger ingenting om hur den enskilda verksamhetens matavfall ökar eller minskar. Sammantaget går det inte att bedöma matsvinnet 2021. Ett bra sätt att faktiskt se hur mycket matavfall som genereras är om verksamheterna mäter matsvinnet i kök och matsalar, eller har ett sorterat-abonnemang med container och separat kärl för matavfall.	

Målområde 2: Återvinning

Hushåll och verksamheter sorterar det avfall som uppstår, så att det klarar krav från mottagande anläggning och kan återvinnas på bästa sätt för en hållbar utveckling. Återvinningen av material och näringsämnen ökar.

Inriktningsmål: Andelen avfall till materialåtervinning och biologisk återvinning ska öka och andelen avfall till deponering ska minska.

För att bidra till en hållbar utveckling är det viktigt att återvinna befintligt material i största möjliga mån. Det är därför viktigt att det avfall som uppstår ses som en resurs och behandlas på rätt sätt. Dock finns det farligt avfall som inte kan återvinnas. För detta avfall är deponering den bästa behandlingsmetoden ur ett miljö- och hälsoperspektiv.

Mätbart mål: a) Senast år 2022 ska minst 50% av den totala mängden hushållsavfall sorteras ut för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling (inklusive slam från enskilda anläggningar).

- Under 2021 sorterades 58 % av den totala mängden hushållsavfall ut för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling. Därmed är målet uppfyllt.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 Andel av den totala mängden hushållsavfall som sorteras ut för materialåtervinning (exklusive slam).	50 %	30,38 %	Den totala mängden som har gått till materialåtervinning har ökat avsevärt. Den procentuella ökningen är dock inte så stor, bland annat då mängden flisbart material som går till energiåtervinning har ökat rejält under året. Under 2021 var det också en ökning av antalet turister i kommunen, vilket medförde en större mängd restavfall som gick till energiåtervinning än tidigare.
 Andel grovavfall som tas emot på kommunens återvinningscentraler som lämnas till återvinning.	98,5 %	99,5 %	I december 2020 började ett nytt avtal gälla avseende behandling av avfall från återvinningscentralerna. I detta skärptes kraven på andelen avfall som ska behandlas genom återvinning, och detta gjorde att målet kunde uppfyllas under 2021.
 Andel av den totala mängden hushållsavfall som deponeras.	0,9 %	0,28 %	Av det avfall som samlades in på återvinningscentralerna under 2021 var det 33 ton som deponerades.

Aktiviteter	
Översyn av insamlingssystemet för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från hushåll.	 Pågående Borgholm Energi Under året har arbetet med översynen fortsatt. Nya och ändrade lagkrav gör det svårt att bedöma när denna aktivitet beräknas bli klar. Under hösten 2021 kom regeringens promemoria över förändringar i producentansvaret, vilka bland annat innefattar förslaget att kommunerna ska ansvara för

Aktiviteter	
	insamlingen av förpackningar, och att den insamlingen ska ske fastighetsnära. Under 2022 kommer beslut i frågan, och först därefter vet Borgholm Energi förutsättningarna för ett framtida insamlingssystem, och kan fortsätta med utredningen. Vid årsskiftet 2021/2022 tog kommunerna över ansvaret för returpapper, då producentansvaret för detta avfall upphörde. Att skapa förutsättningar för insamling och omhändertagande av returpappret har varit ett stort arbete under 2021.
Genomföra beslutade förändringar enligt översynens förslag.	— Ej påbörjad Borgholm Energi Översynen är inte klar ännu, då Borgholm Energi fortfarande väntar på avgörande förändringar i lagstiftningen.
Underlätta sorteringsmöjligheterna för campingar och andra turistanläggningar i kommunen.	▶ Pågående Borgholm Energi Inget separat arbete har gjorts under 2021. Detta är en del av den översyn som görs av insamlingssystemet i stort.
Aktiv rådgivning till verksamheter och hushåll om möjligheter till avfallssortering och -minimering i syfte att säkerställa god kvalitet på insamlat avfall.	— Ej påbörjad Borgholm Energi Aktiviteten har inte påbörjats under 2021. I dagsläget finns den här hjälpen att få för de kunder som efterfrågar den. Dock har ett proaktivt arbete med aktiviteten medvetet nedprioriterats under året.
Utreda och utöka sorteringsmöjligheterna på återvinningscentralerna.	✓ Avslutad Borgholm Energi Under 2021 har möjligheten att lämna föremål till återbruk öppnat. Mot slutet av året började lastpallar samlas in separat istället för att läggas bland materialet som ska flisas, och omhändertagande av dessa pallar kommer under 2022 att formaliseras i ett avtal. Arbetet med att utveckla sorteringsmöjligheterna fortgår.
Ta fram förslag till hur taxan kan utvecklas som styrmedel för ökad återvinning.	▶ Pågående Borgholm Energi Vikttaxan i sig är tänkt att fungera som ett incitament för att hushållen ska sortera bort allt som kan återvinnas eller återanvändas. Den kan dock ha motsatt verkan när det gäller utsortering av matavfall, då detta tyngre avfall slängs i samma kärl som restavfallet vid optisk sortering. Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.

Mätbart mål: b) Senast år 2020 ska minst 50 % av matavfallet sorteras ut och renheten på matavfallet ska vara minst 98 %.

■ Detta mål har ej kunnat följas upp.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 Andel av den totala mängden matavfall som sorteras ut, %.	50 %		Detta mål har ej kunnat följas upp. För att få fram nyckeltalet behöver plockanalyser göras, och arbetet med att göra en upphandling av sådana har medvetet nedprioriterats under året till förmån för att förbereda och anpassa verksamheten för förändrad lagstiftning.
 Renhet på utsorterat matavfall, %.	98 %		Detta mål har ej kunnat följas upp. För att få fram nyckeltalet behöver plockanalyser göras, och arbetet med att göra en upphandling av sådana har medvetet nedprioriterats under året till förmån för att förbereda och anpassa verksamheten för förändrad lagstiftning.

Aktiviteter	
Ställa krav i behandlingsupphandling på årlig statistik.	 Pågående Borgholm Energi En upphandling har gjorts under 2021 där detta krav har varit relevant. Upphandlingen avsåg mottagning och behandling av mat- och restavfall.
Aktivt informera om matavfallsinsamling.	 Pågående Borgholm Energi Information om matavfallsinsamling ingår i Borgholm Energis löpande avfallskampanj som leds av Borgholm Energis marknadsavdelning. Kampanjen förs i olika kanaler för att nå så många som möjligt ur olika åldersgrupper på ett kostnadseffektivt och tilltalande sätt.
Regelbundna plockanalyser genomförs, exempelvis vartannat år.	 Ej påbörjad Borgholm Energi Upphandling av plockanalystjänster har nedprioriterats under 2021. Branchorganisationen Avfall Sverige har dessutom rekommenderat att plockanalyser inte ska göras under pågående pandemi, då alla avfallspåsar vid en plockanalys ska öppnas och avfallet sorteras för hand.
I samråd med insamlingsentreprenören skapa rutiner för kvalitetssäkring och avvikelshantering.	 Pågående Borgholm Energi Förutsättningar som ligger till grund för denna aktivitet finns i form av funktioner i datasystem, dialog med PreZero och styrning i taxa. Dock har arbetet med att fullfölja aktiviteten nedprioriterats under året, både inom Återvinning och avfall och i Kundservice.
Ta fram förslag till hur taxan kan utvecklas som styrmedel för ökad utsortering och renhet på matavfallet.	 Pågående Borgholm Energi Vikttaxan i sig är tänkt att fungera som ett incitament för att hushållen ska sortera bort allt som kan återvinnas eller återanvändas. Den kan dock ha motsatt verkan när det gäller utsortering av matavfall, då detta tyngre avfall slängs i samma kärl som restavfallet vid optisk sortering. I samband med utredning av nytt insamlingssystem, ses frågor om utsortering och renhet över, liksom lämplig taxemodell. Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.

Målområde 3: Miljöpåverkan

Avfallens farlighet minskar och hanteringen av farligt avfall säkras. Miljöbelastningen från avfallshanteringssystemet och nedskräpningen minskar.

Inriktningsmål: Miljöpåverkan från hantering av avfall samt risken för spridning av farliga ämnen ska minska.

Alla aktiviteter och val som människan gör påverkar miljön i större eller mindre omfattning. Borgholms kommun vill minska den negativa miljöpåverkan i så stor utsträckning som möjligt, bland annat genom att sprida kunskap om hur avfall ska hanteras på ett sätt som är säkert för miljön.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 Andel av det avfall som Borgholm Energi samlar in och som samlas in med fordon som drivs med alternativa bränslen, %. (Antal körda km med fossilfritt drivmedel för insamling och transport av mat- och restavfall samt slam).	100 %	35 %	Under 2021 träffades en överenskommelse med insamlingsentreprenören PreZero om att i så stor utsträckning som möjligt använda HVO istället för vanlig diesel. Innan 2021 har det inte funnits möjlighet att tanka HVO i Borgholms kommun. Under 2022 beräknas andelen öka. Målet för Borgholm Energi är att bolaget ska vara fossilfritt till år 2030.
 Andel av det avfall som Borgholm Energi samlar in och som samlas in med fordon som drivs med alternativa bränslen, %. (Avfall som transporteras från återvinningscentralerna, och som Borgholm Energi råder över).	100 %	100 %	Borgholm Energi har i alla upphandlingar sedan 2020 ställt krav på att transporter ska köras på 100 % fossilfritt bränsle. Borgholm Energi kommer även i framtiden att ställa detta krav.

Mätbart mål: a) Mängden farligt avfall i hushållsavfallet ska vara mindre än 15 gram per hushåll och vecka.

 Detta mål har ej kunnat följas upp.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 Mängd farligt avfall i hushållsavfallet, gram per hushåll och vecka.	15		Detta mål har ej kunnat följas upp. För att få fram nyckeltalet behöver en plockanalys göras, och arbetet med att göra en upphandling av sådana har medvetet nedprioriterats under året till förmån för att förbereda och anpassa verksamheten för förändrad lagstiftning.

Aktiviteter	
Se över och förbättra servicen vid insamling av elavfall och farligt avfall genom t.ex. fastighetsnära insamling eller fler avlämningsplatser.	⏸ Vänteläge Borgholm Energi Den utredning som påbörjades under 2020, har fått skjutas på framtiden då andra uppgifter har varit mer prioriterade, exempelvis kommunernas ansvar för returpapper.
Informera om möjligheter att sortera och lämna elavfall och farligt avfall.	▶ Pågående Borgholm Energi Detta görs idag genom information i kundalmanackan, på hemsidan och i sociala medier.
Regelbundna plockanalyser genomförs, exempelvis vartannat år.	— Ej påbörjad Borgholm Energi Upphandling av plockanalystjänster har nedprioriterats under 2021. Branchorganisationen Avfall Sverige har dessutom rekommenderat att plockanalyser inte ska göras under pågående pandemi, då alla avfallspåsar vid en plockanalys ska öppnas och avfallet sorteras för hand.

Mätbart mål: b) Nedskräpningen i kommunen ska minska.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
Antal klagomål på eller anmälda fall av nedskräpning inkomna till SBF, st.	16	12	

Aktiviteter	
Utreda alternativ för avfallshantering vid stränder, hamnar och allmänna platser (behållare/hämtningsfrekvens) och genomföra lämpliga åtgärder.	▶ Pågående Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Se över och utveckla rutinerna för städning på allmänna platser och stränder.	— Ej påbörjad Kommunstyrelsen och Gata/park Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Delta i nationella kampanjer för att uppmärksamma nedskräpning, t.ex. skräpplockardagarna.	▶ Pågående Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Utveckla och tillämpa egen metod för bedömning och uppföljning av nedskräpning.	— Ej påbörjad Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Vid samråd med Förpacknings- och tidningsinsamlingen diskutera hur nedskräpning vid återvinningsstationer kan minska, genom exempelvis information på flera språk.	— Ej påbörjad Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.

Aktiviteter	
Återkommande kontakter med Ölands turistorganisation angående information om nedskräpning.	✓ Avslutad Borgholm Energi Återvinning och avfall har tidigare haft dialog med Ölands turistorganisation. Olika förslag på lösningar har diskuterats, och Ölands turistorganisation har bra informationskanaler för att sprida informationen. Ur kommunikationssynpunkt ser Ölands turistorganisation att det är viktigt att de båda Ölands-kommunerna jobbar på samma sätt med den här frågan. Då nedskräpning faller under förordningen om gaturenhållning, är det kommunen som ansvarar för åtgärder för nedskräpning. Därmed anser Återvinning och avfall att aktiviteten är klar så långt som verksamhetens ansvar sträcker sig och utifrån de förutsättningar som finns i dagsläget. När kommunen har beslutat vilka system som ska användas för avfallshantering i offentlig miljö, återupptas arbetet med aktiviteten.

Mätbart mål: c) Nedlagda deponier ska riskklassas och där behov finns ska åtgärds- och kontrollprogram tas fram.

Miljö- och byggnadsnämnd

- ◆ Deponierna är riskklassade enligt MIFO 1. Vissa av dem ska inventeras enligt MIFO 2, ansvarig nämnd har fått föreläggande om utredning. Det arbetet har ännu inte påbörjats varför heller inte åtgärds- eller kontrollprogram har tagits fram.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
● → Andel av nedlagda deponier som riskklassats, %.	100 %	100 %	
■ — Andel av nedlagda deponier med behov av åtgärds- och kontrollprogram där sådana har tagits fram, %.	100 %	0 %	

Aktiviteter	
Slutföra påbörjad riskklassning av nedlagda deponier enligt MIFO 1.	✓ Avslutad
Vid behov genomföra riskklassning av nedlagda deponier enligt MIFO 2.	▶ Pågående Miljö- och byggnadsnämnd Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2021-01-28 att förelägga Kommunstyrelsen om att undersöka och riskklassa 9 stycken nedlagda deponier av riskklass 1 och 2 enligt MIFO 2. Tidsplanen gäller från 2021-2024 enligt framtagna prioriteringslista.

Där behov finns ska åtgärds- och kontrollprogram tas fram inklusive utredning om finansiering.	 Ej påbörjad Miljö- och byggnadsnämnd Ingen åtgärd.
Påbörja åtgärder och kontroll enligt framtaget åtgärds- och kontrollprogram.	 Ej påbörjad Miljö- och byggnadsnämnd Ingen åtgärd.

Mätbart mål: d) Säkerställa att minst 95 % av enskilda avlopp töms enligt gällande föreskrifter.

♦ Målet är delvis uppnått. Det behövs rutiner och systemföresättningar för att på ett bättre sätt följa upp tömning av enskilda avlopp som inte sker genom schemalagd tömning.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 → Antal tömda anläggningar, %.	95 %	81 %	En jämförelse har gjorts mellan antal anläggningar som är upplagda på schemalagd tömning i kundsystemet och antal schemalagda tömningar som har gjorts, och därigenom har nyckeltalet tagits fram. De anläggningar som kunden själv beställer tömning av kvarstår att utreda, och nyckeltalet är därigenom inte helt rättvisande.

Aktiviteter	
Utreda om fortsatta dispenser för eget omhändertagande av slam ska ges efter 2020.	 Avslutad Miljö- och byggnadsnämnd Möjligheten att ansöka om dispens för eget omhändertagande finns inte längre i avfallsföreskrifterna.
Ta fram rutiner för årlig uppföljning av tömning av enskilda avlopp inklusive fosforfällor.	 Vänteläge Borgholm Energi En rutin har tagits fram och följs för schemalagda tömningar. Dock kvarstår alla anläggningar där kunden själv beställer tömning.
Utreda hur stor andel av anläggningarna som inte töms enligt gällande föreskrifter.	 Vänteläge Borgholm Energi En jämförelse har gjorts mellan antal anläggningar som är upplagda på schemalagd tömning i kundsystemet och antal schemalagda tömningar som har gjorts, och därigenom har nyckeltalet tagits fram. De anläggningar som kunden själv beställer tömning av kvarstår att utreda, och nyckeltalet är därigenom inte helt rättvisande.

Mätbart mål: e) I samband med tillsynsbesök på företag alltid uppmärksamma hanteringen av farligt avfall och övrigt avfall.

Miljö- och byggnadsnämnd

Avfallshanteringen ingår i den ordinarie tillsynen och tas upp vid tillsynsbesök.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
Andel tillsynsbesök på företag där hanteringen av farligt avfall och övrigt avfall uppmärksammas, %.	100 %	100 %	

Aktiviteter	
Ta fram rutin för tillsyn av avfallshantering på företag.	Avslutad
I samband med tillsynsbesök hos företag uppmärksamma sortering och emballering av avfall, inklusive hantering av farligt avfall.	Pågående Miljö- och byggnadsnämnd Vi har genomfört färre tillsynsbesök 2021 på grund av pandemin. Avfallshantering är en viktig del av all bedriven tillsyn oavsett verksamhetstyp.
I samband med platsbesök på byggarbetsplatser uppmärksamma sortering av bygg- och rivningsavfall.	Ej påbörjad Miljö- och byggnadsnämnden Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.

Målområde 4: Människan i centrum

Insamlingssystemet präglas av service, nytta för medborgaren och omtanke om människan. Estetiskt tilltalande lösningar med god tillgänglighet är viktiga förutsättningar för att uppnå samhällets mål på avfallsområdet.

Inriktningsmål: Det ska vara lätt att göra rätt.

För att alla insatser som denna avfallsplan innebär ska göra nytta för miljön, behöver alla som bor och vistas i Borgholms kommun göra medvetna val i sin vardag. Därför behöver Borgholms kommun och Borgholm Energi skapa möjligheter som underlättar detta.

Mätbart mål: a) Minst 70 % av hushållen ska vid kundundersökning vara nöjda med kommunens insamling av hushållsavfall.

- Det mätbara målet är uppnått. Fokus blir nu att upprätthålla kundnöjdheten. Enligt Borgholm Energis affärsplan ska en kundundersökning göras vartannat år, och nästa tillfälle är 2023.
- Borgholm Energi ser kundfokus som ett viktigt strategiskt område, och det har prioriterats i bolagets affärsplan.

Nyckeltal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 Andel hushåll som är nöjda med kommunens insamling av hushållsavfall, %.	70 %	78,6 %	Värdet kommer från den NKI-undersökning som Borgholm Energi gör vartannat år. Värdet avser verksamheten Återvinning och avfall år 2021.

Aktiviteter	
Vidareutveckla konceptet "en väg in" för kundtjänst.	 Vänteläge Borgholm Energi Om denna fråga ska aktualiseras behöver den utredas ytterligare av Marknadsavdelningen, Borgholm Energi.
Utreda behov av utökade öppettider på återvinningscentralerna på kvällar och helger, samt genomföra det som behövs.	 Pågående Borgholm Energi Under 2021 påbörjades arbetet med att justera och utöka öppettiderna, och i samband med det även se över schemat för personalen. Under 2022 beräknas förändringarna kunna träda i kraft.
Tillhandahålla informationsmaterial till skolor samt ta emot studiebesök.	 Pågående Borgholm Energi Det har under året inte kommit något informationsmaterial till Återvinning och avfall som vi har sett ett värde i att vidarebefordra. Det har heller inte funnits någon större efterfrågan från verksamheterna om detta. En trolig förklaring är att Corona-pandemin har tagit mycket resurser i anspråk i verksamheterna. När pandemin är över, kommer skolklasser att kunna komma på studiebesök på Kalleguta återvinningscentral igen.

Aktiviteter	
Genomföra kundundersökningar, t.ex. intervjuer vid återvinningscentralerna.	 Pågående Borgholm Energi Vartannat år görs en större NKI-undersökning för hela Borgholm Energi, som ger ett resultat för varje verksamhet inom bolaget. Nästa undersökning kommer att genomföras under 2023.
Se över lösningar för omhändertagande av hushållsavfall från turister.	 Avslutad Borgholm Energi Återvinning och avfall har tidigare haft dialog med Ölands turistorganisation, och sett att det finns tänkbara lösningar som kommunen kan jobba vidare med. Här kan finnas fördelar med ett samarbete mellan Ölands-kommunerna i enlighet med strategidokumentet <i>Öland – vägen mot en hållbar och konkurrenskraftig destination</i> som har tagits fram av Ölands kommunalförbund. Därmed anser Återvinning och avfall att aktiviteten är klar så långt som verksamhetens ansvar sträcker sig i denna aktivitet. Dock är Återvinning och avfall gärna behjälpliga i diskussionen när kommunen jobbar vidare med frågan.
Vid behov komplettera lösningar för omhändertagande av hushållsavfall från turister.	 Pågående Kommunstyrelsen Inga uppgifter har inkommit till denna rapport.
Återkommande kontakter med Ölands turistorganisation angående information om var avfall kan lämnas.	 Ej påbörjad Borgholm Energi Denna aktivitet har inte påbörjats ännu, då det är oklart vilka lösningar kommunen vill använda.

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2022-12-14

Utskriven av: Jonatan Wassberg

157

Diarieenhet:	Kommunledningsförvaltningen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2022-12-20
Sekretess:	Visas

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2022.2137	NCC-- Tillstyrk ansökan Byggställning 2022-10-01 -- 2022-10-31	Anders Magnusson §62/2022
2022-11-14		Anders Magnusson
KS 2022/6-002	Begagnade av allmän plats	TC
		Magdalena Widell
2022.2138	Norra Ölands pastorat- Ingen erinran mot ansökan midnattsmässa 2022-12-24	Anders Magnusson §63/2022
2022-11-14		Anders Magnusson
KS 2022/6-002	Begagnade av allmän plats	TC
		Anders Magnusson
2022.2199	Yttrande - Laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut 2022-09-19 § Redovisning av 2021 års partistöd och utbetalning av partistöd 2022 - Ölandspartiet (mål nummer 3809 -22)	Ilko Corkovic §14/2022
2022-11-28	Förvaltningsrätten i Växjö	Ilko Corkovic
KS 2022/92-104	Redovisning av 2021 års partistöd och utbetalning av partistöd 2022	KSO
		Ilko Corkovic

Plats och tid

Stadshuset, KS-rummet 08:30-11:00

Beslutande ledamöter

Ilko Corkovic (S)
Staffan Larsson (C)
Carl Malgerud (M)

Övriga närvarande

Jens Odevall, kommunchef
Jonatan Wassberg, kommunsekreterare
Benny Wennberg (C), ordförande utbildningsnämnden § 203
Jeanette Sandström (S), 1:e vice ordf. utbildningsnämnden § 203
Marita Krüger Que (M) § 203
Linda Kjellin, ekonomichef § 204
Markus Wertwein Roos, verkställande direktör Borgholm Energi AB § 206

Justerare

Staffan Larsson med Carl Malgerud som ersättare

Justeringens plats och tid

Stadshuset 2022-12-16

Underskrifter

Sekreterare

Jonatan Wassberg

Ordförande

Ilko Corkovic

Justerare

Staffan Larsson

ANSLAGSBEVIS – *anslås på kommunens digitala anslagstavla www.borgholm.se*

Protokollet anslås

Datum då anslaget sätts upp

2022-12-16

Datum då anslaget tas ned

2023-01-06

Förvaringsplats för protokollet

Kommunledningsförvaltningen

Innehållsförteckning:

§ 199	Utökad budget för färdigställande av aktivitetsområdet Mejeriviken	2019/192 048
§ 200	Omfördelning av investeringsmedel för belysning av gång-cykelväg	2022/197 312
§ 201	För kännedom: Utvärdering Sommarlovsbiljett för skolungdomar	2021/185 040
§ 202	Sammanträdesdatum och -tider	2022/173 006
§ 203	Uppföljnings- och avstämningsmöte 2019-2022; utbildningsnämnden	2019/26 012
§ 204	Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2023	2022/196 041
§ 205	Handlingsplan till Strategi för Ekosystemtjänster	2021/92 400
§ 206	Uppföljnings- och avstämningsmöte 2019-2022; Borgholm Energi AB	2019/23 012
§ 207	Rapport uppföljning av avfallsplan 2021	2022/187 452

Handlingar

Utskriftsdatum: 2022-12-14

Utskriven av: Jonatan Wassberg

160

Diarienummer: Kommunledningsförvaltningen
Datum: 2022-11-23 - 2022-12-14
Riktning: Alla
Status: Alla
Notering: meddelande
Sekretess: Visas

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Notering	Dokumenttyp
		Ärendemening	
2022.2193	I	Länsstyrelsen meddelar i sitt beslut att avslå ansökan om i första hand sänkning av hastighet, i andra hand övergångsställe.	Magdalena Widell
2022-11-25		Länsstyrelsen i Kalmar	
KS 2022/17-311		KS meddelande	BESLUT FRÅN ANNAN MYNDIGHET
		Trafikfrågor 2022	
2022.2194	I	Protokoll Kalmarsunds överförmyndarnämnd 2022-11-17	Magdalena Widell
2022-11-25		Kalmarsunds överförmyndarnämnd	
		KS meddelande	PROTOKOLL
2022.2198	I	Protokoll från Persnäsbyväg samfällighetsförening	Magdalena Widell
2022-11-28		Persnäsbyväg samfällighetsförening	
KS 2022/4-423		KS meddelande	
		Markfrågor 2022	
2022.2226	I	Skrivelse från personalen på Åkerbohemmet	Magdalena Widell
2022-11-29		Personalen på Åkerbohemmet	
		Inkommen 2022-11-21	SKRIVELSE
		KS meddelande	
2022.2281	I	Beslut MBN 2022-11-23	Magdalena Widell
		Sammanträdesdatum för miljö- och byggnadsnämnden januari 2023	
2022-11-30		Miljö- och byggnadsnämnden	
KS 2022/173-006		KS meddelande	
		Sammanträdesdatum och -tider	
2022.2370	I	Skrivelse med förslag att kommunen tar kontakt med ägarna av vindkraft parkerna på ön och startar en dialog om nedanstående ide på ekonomisk lösning av elförsörjningen.	Magdalena Widell
2022-12-05		Sven Lorentz	
		KS meddelande	SKRIVELSE

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig	161
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning	
Ärendenummer		Notering	Dokumenttyp	
		Ärendemening		
2022.2390	I	Expediering av regeringsbeslut N2021/02704 (delvis) Ansökan om tillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln till utläggning av undervattenskabel på kontinentalsockeln inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon i Östersjön.	Magdalena Widell	
2022-12-09		Näringsdepartementet KS meddelande	BESLUT FRÅN ANNAN MYNDIGHET	